

Senatorka
Tamara Blažina
o napovedanem
Montijevem
odstopu in
predčasnih
volitvah

f 2

Tatovi se iz Tržiča
selijo na Kras,
v petek zvečer
so obiskali Poljane

f 17

Tržaški tajnik
Demokratske
stranke Russo:
Zagotovili bomo
izvolitev
slovenskega
parlamentarca

f 4

V Pevmi so končno
dobili parkirišče

f 18

Primorski dnevnik

*Spet
odprta
vrata v
parlament*

DUŠAN UDÖVIČ

Še do pred kratkim je kazalo, da bodo parlamentarne volitve spomladi, v bolj ali manj dogovorenem roku. Na tem je še najbolj gradil predsednik republike Giorgio Napolitano, glavni arhitekt spremnega manevra, ki je na čelo vlade tik pred sesutjem države pripeljal Maria Montija. Predsednik je bil hkrati najglasnejši zagovornik take reforme volilnega zakona, ki bi vsaj delno vrnila ljudem pravico do izbire kandidatov za parlament, za katero so bili v času Berlusconijeve avanture brezobzirno prikrajšani.

Ta pričakovanja se, žal, niso uresničila. Vedno isti Berlusconi je na zanj znacilno neodgovoren način, iz vedno istih osebnih nagibov in interesov spotaknil Montijevu vlado. Predčasne volitve bodo sredi februarja in volili bomo s starim zakonom, razvito »svinjarijo«, kot jo je poimenoval njen avtor, likaš Calderoli.

V tem problematičnem kontekstu so edina pozitivna nota in vsaj delna korektura »svinjarje« primarne volitve kandidatov za parlament, ki jih bosta izvedli Demokratska stranka in Sel ob koncu decembra. Datum je vse prej kot ugoden, a časa ni več na razpolago, kar kor tudi ni več časa za katerikoli ukrep, ki bi predstavniku naše skupnosti olajšal izvolitev v parlament. Vemo, kolikšnega pomena je za našo skupnost imeti predstavnika v parlamentu. Zato je tem pomembnejše včerajšnje stališče tržaškega tajnika Demokratske stranke, da bo stranka, tako kot doslej, vsekakor zagotovila slovensko kandidaturo za parlament. Čeprav mora dokončna odločitev še pasti, bo to po vsej verjetnosti senatorka Tamara Blažina, ki uspešno zaključuje svoj prvi mandat.

WASHINGTON - Dan po nepopisni tragediji v Connecticutu

Amerika žaluje za pobitimi šolarji

TRST - Sinoči odprli veliko razstavo

Razstava Grom kot slikarjeva avtobiografija

TRST - Veliko ljudi se je sinoči zbralo v Skladišču idej na tržaškem Nabrežju, kjer so odprli veliko slikarsko razstavo Bogdana Groma. Odprtja se je udeležila tudi ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu Ljudmila Novak.

Na razstavi Grom je na ogled preko sto del, ki po mnenju kritikov ponazarjajo slikarjevo avto-

biografijo, njegovo bogato večjezično kulturo in razvijano življensko pot. Na ogled bo do 3. februarja.

V Devinčini rojeni slikar, ki živi v Združenih državah Amerike, je bil vidno ganjen in presrečen, ker se je slovenskemu tržaškemu slikarju poklonil tudi uradni Trst.

Na 3. strani

WASHINGTON - Ameriški predsednik Barack Obama je včeraj pozval k ukrepanju po petkovem pokolu v šoli v zvezni državi Connecticut, v katerem je bilo ubitih 20 otrok in šest odraslih. V ZDA medtem prihajajo izrazi sožalja z vsega sveta. Do solz ganjeni Obama je v radijskem nagovoru dejal: »Moramo se združiti in ukrepati, da bi preprečili takšne tragedije. Ne glede na politiko.« Pokol je v ZDA znova odprl vprašanje pravice do orožja, ki jo zagovarjajo republikani in vpliven orožarski lobi, vendar je Obama v nagovoru ni izrecno omenil. »Ta konec tedna bova z Michelle naredila tisto, kar bodo naredili vsi starši, objela otroka in jima povedala, kako rada ju imava.«

Na 10. strani

TRST - Debata
Margherita Hack
in don Di Piazza
o etiki in Cerkvi

TRST - Pri založbi Nuova-dimensione je izšla knjiga »Io credo, dialogo tra un'atea e un prete«, ki jo je uredila novinarica RAI Marinella Chirico. V njej se astrofizičarka Margherita Hack in duhovnik Pier Luigi Di Piazza sproščeno pogovarjata o življenju, smrti, veri, etiki, svobodi, spolnosti, okolju, politiki in drugih temah. Sinočna predstavitev v muzeju Revoltella je ponudila zanimivo debato in mnogo izhodišč za razmišljanje o omenjenih temah (med drugim tudi o primeru Eluane Englaro) ter o katoliški Cerkvi v današnjem času.

Na 5. strani

SKGZ in ZSKD priredili sprejem za TPPZ

Na 3. strani

Praznična Ljubljana s pestrim programom

Na 9. strani

DS: »Dežela ponižala in odpisala Goriško«

Na 17. strani

Za slovensko prošnjo ni bilo prispevka

Na 18. strani

Zadruga Dol-Poljane ima nov upravni odbor

Na 20. strani

Brici si želijo skupne Prešernove proslave

Na 20. strani

CP gioielli

V decembru odprto vsaki dan

Draguljarna Skerlavai

**Trst,
Ul. Battisti, 2
Tel. 040-7606012**

Lord & Lady

Ob nedeljah odprto

trst - korzo saba, 26
tel./fax 040 636038

DISCOUNT MATERASSI

PROMOCIJSKA CENA ZA

Ležišče lateks - višina 20 cm	€ 299,00 - enop.	€ 598,00 - dvop.
Ležišče ortopedsko vzmeti	€ 238,00 - enop. € 476,00 - dvop.	-50% € 119,00 - enop. € 238,00 - dvop.
Ležišče ločene vzmeti	€ 498,00 - enop. € 996,00 - dvop.	-50% € 249,00 - enop. € 498,00 - dvop.
Ležišče memory foam	€ 698,00 - enop. € 1.396,00 - dvop.	-50% € 349,00 - enop. € 698,00 - dvop.
Vzglavniki lateksa in memory foam	€ 98,00 preobleka proti pršicam	-50% € 49,00
Električni počivalnik	€ 1.590,00	-50% € 790,00

**Trst, ul. Rossetti, 6
na vogalu z ul. Giotto**

Delovni čas:
pon. 15.45 - 19.30

Tel.: 040.37.11.35

tor. - sob. 9.15 - 12.45 in 15.45 - 19.30

SENATORKA TAMARA BLAŽINA - Po odstopu Montijeve vlade in predčasnih volitvah

Neuresničena volilna reforma oškodovala tudi Slovence

Ob predčasnom razpustu parlamenta kot posledico bližnjega odstopa Predsednika Montija bo marsikateri vladni dekret in zakonski osnutek ostal le na papirju, ugotovljaj v sporočilu za javnost senatorka Tamara Blažina. Med njimi je kar nekaj važnih predlogov in med temi zaslubi še posebno pozornost reforma volilnega zakona.

Kot znano, je bilo v teh letih predstavljenih v senatu preko dvesto zakonskih osnutkov; razprava o reformi je stekla v pristojni komisiji pred nekaj meseci ob istočasnom omiziju predstavnikov treh strank, ki so podpirale Montijevo vlado. V zadnjih mesecih je prihajalo stalno do novih predlogov, sprememb, odstopanj; skratka nek »stop and go« zaradi katerega ni prišlo do nobenega zaključnega dogovora, ki bi omogočil, da se razprava prenese v skupščino senata, ugotovila Blažinova. »Pri tem gre ožigovati predvsem ravnanje desno-sredinske večine, ker se tega vprašanja ni lotila veliko prej, saj je tukaj pred volitvami

Senatorka Tamara Blažina KROMA

težko dobiti najboljšo rešitev. Mislim, da gre za popoln poraz politike in še posebej tistih strank, ki so zavestno zavirale reformo. To bo verjetno tudi vplivalo na za-

držanje volilcev, ki so se z referendumom odločno izrekli proti sedanjemu volilnemu zakonu in bo posledično okrepilo tudi druge oblike protesta«, meni senatorka in obenem ugotavlja, da je v tem negativnem okviru prišlo do zelo pozitivnega signala s strani Demokratske stranke, ki se je odločila za primarne volitve za izbiro svojih kandidatov za parlament, kljub zelo tesnim volilnim terminom.

Blažinova ocenjuje, da je bila zaradi neizvedene volilne reforme je slovenska narodnost skupnost še dodatno prizadeta, saj bo tako ostal še vedno neizpolnjen 26. člen zaščitnega zakona o olajšanem zastopstvu. »V teh mesecih sem ob raznih priložnostih in tudi v sodelovanju s skupnim predstavništvtvom, opravila vrsto srečanj tako s predstavniki Demokratske stranke kot tudi z ostalimi skupinami. Pripravili smo različne amandmaje in na to vprašanje opozorili vse politične in institucionalne subjekte. V sami razpravi pristojne komisije

sem imela res občutek, da bi se zadeva tokrat lahko pozitivno rešila, saj ni bilo nikogar, ki bi osporaval naši zahteve po olajšanemu zastopstvu predstavnikov slovenske manjšine v Italiji in tudi sam predsednik komisije Vizzini mi je večkrat to potrdil. Nezadnjeg se je o tem izreklo pozitivno tudi podtajnik na italijanskem zunanjem ministru De Mistura na nedavnem srečanju manjšin v Kopru.«

Kot ocenjuje Blažinova je, žal, nerazumljiva poteza Berlusconija poleg predčasnih volitev povzročila prekinete diskusije in onemogočila zaključne sklepe tudi glede volilnega olajšanega zastopstva naše manjšine.

»Gotovo bo potrebno«, tako senatorka, »v naslednjem mandatu takoj nadaljevati z delom in najti najboljšo rešitev, ki bo zakonsko omogočila prisotnost enega našega predstavnika v Parlamentu, tudi ob prepotrebni spoštovanju strankarsko-političnega pluralizma.«

SKGZ

Rešiti vprašanje slovenske RAI TV

Rudi Pavšič KROMA

Slovenska kulturno gospodarska zveza v tiskovni noti ugotavlja, da se slovenski oddelki vsedržavne radio-televizijske hiše RAI sooča z nekatrimi težavami, ki pogojujejo njegovo nadaljnje delovanje. Med glavnimi odprtimi vprašanji je obnova konvencije med podjetjem RAI in Predsedstvom ministrskega sveta, ki zapade 31. decembra 2012. SKGZ poudarja, da bo potrebno v novi pogodbi zagotoviti slovenskemu oddelku primerno finančno kritje oziroma sistemsko financiranje, brez katerega nemoteno delovanje oddelka ni zajamčeno. Izvirno dogovorjeno dotacijo je Predsedstvo ministrskega sveta znižalo za kar 33%, kar predstavlja hude težave za kakovostno delo in obstoj oddelka. Vprašanje je vezano zlasti na začetek nove radijske in televizijske sezone, ki bi bila pod takšnimi pogoji bistveno okrnjena.

Nadalje je po oceni SKGZ potrebno ponovno uveljaviti avtonomijo Programske strukture v slovenskem jeziku in spodbujati njen funkcionalnost in operativnost. Slovenski sedež RAI za Furlanijo Julijsko krajino proizvaja visoko število ur v lastni produkciji, zato mu je potrebno tudi zagotoviti status produkcijskega centra ter posledično prilagoditi sredstva, ki zaenkrat niso sorazmerna potrebam Slovenske televizije.

Nadvse pomembno je v tem okviru vprašanje imenovanja novega direktorja dejavnega sedeža, ki bo nadomestil določetnega vodjo Roberta Collinija. Figura direktorja je po mnenju SKGZ za reševanje navedenih vprašanj poglavitnega pomena, saj je poleg odgovornosti vodenja sedeža njegovu temeljno funkcijo stik s teritorijem, z uporabniki in institucijami ter dialog s predstavniki političnih in civilnih sredin, kar zahteva v našem večkulturnem in večjezičnem prostoru posebno občutljivost. Nesmiselno in neučinkovito bi bilo, če bi v odsotnosti direktorja te funkcije opravljali funkcionarji v Rimu. Odhajajoči direktor Collini je bil pri vsem tem nadvse uspešen in je znal prisluhniti potrebam slovenskega oddelka, za kar mu gre iskrena zahvala s strani SKGZ.

Na zgoraj omenjena vprašanja je predsednik SKGZ Rudi Pavšič pisno opozoril direktorja za dejelne sedeže RAI dr. Alessandra Zucco, direktorja za človeške vire in organizacijo dr. Luciana Flussija ter direktorja oddelka za komercialni razvoj dr. Luigija De Servia.

SSO - Zasedanje izvršnega odbora v Trstu

Poglobljeno glede finančnega stanja Občuten spomin na g. Emila Cenciga

Drago Štoka KROMA

kaj ta časopis v našem jeziku? Odgovoril si je: Zato ker tako govorimo v naših družinah in je naš materin jezik. Je naš domači jezik, ki nam ga je dal Bog in so ga govorili že dolgo, dolgo let naši predniki in želimo, da se ohrani tudi za naprej, da ga bodo govorili tudi naši sinovi in sinovi naših sinov. Imenit dar človeku od Boga je materina beseda«, je še dejal Banchig.

Izvršni odbor je nato prisluhnil dejelnemu svetniku Igorju Gabrovcu, ki je orisal proceduro sprejemanja dejelnega finančnega zakona za leto 2013. Tako na začetku je podčrtal, da se nakazujejo določene pozitivne odločitve. Veliko vprašanje pa zadeva 400.000 evrov, ki jih je Dežela FJK anticipirala slovenskim ustanovam v letu 2011 ter manjkajoči del državnih sredstev za letošnje leto, na podlagi 16. člena zaščitnega zakona. Zaželjena rešitev bi bila odpis za prvi znesek in desetletno brezobrestno posojilo za manjkajoča sredstva. Za obe vprašanji bo seveda pomemben razplet del za dejelni finančni zakon, obravnava pa bo po vsej verjetnosti tudi v dejelni posvetovalni komisiji, ki bi morala spet zasedati v prihodnjem tednu.

Izvršni odbor SSO je v razpravi podčrtal potrebo, da je ravno dejelni

hujšem kriznem trenutku. Izvršni odbor SSO je še z zadovoljstvom sprejel novico, da bo Dežela FJK spoštovala obvezne do Slovenskega stalnega gledališča.

Predsednik SSO Drago Štoka je v svojem poročilu odbornike seznanil z novico, da je v Kanalski dolini svoje delovanje spet obnovilo kulturno združenje poimenovano po g. Mariju Černetu, ki bo že med prazniki organiziralo nekaj pobud. Novo združenje, ki mu predseduje župan Naborjeta Aleksander Oman, bo prav gotovo prineslo preporebne nove svežine v Kanalsko dolino.

Na koncu srečanja se je predsednik Štoka zahvalil vsem članom za sodelovanje čez celo leto in vsem skupaj voščil blagoslovjen Božič in uspeha ter zdravja polno novo leto 2013.

Zaskrbljenost zaradi referendumu v Sloveniji

Svet slovenskih organizacij je včeraj izrazil globoko zaskrbljenost nad novico, ki jo je na posvetu Slorija v Trstu posredoval državni sekretar na Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu Matjaž Longar, ko je sporočil, da so nekatera sindikalna združenja v Sloveniji vložila referendumsko vprašanje proti zakonu za državni proračun. Naslednji teden bo Državni zbor Republike Slovenije odločal ali naj gre zahteve po referendumu v presojo na Ustavno sodišče, ki ima potem 30 dni časa, da se o zadevi izreže.

Svet slovenskih organizacij v svojem sporočilu za javnost ugotavlja, da vse to pomeni zaskrbljujoče zavlačevanje pomembnih odločitev. Med drugim zadevajo posledice referendumskoga vprašanja vsakoletni razpis za Slovence v zamejstvu in po svetu, ki je odvisen od odobritve državnega proračuna.

Svet slovenskih organizacij smatra, da bo tako zaustavljanje žal negativno vplivalo na delovanje slovenskih organizacij in društev, ki delujejo v zamejstvu in po svetu. V Italiji že danes slovenske organizacije občutijo hude posledice splošne finančne krize in rezov s strani državne in javne uprave. Delovanje pa je temeljnega pomena za obstoj in razvoj slovenske narodne identitete, kulture in jezika. Najbolj v nevarnosti pa so spet uslužbenici slovenskih organizacij in društev, ki so že danes pod hudim udarom, poudarja v svojem sporočilu SSO.

MARIBOR - Obračun direktorice in programskega vodje

V Evropsko prestolnico kulture prišlo več kot 2 milijona obiskovalcev

nernala direktorica EPK. Ob tem je spomnila, da se vsa mesta evropskih prestolnic kulture srečujejo z različnimi in podobnimi težavami, vendar vsako mesto to rešuje na svoj način. Modela po njemem mnenju ni, zato vsako mesto vzpodbuja potencial in kreativnost na svoj način, mariborski prireditelji pa so po njemem prepričanju naredili največ, kar je bilo v teh razmerah mogoče.

»Morda smo v teh nemogočih razmerah naredili nemogoče, v pozitivnem smislu. Izpeljali smo več kot 5000 dogodkov, prišlo je izjemno veliko obiskovalcev. Sodelovalo je več kot 500 institucij in mnogica ustvarjalcev se je zlila s tem projektom. Ob množici dogodkov smo vzpodbudi drugačne, pomembne norme in vrednote, kot je na primer prostovoljstvo, kar je dana vrednost projekta,« je še dejala Žilič Fišerjeva.

Cander pa je poudaril, da se z zaključnimi dogodki na nek način skle-

»To sta bila ambiciozna cilja, a smo se hkrati zavedali, da potencial kreativnosti v Mariboru in partnerskih mestih obstaja. Treba ga je v vzpodbuditi. Če so dimo na osnovi teh ciljev, smo dosegli in celo presegli pričakovanja,« je dejala ge-

Trst

Nedelja, 16. decembra 2012

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
faks 040 7786339
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

SKLADIŠČE IDEJ - Veliko ljudi na sinočnjem odprtju slikarske razstave

Grom - Slovenec, tržaški umetnik

Preveva me občutek, da je moje življenje kaj kljub vsemu nekaj veljalo in da sem naredil tudi nekaj za svoj narod. V življenju, v vseh fazah, sem bil najprej Slovenec, Primoč, odvisno pač od političnega trenutka, ampak nikoli nič drugače kot Bogdan Grom - Slovenec, tržaški umetnik ...

Tako je sinoč vidno ganjeni starosta slovenskih tržaških slikarjev odgovoril na naše vprašanje, s kakšnimi občutki doživlja odprtje velike razstave v mestnem središču. In se takoj nato opravičil: oprostite, zelo sem utrujen. V resnici zelo dinamičen in bistroumen slikar, ki se je rodil pred 94 leti v Devinčini, je za to priložnost podelil iz Združenih držav Amerike, kjer živi že več desetletij. Zadnje dni je aktivno sodeloval pri postaviti velike raz-

stave, ki jo je v Skladišču idej priredila Pokrajina Trst (ob podpori Dežele FJK in fundacije CRTrieste).

Razstava je po definiciji umetniške kritičarke Vanje Strukelj prava slikarjeva avtobiografija: ogled preko sto eksponatov bo Tržačanom približal bogato ustvarjalno pot tega umetnika, jih seznanil z njegovo metodo dela, jih popeljal v središče njegove večjezične kulturne identitete. Njen kolega Giulio Montenero je prepričan, da je ena od značilnosti Gromovega ustvarjanja in življenjske biti, radostnost: Grom je prijatelj vseh, prozorno čista oseba, izredno navezana na svojo slovenskost in kraškost, a istočasno človek, ki ne dela razlik med Italijo, Slovenijo, ZDA in njenimi prebivalci. Iz vseh njegovih del iz-

žarevajo globoke vezi med ljudmi in teritorijem, mu je pritrnila predsednica Pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropat.

Sinočnjega odprtja se je udeležilo res veliko ljudi, med njimi tudi ministrica za Slovenije v zamejstvu in po svetu Ljudmila Novak. Izpostavila je občutek ponosa, ki jo preveva ob zavesti, da so med Slovenci veliki ustvarjalci, ki znajo s svojim umetniškim delom povezovati narode. Dva med njimi sta Tržačana bistrega duha in polna ustvarjalne volje, Bogdan Grom in Boris Pahor: sprašujem se, kakšen poseben zrak imate tu v Trstu ...

Razstava Grom bo na ogled do 3. februarja.

Poljanka Dolhar

Ministrica Novak (stoje), predsednica Bassa Poropat in Bogdan Grom

KROMA

Boris Pahor gost Ad formanduma

Boris Pahor bo gost Ad formanduma. V ponedeljek, 17. decembra, ob 11. uri bo tržaški pisatelj obiskal slovenski zavod v Trstu in se srečal z dijakom, ki obiskujejo triletni program poklicnega izobraževanja in usposabljanja Gostinski delavec. Z njim se bo pogovarjal direktor zavoda Massimiliano Iacono. Srečanje bo v prostorih slovenskega dijaškega doma S. Kosovel (Ul. Ginnastica št. 72).

Svarilo Trieste libera: Italija na Tržaškem nima pristojnosti

Približno 60 ljudi se je včeraj zbralo na tržaškem sodišču, kjer so vložili prav toliko svaril proti italijanski državi, češ da ni italijanska zakonodaja veljavna na Tržaškem oziroma na območju nekdanjega Slobodnega tržaškega ozemlja. Svarilo so vložili v uradu generalnega tožilca in na ministrstvu za pravosodje. Protest je spodbudilo združenje Trieste Libera (Slobodni Trst), ki je priredilo tudi demonstracijo pred sodiščem. Zakoni italijanske države na Tržaškem niso pravnomočni, je povedal v imenu Trieste Libera Roberto Giurastante, po mnenju katerega nima Italija pravne pristojnosti na območju nekdanjega Slobodnega tržaškega ozemlja. Dejstvo, da je Slobodno tržaško ozemlje od leta 1947 upravljala Italija namreč ne pomeni, da je tržaško ozemlje postal del italijanske države, pravi Giurastante. Tega prehoda Združeni narodi niso nikdar ratificirali in so torej za dogajanje v tržaški pokrajini še vedno pristojni Združeni narodi, meni Giurastante. Po mirovni pogodbi iz leta 1947 in do leta 1954 so tržaško ozemlje upravljali zavezniki, po londonskem memorandumu pa je tržaško ozemlje upravljala Italija. Tako je bilo do podpisa osimskega sporazuma leta 1975, ki sta ga dvostransko sklenili Italija in Jugoslavija. V nobenem primeru pa niso sporazumov ratificirali Združeni narodi, je dodal Giurastante in poudaril, da italijanska država od takrat krši omenjene sporazume, ki so še veljavni.

Kvestura: popoldansko zaprtje okenc

Tržaška kvestura obvešča, da bodo 24. in 31. decembra popoldne zaprta okencia za javnost v okviru uradov za priseljence, potne liste in od-dajo poslopji.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ - V Gregorčičevi dvorani sprejem v priredbi ZSKD IN SKGZ

Hvala, ker pojete v svoj in naš ponos

Obe organizaciji sta želeli počastiti 40-letnico delovanja zboru - Zadnji koncerti poželi povsod izreden, nepredviden uspeh

Pokrajinska predsednica ZSKD Živka Persi izroča priznanje dirigentki Pii Cah

KROMA

Koncerti Tržaškega partizanskega pevskega zboru Pinko Tomažič so kot injekcija energije, so kolektivno izpravljanje zvestobe idealom, ki so vodili Narodnoosvobodilni boj: svobodi, enakopravnosti, sožitju, miru. Ponosni smo, da vas imamo med svojimi članicami. Tako sta včeraj v Gregorčičevi dvorani, kjer sta Zveza slovenskih kulturnih društev in Slovenska kulturno-gospodarska zveza priredili sprejem za partizanski zbor, dejala njena predsednica Igor Tuta in Rudi Pavšič. Zvezni sta želeli počastiti 40-letnico njegovega nepreklenjenega delovanja in koncerte, ki so jih ob tej priložnosti izvedli. Uspel vam je prav podvig: na odru ste zbrali številne nastopajoče, v različnih dvoranah pa povezali na stotine ljudi, zato ste lahko zgled in spodbuda vsem, ki prirejamo kulturne dogodke, je dejala tržaška predsednica ZSKD Živka Persi. Zboru in njegovi dirigentki Pii Cah so izročili spominsko plaketo in listino, pred prijetnim druženjem pa se je v imenu zebra zahvalila Rada Zergol. Priznala je, da niso pričakovali, da bodo koncerti vzbudili tolikšno zanimanja: prihodnje leto ga bodo najbrž ponovili, radi pa bi se bolje predstavili tudi italijanskemu delu Trsta. Včeraj je minilo 71 let od ustrelitve Tomažiča in tovarišev (spominska svečanost na openskem strelišču bo danes ob 15. uri), zato so jih udeleženci počastili s trenutkom zbranosti, toplih besed pa je bil deležen tudi Oskar Kjuder: želimo mu, da bi lahko še dalje sledil vašim koncertom, kjerkoli pa je, je dejal Pavšič. (pd)

NOVINARSKI KROŽEK - Tradicionalna izmenjava voščil

Za še boljše sodelovanje

Župan: potrebujemo večjo kohezijo - Škof zaskrbljen zaradi nasilnežev, ki so prekinili srečanje v starem pristanišču

Tradisionalnega srečanja so se udeležili najvidnejši predstavniki oblasti

KROMA

ča, ki ga po njegovi oceni ni bilo: s protestniki se je skušal pogajati ... Župan Roberto Cosolini je izpostavil potrebo po večji moralni in družbeni koheziji in izpostavil, da lahko mediji pripomorejo k razvoju in večjemu ob-

čutku odgovornosti občanov. Pokrajinska predsednica Maria Teresa Bassa Poropat pa bi želela, da bi mediji bolj izpostavili skupina prizadevanja vseh mestnih institucij za rešitev tega kriznega obdobja. (pd)

PRISTANIŠČE Voznik v zapor, sopotnik zaprosil za azil

V tržaško pristanišče redno plujejo trajekti ladjarske družbe Minoan Lines, ki po novem povezujejo Trst z grškima pristaniščema Igoumenitsa in Patras. V petek ponosi so območje okrog privezane ladje Cruise Olympia, ki je krenila proti jugu včeraj ob 5.30, nadzirali policisti tržaške pomorske mejne policije. V pozni urah so ustavili avtomobil z nemško registrsko tablico, ki ga je upravljal 48-letni nemški državljan B. V. Ob njem je sedel 35-letni državljan Sirije, ki pri sebi ni imel nikakrsnega osebnega dokumenta.

Sirec je pozneje vložil prošnjo za politično zatočišče v Italiji, čeprav je bil njegov prvotni cilj Nemčija, kjer živijo njegovi sorodniki. Nemškega državljanina so pridržali in kazensko ovadili zradi suma spodbujanja nezakonitega priseljevanja, zasegli pa so mu avtomobil. Z njim se bo v tržaškem zaporu pogovarjal dežurni državni tožilec.

V okviru podobnih nadzornih dejavnosti so policisti v zadnjem tednu ovadili štiri osebe, ki so osumljene, da so ponaredile slovaške in turške potne liste.

DEMOKRATSKA STRANKA - Primarne volitve za kandidate na parlamentarnih volitvah

DS bo zagotovila izvolitev slovenskega parlamentarca

Demokratska stranka bo zagotovila izvolitev slovenskega kandidata oziroma kandidatke na prihodnjih parlamentarnih volitvah. Ali bo to vejljal do senat ali do poslansko zbornico, bo stvar dodatnega dogovorjanja. Dejstvo je, da bo stranka omogočila, da bo v prihodnjih petih letih v Rimu predstavnik slovenske narodne skupnosti v deželi Furlaniji-Juliji krajini.

To bo po vsej verjetnosti senatorka Tamara Blažina, ki pa si je pridržala pravico, da o tem razmisli še nekaj dni. Kot nam je namreč povedal včeraj pokrajinski tajnik Demokratske stranke Francesco Russo, jo je na seji skupščine včeraj dopoldne mnogo ljudi povabilo in spodbudilo, naj ponovno kandidira. Blažinova bo, kot rečeno, odgovorila v kratkem.

Pravila

Kdaj in s kakšnimi pravili pa bodo potekale primarne volitve? Dokončna pravila bodo zapečatili jutri v Rimu, vendar so glavni podatki že znani. Primarne volitve bodo 28., 29. ali 30. decembra, medtem ko bodo voli-

tve za obnovo italijanskega parlamenta za obdobje 2013-2018 skoraj gotovo 17. februarja.

Kandidati

Na primarnih volitvah lahko kandidira v bistvu vsakdo. Toda kdor bo kandidiral na primarnih volitvah, mu bo v primeru poraza vsekakor onemogočena kandidatura na deželnih volitvah. Največje število kandidatov na deželni ravni bo 40, se pravi dva krat več od števila mest v Rimu za kandidate iz naše dežele. Za deželo Furlanijo-Julijsko krajino je namreč predvidenih 13 poslancev in 7 senatorjev. V Demokratski stranki računajo, da bo število poslancev v primeru zmage prešlo s 4 na 7, število senatorjev pa s 3 na 4.

Volilci in volilke

Primarnih volitev se bodo lahko udeležili vsi volilci in volilke, ki so bili vpisani na primarnih volitvah levo-sredinske koalicije za izvolitev premierskega kandidata na parlamentarnih volitvah, na katerih se je uveljavil tajnik DS Pier Luigi Bersani. Dalje bo-

Francesco Russo

do lahko na primarnih volitvah konec decembra oddali svoj glas vsi tisti, ki so včlanjeni v Demokratsko stranko. V Rimu še razpravljajo o tem, ali omogočiti možnost sodelovanja na primarnih volitvah še drugim. Odločitev bo padla jutri, v tem primeru pa naj bi določili datum, ko bi sprejemali nova vpisovanja.

Pokrajinske liste

Primarne »parlamentarne« volitve bodo vsekakor priredili na pokrajinski ravni. V tržaški pokrajini bodo tako volilci dobili v roke »pokrajinski seznam« kandidatov. Tržaški volilci in volilke bodo izbirali po vsej verjetnosti med osmimi kandidati za poslansko zbornico in za senat, med katerimi bodo štirje moškega in štirje ženskega spola.

Slovenski parlamentarec

Med njimi bo vsekakor slovensko ime, je zagotovil Russo in poučil, da bo Demokratska stranka vsekakor zajamčila izvolitev slovenskega parlamentarca oziroma parlamentarke. Med kandidati na raznih pokrajinskih listah bodo najbrž imena domačih vseh zdajšnjih parlamentarcev, ki so po oceni pokrajinskega tajnika DS dobri kandidati. Med njimi bosta skoraj gočoto tržaški poslanec Ettore Rosato in tudi Russo, ki je njegov tekmelec. Russo pa je glede tega odgovoril, da tudi on potrebuje nekaj dni za razmislek.

Aljoša Gašperlin

ROSSETTI - Danes Prepričljiv in ekstravaganten muzikal Shrek

Samo še danes bo na odru Stalnega gledališča FJK mogoče videti muzikal Shrek, ki je v preteklih dneh navdušil številne vseh starosti. Režiserja Ned Grujic in Claudio Insegno sta zaslužna za izjemno italijansko verzijo muzikala, zelo zvesto originalni verziji, ki je v gledališču prvč zaživel leta 2008 in navdušila broadwaysko občinstvo v New Yorku.

Dogodivščine zelenokožnega grdobca, ki si ga je zamisli William Steig, leta 2001 pa ga je pod okriljem studia Dreamworks Animation SKG na velika platna prenesel režiser Andrew Adamson, so na Rosssetijevem odru zaživele v vsem svojem blišču in sijaju. Predstava je resnično spektakularna, saj nas pravljčni subjekti navdušujejo na razkošno opremljenem odru, na katerem so scene menjali v takoj hitrem tempu, da se je občinstvo moralo iz ene zabavne scene zelo hitro vživeti v drugo. Dve uri in pol dolga predstava je ponudila veliko smerha, obilo zabave in tisto otroško magijo in naivnost, ki odraslim v življenju prevečkrat primanjkuje.

Igralska zasedba je izjemna. Nicholas Tenerani, ujet v težak kostum in skrit pod plastično lateksa in zelene barve, je v nosilni vlogi izjemno prepričljiv, zoprn, kot mora biti, in dobroščen, kot to zahtevajo trenutki v hudomoščnu spisanem scenariju. Trmasta princesa Fiona je upodobila Alice Mistroni. Nič manj navdušuječ ni nastop strahopetnega lorda Farquaada, saj mora vso predstavo odigrati na kolenih, kajti le tako lahko zagra meter dvajset visokega neprijetnega vladarja dežele Nekje daleč, daleč (Far far Away). Zanirniv je bil tudi osel, ki nas je zabaval s svojimi smešnimi in duhovitim vložki, odlično pa so se izkazala tudi druga pravljčna bitja, ki so na oder odlično prenesla lepo zgodbino prijateljstvu in samospoštovanju.

Zabaven muzikal je lepo zao-krožila tudi glasba, za katero je poskrbela Jeanine Tesori, za čudovite kostume in scenografijo pa je zasluga Luisa Spinatelli. Predstava je vsekakor vredna ogleda, prava odrška ekstravaganca - morda malce pre-dolga za najmlajše obiskovalce - se je zaključila z bučnim aplavzom, ki je na oder še enkrat priklical nastopajoče, ki so nam ponudili bis - skladbo The Believer. (sc)

OPČINE - Cerkev sv. Jerneja

Organist Milko Bizjak vrhunski gost Openskih glasbenih srečanj

Organist Milko Bizjak se je tudi na openskem koncertu izkazal kot velika glasbena osebnost

KROMA

Mrzlo vreme in sneg nista bila najboljša spodbuda za orgelski koncert, a primerno ogreta in akustično zelo hvaležna openska cerkev Sv. Jerneja je bila odličen okvir drugega koncerta Openskih glasbenih srečanj.

Po dolgem času se je na Općine vrnilen med najvidnejšimi glasbenimi osebnostmi na Slovenskem - organist Milko Bizjak, ki je ponudil zelo zanimiv program. Začel je s Ciaccino v B-duru francoškega skladatelja Louis Couperina, med prvimi iz rodbine francoških glasbenikov Couperin, ki je vidno znanovala razvoj francoške orgelske in čembalske glasbe. Napisana v značilnem tri-dobnem ritmu kot skladba z variacijami, nam je skladba takoj pokazala moč in barvitost openskih orgel, ki jih je v izdelal furlanski mojster Gustavo Zanin. Sledila je še ena skladba iz francoškega baroka, "Dobi Jožef poslušaj me", francoškega Michela Corretta, avtor zbirke božičnic ("Noel"), ki so bile ob koncu 18. stoletja v Parizu najbolj pribljubljena in popularna glasbena zvrst pri širokih ljudskih množicah, posebno ob božičnem času.

V Estendorferjevi Gallardi, star ples srodnica čakone in obenem predhodnica pasakalije, a še bolj v Pachelbeljevi Ciaconi v dmolu, nam je Bizjak z odlično registracijo spet razkazal mogočnost openskih orgel. Sledili sta dve Bachovi skladbi: Koralni preludij Allein Got in der hoh sei ehr BWV 662, ena izmed najlepših koralnih obdelav istoimenskega protestantskega korala, pri katerem je tema najprej uporabljena kot kontrapunkt dvoglase-

spremljave ob podpori basovske linije, potem pa še kot okrašena solistična melodija v najvišjem, sopranskem glasu, in Fuga v g-molu BWV 578, ki spada med najpopulärnejše Bachove orgelske samostojne fuge, v kateri tema s svojim pastoralnim motivom uvaja poslušalce v božični čas pričakovanja.

Johann Gottfried Walther je bil bratanec J.S.Bach in tako kot on velik občudovalec italijanske baročne glasbe. Walther in Bach sta med seboj kar tekmovala, kdo bo priredil več Vivaldijevih godalnih koncertov za orgle: trivistveni Concerto in h-molu je Bizjak s svetlo in primerno registracijo odigral odlično.

Koncert se je zaključil z izvedbo druge suite za orgle francoškega skladatelja L.N.Clerambault-a, v kateri je nanizana vrsta kratkih karakterno raznolikih stavkov. Po uvodnem prvem stavku "Plein jeu" (polne orgle) sledijo ljubki stavki, pri katerih se predstavijo orgle v vsej svoji polnosti registrov, od tihih svetlih do zamolko okroglih flavt, rezkih principalov, slovesnih trobent, bri-ljantnih svetlih alikvotnih registrov, do zadnjega zaključnega stavka, ki je napisan kot fuga za polne orgle.

Maloštevilnemu, a pogumno in topemu občinstvu je organist odigral še slovesno Bachovo dorsko toccato BWV 538, napisano v starocerkvenem dorskem modusu, ki danes ustreza tonaliteti d-mola, kjer se je Bizjak še enkrat izkazal kot izvrsten organist. (LUŽ)

Predbožični večer v DS

Društvo slovenskih izobražencev že ponavadi posveča zadnji ponedeljek večer pred božičnimi in noveletnimi prazniki pripravi na duhovno podoživljvanje Odrešenikovega rojstva in medsebojni izmenjavi vočil. Gast jutrišnjega večera bo dr.Jože Bajzek, ki je letos okreplil salezijansko skupnost na Tržaškem. Pred tem je več let delal na Inštitutu za sociologijo v Rimu, kjer se je ukvarjal predvsem z mladinsko problematiko. Svoje bogate izkušnje s tega področja posreduje na raznih srečanjih s šolniki, starši in vsemi, ki se ukvarjajo z vzgojo mladine tako v Sloveniji kot na Tržaškem. Razmišljanje Jožeta Bajzeka ni namenjeno samo presoji o tradicionalnem odnosu z bližajočim se praznikom, ki se je v marsičem oddalil od pristne duhovne in verske vsebine ter dobit dostruktur prevladujoči potrošniški vidik. V pogovoru z Jožetom Bajzecom bomo člani in prijatelji Društva slovenskih izobražencev skušali razumeti nekatere pojave in probleme sodobne družbe, ki postavlja Cerkvi nova vprašanja in pričakujejo ustrezni odgovor. Predbožični večer Društva slovenskih izobražencev se bo jutri ob 20.30 v Peterlinovi dvorani, ulica Donizetti, 3 ob 20.30

Danes božični sejem Ena dolina okusov

V centru Dolga Krons v Dolini bodo danes od 10. do 18. ure postavili božični sejem Ena dolina okusov. Geslo tržnice je Najlepše darilo je koristno darilo, saj bo obiskovalcem na voljo številni domači proizvodi, od ekstra deviškega oljčnega olja do vina, od sirov do suhega mesa, od rib do slaščic, od sadja do zelenjave, in ročnih izdelkov. Večnamenski center na Dolgi Kroni (Dolina) je bil zgrajen z namenom, da se v njem promovira in prodaja krajevne pridelke, proizvode in storitve. Zato so v njem pred kratkim odprli tudi prodajni center. Namen sejma je spodbujati proizvajalce, da se s svojimi proizvodi predstavijo čim širši publiki, ki bo lahko pridelke poskusila in komentirala.

Pobudo je podprla dežela Furlanija Julijska Krajina, nastala pa je v sodelovanju z LAS Kras.

Praznična Kava s knjigo

V sredo bo na Tržaški knjigarni zadnja Kava s knjigo v letošnjem letu. Tokrat bo to predvsem priložnost, da si zvesti prijatelji sredin srečanj, ki jih knjigarna prireja v sodelovanju z založbama Mladika in ZTT, izmenjajo vočila in preživijo nekaj prijetnih trenutkov v prazničnem druženju. Vabljeni torej v sredo ob 10. uro v Tržaško knjigarno.

TV RAI 3 BIS - Nocoj ob 20.50

Oddaja o Gromu

Tudi prispevki o Pahorju, fotografiji, otrocih, božiču

Gost nočnega mesečnika RAI "Mikser" (RAI 3 – oddaje v slovenščini, okrog 20.50) bo tokrat izjemni, večplastni umetnik Bogdan Grom, neutrudni ustvarjalec doma iz Devinščine pri Trstu, ki že od leta 1957 živi in ustvarja v ZDA. Obiskali ga bomo v Skladišču idej, novem razstavnem prostoru tržaške Pokrajine na tržaškem nabrežju, kjer je sinoči otvoril svojo najnovješjo razstavo.

Oddaja bo, kot običajno, vključevala še različne teme. Začenši z Nagrado Darko Bratina – Poklon viziji 2012, ki je bila letos podeljena filmskemu režiserju Karpu Godini. Odkrivali bomo najnovješji načrt za Muzej podobe, ki ga največji fotografski arhiv v Italiji Alinari želi ustanoviti v Trstu, se z Nevo Zajc čudili ob neizmerni vitalnosti Borisa Pahorja ter njegovega nemško-francoskega kolege Hessla ob njunem javnem srečanju v Parizu. Podoživljali bomo simboliko božičnega drevesa v arhivskem posnetku bogatega filmskega opusa Aljoše Žerjala, za konec pa spoznali tudi, kako je nastal nov dokumentarje Vide Valenčič o človekoljubni dejavnosti Sklada Luchetta Ota D'Angelo Hrovatin.

Mikser so pripravili Jan Leopoli, Živa Pahor, Neva Zajc in Vida Valenčič, ki ga tudi vodi. Režija je v rokah Žive Pahor. Na sporedu bo nočoj okrog 20.50, ponovitev pa 20. decembra ob istem času.

Samo še danes razstava Božič na fronti

Božič na fronti 1914 - 1918 je naslov zanimivi razstavi, ki je samo še danes na ogled v Štalci v Šempolaju. Razstava so priredili ljubitelji in zbiralci Soške fronte, obiskovalcu pa predstavi, kako so doživljali božični tisti, ki so prvo svetovno vojno preživeli v jarkih. Razstava bo na ogled med 10. in 11. uro ter med 15. in 18. uro, ko bo v Štalci potekal tudi Božični sejem.

MUZEJ REVOLTELLA - Predstavili knjige Marinelle Chirico lo credo

Ateistka in duhovnik se dobro razumeta

Z Margherito Hack in Pierluigijem Di Piazza o življenju, smrti in seksualnosti

»Postavljanje laikov in katoličanov na nasprotna bregova je velika napaka. Vsi smo laiki. Laik je radoveden vernik ali nevernik, ki se zanima in skuša razumeti druge verneke oziroma nevernike.« Tako je znani duhovnik Pierluigi Di Piazza med včerajšnjim srečanjem v muzeju Revoltella podiral umetno pregrado, ki v Italiji strogo ločuje dva svetova. Priložnost za zelo zanimiv pogovor o nekaterih ključnih življenskih temah je bila predstavitev knjige »lo credo, dialogo tra un'atea e un prete« (Verujem, dialog med ateistom in duhovnikom), ki je novembra izšla pri založbi Nuovadimensione.

V knjigi o bogu, stvarstvu, smrti, etiki in drugih temah sproščeno razpravlja včerajšnja gosta večera, znanstvenica Margherita Hack in Pierluigi Di Piazza, duhovnik ter ustanovitelj spremjemnega centra za priseljence Ernesto Balducci v furlanskem Zuglianu. Z njima se je pogovarjala novinarka deželnih programov RAI Marinella Chirico, ki je knjigo uredila, včeraj pa sta bila zraven tudi tržaški župan Roberto Cosolini in glavni urednik deželnega TV dnevnika RAI Giovanni Marzini. Župan je uvodna ugotavljal, da se je od obeh gostov že marsikaj naučil, med drugim sta mu pomagala razumeti, da se ljudje razlikujejo samo po tem, kakšno težo dajejo vrednotam.

Toskanska astrofizičarka je bila iz zdravstvenih razlogov doma, pogovarjala se je prek spletnih povezav in programa Sky-pe. Njeno srce je bolno, sama pa se je kjurškemu posegu odpovedala. Včeraj jo je med občinstvom v dvorani »nadzoroval« prof. Gianfranco Sinagra, direktor kardiološkega oddelka katinarske bolnišnice, ki je odločitev slavnega pacientke spoštivo sprejel. »Pri 90 letih sem raje doma s svojim Al-dom, živalcami in knjigami in ne v bolnišnici. S svojo izbijo sem zadovoljna, tržaški kardiološki oddelek pa predstavlja za Italijo bogastvo,« je svojo odločitev včeraj utemeljila Hackova in hudomušno pristavila, da je tako naredila uslužbo Mariu Montiju, ker je zdravstvenemu sistemu prihranila stroške.

Ravno tema svobodnih izbir ter življenja in smrti je bila v središču pogovora z Marinello Chirico, novinarko, ki je pred štirimi leti v prvi vrsti spremjala družino nesrečne Eluanie Englar - dekleto, ki mu del Italije ni hotel dovoliti umreti. Pierluigi Di Piazza je bil tedaj med desetimi duhovniki, ki so objavili odprto pismo, v katerem so poudarjali bolečino in težak položaj Beppina Englara: »Reagirali smo na nekatere zelo ostre in neomajne pozicije v zvezi z Eluaninem primerom. Dnevnik Il-

Margherita Hack z velikega ekrana opazuje sognovornike v dvorani muzeja Revoltella - leve Marinella Chirico, Pierluigi Di Piazza, Giovanni Marzini in Roberto Cosolini

KROMA

Foglio pa nas je nato hudo napadel.« Dejal je, da se številne družine v tako težkih okoliščinah enako odločijo, druge pa si Englarovih vprašanj ne postavijo. Ene in druge moramo spoštovati. »Teolog Hans Küng je v Vidmu dejal, da je verniku svobodo odločanja podelil bog, zato ne odloča proti bogu, marveč z njim. Bog ne absolutizira biološke dimenzije življenja v odnosu z globalnostjo človeškega bitja.« O tako kompleksni temi pa ne bi smeli odločati v parlamentu. Poslanci bi se morali pred takoj odločitvijo vsaj mesec dni zapreti v bolnišnico in se učiti, podkupljeni politiki pa o tem sploh ne bi smeli razpravljati.

Cerkveni pravi, da je življenje dar, ki ga ne smemo zavrniti, za Hackovo pa je to omejevanje svobode, predvsem ko gre za ljudi, ki strašno trpijo. Smrti se ne boji, na splošno pa je bila sama vseskozi pretežno pozorna na tostranstvo: »Velika skrivnost je na primer človekova inteligencija. Še nismo razumeli, zakaj so naši možgani tako razviti v primerjavi z živalskimi.« Hackova in Di Piazza že od leta 1993 debatirata o veri in ateizmu, pri ključnih etičnih vprašanjih pa se zelo ujemata, saj so konec concev pomembne samo vrednote. Videmski duhovnik veruje »v Jezusa iz Nazareta, ki očišča boga, saj je nesporen in je na strani najšibkejših,« ne pa v boga, ki ga častijo mafiji in njihovi duhovniki ali pa v boga, v imenu katerega po-

litiki z razpelom zavračajo tuje priseljence. Govor je bil tudi o spolnosti, ki je za uradno Cerkev še tabu tema. Margherita Hack postavlja na prvo mesto ljubezen, na drugo pa spolnost. Z znanstvenim pristopom pa je dognala, da je »seks boljši z osebo, ki je ne ljubimo. Ko je manj medsebojnega spoštovanja, je tudi manj zavor v lahko sproščamo svojo živilskost.« Opozorila je, da več verstev nerazumljivo demonizira spolno plat človekovega življenja, čeprav naj bi nas bog take ustvaril.

Di Piazza je na svoji koži izkusil kruhot prisilnega celibata, izkušnja pa ga je vedila v ganljivo izpoved: »Ljubezen je moč življenja. Bog je ljubezen, brez ljubezni ne živimo. V seminar sem vstopil pri 11 letih in kmalu sem uvidel, kako je kruto, da se moraš odgovoditi ljubezni. Spraševal sem se, ali je to božja želja. Ne, to je želja neke institucije. Pri 33-35 letih sem v sebi čutil zelo močno nostalgijo po očetovstvu, hotel sem otroka.« Cerkev bi moral po njegovem mnenju spremeniti pravila in dopustiti svoboščino izbire. »Ženske duhovnice pa bi vnesle veliko bogastvo. Ko opazujem člane škofovske konference, vidim same priletnje moške. Ne morem mimo ugotovitve, da je iz tega organa izločena polovica človeštva,« je bila duhovnikova zaključna misel, ki bi jo v cerkvenih krogih označili kot revolucionarno. (af)

ŠEMPOLAJ - Združenje staršev osnovne šole in vrtca

Lep predpraznični večer v veseli družbi svojih malčkov

Prejšnji teden se je združenje staršev otrok osnovne šole in vrtca iz Šempolaja zbralo na že tradicionalni večerji v agriturizmu Hermada v Cerovljah. V veselem vzdušju so, skupaj z otroci, pozdravili bližajoče se praznike. Združenje staršev pripreja božično večerje s prepričanjem, da so prijateljstva, ki nastanejo v zgodnjih osnovnošolskih letih, tista, ki zaznamujejo vse življenje. Če k temu dodamo še dobre medsebojne odnose med starši, bo

do otroci odnesli izredno bogato izkušnjo in lepe spomine. Na slavnostni večerji je malčke kratkočasni animator Miha iz Sežane s skupinskimi igrami in ročnimi deli. Priredili so še priložnost loterijo, ki je letos bila namenjena izključno otrokom.

Ob zaključku večera pa so doživelvi še presenečenje snežnega meteža in belina komaj zapadlega snega dala pečat izjemnemu večeru.

V SPOMIN

Prof. Majda Sancin se je poslovila od nas

V torek, 11. t.m. je žalostno odjeknila vest, da se je v dvainšestdeset letu starosti od nas poslovila prof. Majda Sancin, dolgoletna profesorica na slovenskih nižjih in višjih srednjih šolah na Tržaškem. Le malokdo je vedel, da se je že nekaj let borila s hudo bolezni, ki ji je bila slednjič usodna.

Majda Sancin se je rodila v narodno zavedni škedenjski družini. Tako kot Majda in brat Igor je bil tudi njun oče Danilo Sancin šolnik, ravnatelj slovenske nižje srednje šole na Katinari. Osnovno šolo je Majda obiskovala na Općinah, nato nižjo gimnazijo pri Sv. Jakobu in klasični licej. Po maturi, ki jo je opravila leta 1968, se je vpisala na tržaško lesposlovno fakulteto in tu diplomirala leta 1973.

Še kot študentka je začela z začasnimi suplencami na slovenskih nižjih in višjih srednjih šolah. Potem ko je leta 1976 opravila usposobljenostni izpit, je v stalno delovno razmerje stopila s šolskim letom 1978/1979, in sicer kot profesorica slovenščine in latinščine na Državnem učiteljišču Antonia Martina Slomška. Od leta 1980 do upokojitve leta 2007 je poučevala literarne predmete in latinščino na Znanstvenem liceju Franceta Prešerna.

Prof. Sancin je bila zelo stroga profesorica, »all'antica«, taka, ki je držala distanco med sabo in dijaki. Tisti, ki jim njeni predmeti niso ležali, so pred njo trepetali, saj res ni bila radodarna z ocenami, tisti pa, ki sta jim latinščina in slovenščina šli od rok, tako da se jim ni bilo treba batiti negativnih ocen, so ji gotovo še zdaj hvaležni za vse to, kar so se od nje naučili. Jaz sem npr. na univerzi slovensko književnost samo na hitrico ponovila, saj sem se še v celoti spomnila snov, ki smo jo predelali v njo. Tudi latinščina, ki so se je nekateri tudi na univerzi izogibali, mi ni povzročila nobenih pregaliv, saj sem imela za sabo odličen trening tako v obvladovanju slovnice kot tudi v prevajanju. Dijakom se prof. Sancinova ni dobrikala, ni jih bilo do tega, da bi bila profesorica-prijateljica-zaupnica-psihologinja: hotela je, da bi dijaki kratkomalo dobro poznali snov: v tem je bila izredno stroga, ampak tudi pravična.

Ko sem pred dobrimi dvajsetimi leti začela poučevati na Prešernu in sem torej postalna njena kolegica, sem jo spoznala v delno novi luči. Zame je takrat postalna Majda,

čeprav, priznam, sem se je še malce bala. Z njo ne bi šla ravno zobat česenj, v meni je bil še nekaj let precej živ spomin na njeno zahtevnost in strogost. Z leti pa sva v zbornici začeli občasno prijetno kramljati, odkrila sem, da je bila odprta ženska, izredno izobražena in razgledana, intelektualno radovedna in polna interesov. Toda zame je bila še profesorica.

Kakšno presenečenje sem torej doživel, ko sva se nekaj let pred njo upokojitvijo začeli občasno družiti tudi izven šole! Ugotovila sem, da imamo pravzaprav kar nekaj skupnih znancev, da zahajava v iste kraje, večkrat sem jo srečala v gledališču Miela, v kakšnem kinu, na kakšnih umetniških dogodkih, koncertih (radala je imela jazz glasbo) ali preprosto na kakšni zabavi. Takrat sem še spoznala, kako se je rada Majda od srca nasmajala, kako je bila pripravljena na šalo, kako je rada spremljala najbolj »odštekane« kulturne novosti in bizarnosti, ki so se pojavljale v našem malce zaspanem Trstu. Bila je »alternativna« v najboljšem smislu besede, tistem, po katerem je »alternativnost« posledica duhovne mladosti, radovednosti, razigranosti.

V zadnjih letih, pred upokojitvijo in zatem, se je lotila tečaja tajčija, egiptologije in arabščine (da o banalni angleščini niti ne govorimo). Za arabščino so mi povedale prijateljice, sama sem »ostala« še pri tajčiju in egiptologiji: ker Majde v zadnjih dveh letih nisem videla in tudi zato, ker je bilo sploh težko slediti vsem njenim zanimanjem ...

Ko sem izvedela, da je ni več, mi je bilo težko pri srcu: tekom let sta namreč strogo držo profesorce Sancin izpodrinila Majdin nasmeh in njena vitalnost.

Darja Betocchi

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale na slednje črpalki:

ADRIA: Proseča postaja 35

AGIP: Furlanska cesta 5, Istrska ul. 155

SHELL: UL. Locchi 3

ESSO: UL. Flavia 120/1, Sesljan center, UL. Carnaro - državna cesta 202 - km 3+0,67

ENI: UL. A. Valerio 1 (univerza)

TOTALERG: UL. Flavia 59

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE

TAMOIL: UL. F. Severo 2/3, Miramarški drevored 233/1

AGIP: Istrska ulica 155, Naselje Sv. Sergija - UL. Forti 2, Miramarški drev. 49, Katinara - UL. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin - Državna cesta 14, Sesljan - avtocestni priključek km 27

ENI: UL. A. Valerio 1 (univerza)

ESSO: UL. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Trg Valmaura, Zgonik - Državna cesta 202, UL. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Općine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738

ADRIA: Proseča postaja 35

SHELL: UL. Locchi 3, Fernetiči

TOTAL: UL. Brigata Casale

TOTALERG: UL. Flavia 59

T sodelovanju s FIGISC Trst.

Lotterija 15. decembra 2012

Bari	75	38	57	27	54
Cagliari	41	34	60	28	2
Firenze	19	54	18	59	21
Genova	75	16	21	40	3
Milan	88	75	44	47	36
Neapelj	27	57	62	54	52
Palermo	22	39	88	37	67
Rim	65	54	42	11	8
Turin	70	50	7	78	72
Benetke	3	6	1	50	32
Nazionale	29	9	51	89	19

Super Enalotto Št. 150

Z odlokom z dne 31.01.11
je Ministrstvo za Infrastrukture in Promet
pooblastilo tudi upokojene zdravnike
za izdajo zdravniških potrdil
o psihofizični sposobnosti za vožnjo.

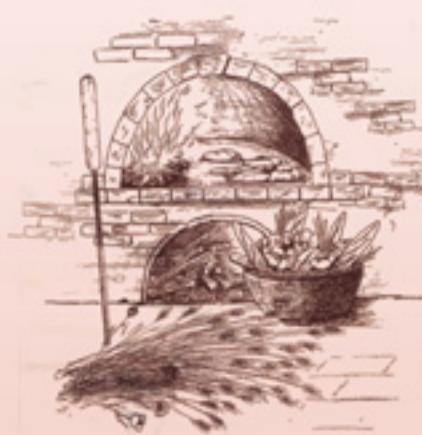
Dr. Giuseppe CARAGLIU
torej ponovno izdaja
zdravniška potrdila za vozniški izpit,
še vedno v ul. Rossetti 5,
vsak dan od 10h do 12h
in od 15h do 17h.

Ob sobotah pa od 10h do 12h.

Po potrebi, pokličite na tel. št. 339 6931345.

Pekarna - Slaščičarna

Jazbec

DOMAČA
PROIZVODNJA

PINCE

PRESNIC

PANETONI

PANDORI

RAZNE SLADKARIJE

VOŠČI VESELE
BOŽIČNE IN
NOVOLETNE PRAZNIKE!

NABREŽINA 98 - TEL. 040 200174

Veseli
december

2012

Letošnji
december bo za marsikoga
manj prazničen, saj so izguba službe,
dopolnilna blagajna, zamude pri
izplačevanju honorarjev in podobni
»varčevalni ukrepki« žal neprjetna
stalnica tudi pri nas. In vendar je zadnjem
mesec v letu tudi čas, ko nas običeta
Miklavž in božiček, mesec prazničnih
jelk, jaslic, osvetljenih ulic in trgov. Za
najsrcenejše pa tudi mesec potovanj,
smučanja in silvestrovjan v evropskih
prestonicah.

Dragi prijatelji Primorskega dnevnika!
Vabimo vas, da kanček »veselega
decembra« ujamete v svoje foto-
parate in svoje fotografije (s Primor-
skim ali brez njega) pošljete naši
spletne strani www.primorski.eu.

Ena dolina okusov

**Božična tržnica
v nedeljo,
16. decembra,
od 10. do 18. ure
na Dolgi kroni**

Pršut in rdeče vino,
je ta kombinacija res prava?
Večer okusov, veselja in vonjav

V sredo, 19. decembra, ob 19. uri bomo na Dolgi
kroni ugotavljali najboljšo kombinacijo med
malvazijo, vitovsko, refoškom in teranom s
surom, kuhanim in pečenim pršutom.
Vstopnina 5,00 €, zaželena je predhodna prijava
na info@dolgakronadolina.eu ali 333 985 7776

Skupaj na Opčinah... Božič 2012

od 30. novembra do 23. decembra

Petak, 30. novembra

Ob 15. uri na Nanoškem trgu
prižig božičnega drevesca,
sodeluje dekliški pevski zbor.

Ob 16.30 na Proseški
ulici, 7 ogled jaslic, ki jih je
pripravila "Nona Bruna",
sodeluje ženski zbor.

Četrtek, 6. decembra

Med 16. in 17. uro bo sv.
Miklavž na kočiji delil
sladkarije za najmlajše.

Sobota, 15. decembra

Od 16. ure dalje sprehod
Dedka Mraza s kočijo po vasi
Nedelja, 16. decembra

Trgovine bodo odprte
10.00-13.00/15.30-19.30

Nedelja, 23. decembra

Ob 12.00 uri mimohod
godbe na pihala
"Viktor Parma" - Trebušče

Od 12. ure dalje sprehod
Božička s kočijo

Trgovine bodo odprte
10.00-13.00/15.30-19.30

PROGRAM SO OMOGOČILI
ČLANI KONZORCIJA CENTRO
IN VIA INSIEME A OPICINA
SKUPAJ NA OPČINAH

A.D.A. L'arte dei fiori
Atelje Dom Art Galerija

ABBIGLIAMENTO
LELI KONFEKCIJE

AGRARIA AGROSOSIC

ARRIBA ARRIBA!
Calzature per bimbi e
ragazzi - Otroške obutve

AUTOSCUOLA BIZJAK
Avtošola

BAR GELATERIA
"ARNOLDO"
Sladoledarna

BRUNDULA
Moto auto ricambi-Avto deli

BUFFET PIZZERIA
"RINO"

CAFFE' VATTA

CARTOLIBRERIA
GIORGIO
Časopisi in knjige

CERAMICHE SANITARI
SCLIP
Keramike in sanitarje

COBEZ

Casalinghi Cartoleria-
Giocattoli dal 1904
Kuhinjski pripomočki,
papirnica ter igrače od 1904

DROGHERIA COMSTAR

HORSE & PET
Selleria-Articoli per animali
Sedlarstvo in artiki za živali

ASSOCIAZIONE CARSKO-
KRAS - Združenje

LINEAR fitness &
sportwear - Športna oblačila

GIOIELLERIA
DRAGULJARNA
MALALAN Dal / od 1949

NUOVA TECNOUTENSILI
Ferramenta - utensili
Železnina-orodje-garden

CONAD - NOVA Srl
Supermarket

OPTOSTUDIO - Optika
OTTICA - OPTIKA
MALALAN

P&E PROJECT Computers

ČOK - PANIFICIO
PASTICCERIA
PEKARNA SLAŠČIČARNA

PELETERIA ROBERTA
Calzature valigeria - Čevlji kovčki

PUNTO MEDIA Telefonija
fissa e mobile - Cancelleria
Fiksni in mobilni telefoni

RESIDENZA
POLIFUNZIONALE
"ANTONELLA"
ASS. DOMICILIARE CUORE
Dom za ostarele

RIVENDITA SOCIALE DI
OPICINA
DRUŠTVENA
PRODAJALNA NA
OPČINAH

RISTORANTE DANEU
RESIDENZA L'ANGOLO
DEI CILIEGI

RISTORANTE DIANA

SALONE MAIDA
Frizerski salon

SANART MALALAN
Articoli sanitari
Sanitarni artiki

SAINT HONORE'

START SPORT
Sportna oblačila

TRATTORIA MAX -
Gostilna

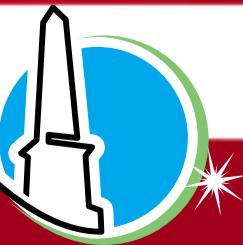
TRATTORIA PIZZERIA
„VETO“ Gostilna picerija

ZADRUŽNA KRAŠKA
BANKA - ZKB

LA VOLPE ROSSA
Patchwork

FUOCOLENTO buffet
ASSOCIAZIONE
INSIEME A OPICINA
ZDRUŽENJE SKUPAJ NA
OPČINAH

insieme a opicina
skupaj na opčinah

Društvo M. KOGOJ od Sv. Ivana pri Trstu vabi na

BOŽIČNO PRIREDITEV

danes, 16. decembra 2012 ob 16.30 v dvorani Marijinega doma v Ul. Brandesia

Na sporednu predavanje z diapositivimi o romanju v Svetu deželo in kulturna točka učencev večstopenjske šole V. Bartol

SLOVENSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE IN ŠKUC

PIER PAOLO PASOLINI AMADO MIO režiser: Ivan Peternej

v ponedeljek, 17. decembra ob 20.30 v Mali dvorani SSG (z italijanskimi nadnapisi)

v tork, 18. decembra ob 20.30 v Mali dvorani SSG (z italijanskimi nadnapisi)

Blagajna Slovenskega stalnega gledališča je odprta eno uro in pol pred začetkom predstave.

Tel. št. 800214302 (brezplačna) ali 040 362542. www.teaterrssg.com

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 16. decembra 2012

ALBINA,

TRETJA ADVENTNA NEDELJA
Sonce vzide ob 7.40 in zatone ob 16.22 - Dolžina dneva 8.42- Luna vzide ob 9.54 in zatone ob 20.26

Jutri, PONEDELJEK, 17. decembra 2012

LAZAR

VREME VČERAJ: temperatura zraka 12 stopinj C, zračni tlak 1015 mb ustavljen, vlagi 85-odstotna, veter 10 km na uro jugovzhodnik, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 12,2 C.

OKLICI: Endri Bejkosalaj in Lorena Sadiraj, Michele Grandi in Ambra Declich, Fabrizio De Vita in Elisa Grilanc, Alessandro Gallitelli in Francesca Cantatore, Francesco Savioli in Simona Caccavale, Andrea Buschi in Paola Pirulli, Davide Alzetta in Daniela Chicco, Riccardo Vallon in Ilaria Campigotto, Marco Coslovich in Marisa Predonzani, Fabio Sanfilippo in Silvia Zlatich, Pietro Parovel in Liuba Rosca.

Lekarne

Danes, 16. decembra 2012

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Ul. Bernini 4, Ul. Felluga 46, Largo Piave 2, Milje - Lungomare Venezia 3, Općine - Prosečka ul. 3.

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Bernini 4 - 040 309114, Ul. Felluga 46 - 040 390280, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040 274998, Općine - Prosečka ul. 3 - 040 422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Pogrebno pojetje

na Općinah, v Boljuncu, v Miljah, v Nabrežini in v Trstu na Istrski ulici nasproti pokopališča sv. Ane

Tel. 040 21 58 318

Dom Jakoba Ukmarpa
vabi
danes, 16. t.m., ob 16. uri
v Škedenjsko cerkev na

DUHOVNO PRIPRAVO NA BOŽIČ

Nastopa
Mladinska skupina iz Stične

VZPI - ANPI ANED ANPPA
Danes, 16. decembra 2012, ob 15. uri na openskem streliscu

SPOMINSKA SVEČANOST
ob 71-letnici usmrtnitve obojencev na 2. tržaškem procesu
Pingo Tomažič, Viktor Bobek, Ivan Ivančič, Simon Kos, Ivan Vadnal

Spregovorila bosta župan Roberto Cosoloni in novinar Aljoša Fonda, predsedovala bo Nina Race, zapel bo MoPZ Vasilij Mirk

ob 16. uri v Prosvetnem domu
predstavitev dokumentarne razstave
Ko je umrl moj oče

Predstavili jo bodo Metka Gombač, Boris M. Gombač, Dario Mattiussi, nastopila bosta MePZ Slovenec-Slavec in Marjetka Popovski

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Ul. Bernini 4, Ul. Felluga 46, Largo Piave 2, Milje - Lungomare Venezia 3, Općine - Prosečka ul. 3 - 040 422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Largo Piave 2 - 040 361655.

Od ponedeljka, 17. do sobote, 22. decembra 2012

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Trg Liberta' 6 - 040 421125, Škedenjska ul. 44 - 040 816296, Bazovica - 040 9221294 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Trg Liberta' 6, Škedenjska ul. 44, Istrska ul. 18/B, Bazovica - 040 9221294 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Istrska ul. 18/B - 040 7606477.
www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč v dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure) Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita. Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolniščic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 15.30, 18.15, 21.00 »Lo Hobbit - Un viaggio inaspettato«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »E se vivessimo tutti insieme?«.

CINECITY - 11.05 »Hotel Transylvania«;

11.05, 13.10, 15.15, 17.20, 19.25 »Le 5 leggende«; 22.05 »The Twilight Saga: Breaking Dawn - parte 2«; 11.00, 15.30, 20.00 »Scusa mi piace tuo padre«; 11.00, 15.30, 18.45, 22.00 »Lo Hobbit - Un viaggio inaspettato 3D«; 13.05, 20.40, 21.30 »Lo Hobbit - Un viaggio inaspettato 2D«; 11.00, 13.15, 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »Tutto tutto niente niente«; 11.05, 13.15, 15.25, 16.20, 17.35, 18.35, 20.00, 22.10 »Colpi di fulmine«; 11.15, 13.30, 15.40, 17.50, 20.00 »Sammy 2 - La grande fuga«; 13.00, 17.30, 22.00 »The Grey«.

FELLINI - 15.15, 17.00, 20.30 »Le 5 leggende«; 18.30, 22.15 »Argo«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 15.45, 17.55, 20.05, 22.15 »Grandi speranze«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 15.30, 17.10, 18.50, 20.30, 22.15 »Tutto tutto niente niente«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Una famiglia perfetta«.

KOPER - PLANET TUŠ - 11.05, 12.55, 15.05, 17.00 »Božičkov vajenec«; 13.25, 15.40, 20.10 »Čudovit načrt«; 17.00, 19.00, 21.00 »Hobit: Nepričakovano potovanje«; 12.40, 16.15, 17.45, 20.00, 21.20 »Hobit: Nepričakovano potovanje 3D«; 12.50, 15.00 »Pet legend«; 11.00, 13.20, 15.30 »Pet legend 3D«; 17.50 »Skok čez plot«; 18.35 »Skyfall«; 14.00, 16.20, 21.25 »Zadnji obhod«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 15.15, 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Colpi di fulmine«; Dvorana 2: 10.45, 16.00, 18.50, 21.45 »Lo Hobbit - Un viaggio inaspettato 3D«; 20.00, 22.15 »007 - Skyfall«; Dvorana 3: 11.00, 15.30 »Hotel Transylvania«; 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Moonrise Kingdom - Una fuga d'amore«; Dvorana 4: 11.00, 15.15, 16.45, 18.15 »Sammy 2 - La grande fuga«.

SUPER - 16.30, 20.00 »Scusa mi piace tuo padre«; 18.00, 21.30 »Troppi amici«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.00, 20.30 »Lo Hobbit: Un viaggio inaspettato«; Dvorana 2: 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Tutto tutto niente niente«; Dvorana 3: 15.15 »Le 5 leggende«; 17.30, 21.00 »Lo Hobbit: Un viaggio inaspettato 3D«; Dvorana 4: 14.45, 16.30 »Sammy 2«; 18.15, 20.00 »Moonrise Kingdom - Una fuga d'amore«; 22.00 »Una famiglia perfetta«; Dvorana 5: 18.15, 20.15, 22.15 »Colpi di fulmine«.

Šolske vesti

UČENCI IN UČITELJICE OŠ A. SIRKA vabimo na božičnico »V pričakovanju« v ponedeljek, 17. decembra, ob 19. uri v Ljudskem domu v Križu.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA V DOLINI sporoča, da bo razstava »Dolinska šola v preteklosti« na srednji šoli Gregorčič odprta do 30. decembra. Najave za voden obisk na markomanin@gmail.com.

Izleti

EN DAN V LJUBLJANI Slov.I.K. In Dijaški dom S. Gregorčiča organizirata v četrtek, 3. januarja, enodnevno srečanje z dijaki Gimnazije Poljane in Dijaškega doma Ivana Cankarja v Ljubljani. Prevoz iz Gorice in Sežane. Več informacij: www.slovik.org ali tel. 0481.530.412. Prijava zbiramo do torka, 18. decembra, na naslovu info@slovik.org.

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira silvestrsko novoletni izlet na Slovaško od 30. decembra do 1. januarja. Ogledali si bomo Bratislavo in njene znamenitosti ter okolico. Ob povratku se bomo ustavili na Dunaju ali pa bi šli preko Madžarske in se ustavili v Szombathelyju. Informacije: Dušan (+386) 7047923 ali dusan.pavlica@siol.net.

POHOD BREZ MEJA, TE SKUPNE STEZIČE se bo odvijal v nedeljo, 23. decembra. Zbirališče ob 9.30 v prebeneski parku. Po topljem čaju in svežemu pecivu, ob 10.00 odhod v smer Kasteleč, kjer nas bo čkal prigrizek. Nadaljujemo do Varde, Socerba in Maganjevca. Povratek zopet v prebeneski park, kjer se bomo okrepčali z lovskim goulashem in razveselil z veselom muziko. Vabljeni v polhem številu.

Obvestila

AŠD SK BRDINA obvešča, da se bodo tuči v letosnjem zimskih sezonah odvijali tečaji smučanja. Informacije na sedežu društva, Repentarska ul. 38 na Opčinah, ob ponedeljkih od 20. do 21. ure. Tel. št.: 340-5814566 (Valentina).

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM v sodelovanju z ZSSDI-jem prireja tradicionalni »Novoletni plesni festival 2012« danes, 16. decembra, ob 16.00 v telovadnicu v Repnu. Letošnja novost: tekmovanje v najizvirnejši praznični točki in veliko presenečenj. Toplo vabljeni ljubitelji plesa, navijaštva in dobre volje!

SKD GRAD - BANI prireja sejem božičnih okrasnih izdelkov. Na njem bodo razstavljeni svoje izdelke tudi Robert Goruppi - gravirani steklo; Valentina - bijuterija iz biserov in kristalov Swarovski; Lucia - ovratne rute. Razstavljeni predmeti so ročne izdelave. Sejem bo odprt obiskovalcem danes, 16. decembra, 15.00-19.00. Vabljeni!

DAVČNI URAD Občine Dolina sporoča, da bo do 17. decembra vsak dan na razpolago za informacije v zvezi z davkom IMU (ponedeljek 14.30-16.00; od tor-

ka do petka 8.30-10.30). Na občinski spletni strani www.sandorligo-dolina.it je na voljo programska oprema za avtomatično izračunjanje davka IMU in tipsko obrazca F24.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽEN-CEV vabi v ponedeljek, 17. decembra, v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na božični večer z dr. Jožetom Bajzekom. Zacetek ob 20.30.

UČENCI IN UČITELJI COŠ Frana Venturini bodo ponesli božična in novoletna voščila družinam za Tepežnico in Živitov v Boljuncu, Borštu ter Zabrežcu v ponedeljek, 17. decembra, v jutranjih in zgodnjih popoldanskih urah, v Gročani pa konec decembra po ustaljeni navadi. V primeru slabega vremena pobuda odpade.

DELAVNICA ZA STARŠE o jezikovnem razvoju otroka v večjezičnem okolju bo v torek, 18. decembra, ob 16.30 do 17.30 na Večstopenjski šoli na Vrdeli (Ul. Caravaggio št. 4). Delavnica sodi v sklop projekta Jezik - Lingua. Informacije: te-001@jezik-lingga.eu tel. 345-9703933.

KRU.T vabi na predavanje »Camino de Santiago de Compostela Camino Frances«, ki bo v torek, 18. decembra, ob 18.15. Ob fotografijah in glasbi nam bo prof. Loredana Kralj pripovedovala o Jakobovi romarski poti od St. Jean Pied de Port v Franciji do Finisterre v Galiciji na Atlantskem oceanu. Informacije v sedežu krožka, ul. Cicerone 8b, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

RAJONSKI SVET ZA VZHODNI KRAS se bo sestal v torek, 18. decembra, v svojem sedežu v Doberdobski ulici št. 20/3, ob 20.15 z naslednjimi dnevnim redom: sporočila, sprejem zapisnikov, odobritev Splošnega urbanističnega prometnega načrta, resolucije rajonskega sveta.

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo v torek, 18. decembra, ob 20.30 v sedežu na Padričah seja odbora.

UČENCI OŠ GRADNIKA NA COLU bomo koledovali na Colu in Poklonu. Obiskali vas bomo v torek, 18. decembra, ob 9.30 do 12.00.

TREBENCI, BOG VAS ŽIVI! Osnovnošolski koledniki Vas bomo obiskali v sredo, 19. decembra, med 10. in 12. uro ter v četrtek, 20. decembra, med 13. in 15. uro.

VADBNA JOGE BOLJUNEC V sredo, 19. decembra, bo potekala skupna vadba od 18.00 do 19.30. Sledilo bo družabno srečanje. Spomni se prinesiti kaj za pod zob.

Društvo slovenskih izobražencev

vabi jutri v Peterlinovo dvorano,
Donizettijeva 3,
na

BOŽIČNO SREČANJE

Priložnostno misel bo
izrekel dr. Jože Bajzek

Začetek ob 20.30

V sodelovanju z
DRUŠTVOM SLOVENSKIH UPOKOJENCEV V TRSTU
ZVEZO INVALIDOV
PODPORNI DRUŠTVOM V ROJANU

prireja tradicionalno

SREČANJE OB KONCU LETA

v petek, 28. decembra 2012, ob 18.00

v Slovenskem dijaškem domu "S.Kosovel"
ulica Ginnastica 72, Trst

Vstop z vabili, ki so na razpolago na sedežu društva!

Glasbena matica

in Društvo »Rojanski Marijin Dom«
prirejata

BOŽIČNO PRIČAKOVANJE

učenci Glasbene matice in
recitatorka Giorgina Pisani

**v četrtek, 20. decembra,
ob 20.00**

v cerkvi Sv. Mohorja in Fortunata
v Rojanu

Vljudno vabljeni

Glasbena matica

vabi na
»Hommage à Debussy«
ob 150-letnici rojstva
v poklon preminulemu
prof. Oskarju Kjedru

nastopajo učenci in
diplomiranci Glasbene matice

v petek, 21. decembra, ob 20.30
v dvorani Victor de Sabata
operneg gledališča Verdi v Trstu

Vstop prost

Koncert so omogočili: ZKB, Urad Vlade RS za Slovene v zamejstvu in po svetu,
Slovenska prosvetna matica ter
Sklad Libero in Zora Polojaz

Prireditve
ZUPNIJSKO SKUPNOST NA PROSEKU

bo v počastitev 375-letnice cerkve sv.
Martina na Proseku na 3. adventno danes,
16. decembra, obiskal nadškofov
mons. Giampaolo Crepaldi. Sv. maša
ob 10.30. Vljudno vabljeni.

DRUŠTVO MARIJ KOGO, Sv. Ivan, vabi
na »Božično prireditev« danes, 16.
decembra, ob 16.30 v dvorano Marijinega
doma v UL Brandesia. Na sporednu
bo predavanje z diapositivimi o
romangu v sveto deželo in kulturna točka
z učenci večstopenjske šole V. Bartola.

NA POBUDO VZPI-ANPI bo danes, 16.
decembra, ob 15. uri, na openskem
strelšču spominska svečanost ob 71-
letnici ustrelitve obsojencev na 2. tržaš-
kem procesu. Predseduje Nina Race,

govorita župan Roberto Cosolini in no-
vinar Aljoša Fonda. Poje MoPZ Vasilij
Mirk. Svečanost se nadaljuje ob 16. uri
v Prosvetnem domu s predstavljivijo
razstave »Ko je umrl moj oče«. Poje
MePZ Slovenec-Slavc in pevka Mar-
jetka Popovski.

OPENSKA SEKCIJA VZPI-ANPI, Knjižni-
nica P. Tomažič in tovarisi SKD Tabor
ter Posoško raziskovalno središče L.

Gasparini vabijo še danes, 16. decem-
bra, na ogled razstave »Ko je umrl moj
oče - risbe in pričevanja iz koncen-
tracijskih taborišč na italijanski vzhodni
meji (1942-1943)« v Prosvetnem domu
na Opčinah med 16. in 19. uro.

SKD VESNA pod pokroviteljstvom Ra-
jonskega sveta za Zahodni Kras vabi na
Božično »Sladko božično voščilo« da-
nes, 16. decembra, v Ljudskem domu
ob 18.00. Nastopajo Glasbeni ustvarjalci
in MPZ Vesna. Nagradili bomo
najboljšo slaćico. Slaćice sprejemamo
od 17.00 do 18.00.

SKD VIGRED vabi še danes, 16. decem-
bra, 10.00-11.00 in 15.00-18.00 v Štal-
co v Šempolaju na ogled razstave »Bo-
žič na fronti 1914-1918« in na ogled
božičnega sejma ročnih del in knjig. Na
sejmu sodeluje tudi Združenje staršev
COŠ S. Gruden in OV Šempolaj.

V CENTRU DOLGA KRONA V DOLINI
bo danes, 16. decembra, od 10. do 18.
ure, potekal Božični sejem Ena dolina
okusov. Geslo tržnice je »Najlepše da-
rilo je koristno darilo« saj bo to prava
priložnost za božična in novoletna da-
rila. Na voljo obiskovalcev bodo številni

SREČANJE OB KONCU LETA

v petek, 28. decembra 2012, ob 18.00

v Slovenskem dijaškem domu "S.Kosovel"
ulica Ginnastica 72, Trst

Vstop z vabili, ki so na razpolago na sedežu društva!

Čestitke

Plaho si priletela na zemljo, ti
zlate snežinka KAJLA. Mamici Taj-
di, očetu Devanu, nonotu Bogdanu,
noni Eriki, teti Nastji in stricu Alja-
žu čestitava in želiva veliko prespa-
nih noči Tjaša Ruzzier z malim
Henrikom.

ANDREJ, za 40. praznik tvoj
najlepše želje naj ti dneve napolni le
veselje, stopi na pot, ki k sreči te pe-
lje, to so naše srčne želje Tomaž,
Kristjan in vsi, ki te imamo radi.

MICHELLE! Trikrat po štiri
plus en poljubček prejmi za jutrišnji
rojstni dan, srečna, radostna, vesel-
la bodi, taka bos v zgled nam! Tvo-
ji navihančki Josette, Marisol, Kimy
in Rassel.

MICHELLE! 13! Srečna števil-
ka za srečno pupo! Naj te sprem-
lja, da boš v duhu marljivosti se uči-
la, si nadaljnjo šolanje prav izbori-
la in naprej v plesu uživala in se
sprostila! Zato bomo navajali vsi, ki
smo ti želje napisali!

V Ljubljano si odšla, da bi tam
uživala, Abraham se je tam podil in
tudi tebe ulovil, draga SILVA, bodi
vedno srečna, zdrava in vesela, to ti
bo družba z vrtca s Cola iz srca za-
pela!

Turistične kmetije

AGRITURIZEM RADETČ SIDONJA - Medja vas 10 -
je odprt danes in vsak dan od 20.
do 30. decembra.
Tel.040-208987

Osmice

OSMICO je v Mavhinjah št. 58/A od-
prla družina Pipan-Klaric. Toplo va-
bljeni. Tel. št.: 040-2907049.

OSMICO je odprt Sergio Giovannini v

Ul. Modiano št. 2. Tel. 335-6045771.

OSMICO v novih prostorih je odprla
družina Debelis, Ul. Ventura 31/1
(Campanelle). Tel. 347-3648603. Va-
bljeni!

SILVANO FERLUGA vabi na osmico pri

Piščancih.

V LONJERJU je odprt osmico Damjan

Glavina. Tel. št.: 348-8435444.

Poslovni oglasi

SLAŠČIČARNA BUKAVEC
na Proseku je ODPRTA danes zju-
traj na Kržadi

BITA - LJUDSKI DOM KRIŽ
SILVESTROVANJE z večerjo, glas-
bo in plesom 50 evrov.

Info in rezervacije

040-2209058

Pohitite!

NA OPČINAH dajem v najem
prostor na Dunajski cesti št. 40.
Tel. 040-212320

**PRODAJAM ZELO KVALITET-
NE** pelete 231€/tona, brikete z lu-
knjo, akcija 165€/tona in suha
drvna na paletah 134€/paleta.

Prevoz urejen.

Tel.:+386 31 770410

legnaacasa@gmail.com

Mali oglasi

GOSPA Z IZKUŠNJAMI išče delo kot
negovalka starejših oseb. Tel. 320-
0265573 ali 329-6055490.

NA NSŠ SREČKA KOSOVELA na Op-
ćinah nujno potrebujemo majhen
hlađilnik z zmrzvalno celico. Učno
in neučno osebje ter učenci bomo
hvaležni prijaznemu darovalcu. Tel.
št.: 040-211063, pon-pet 8.00-14.30.

PRODAM nabrežinski kamen (bunja)
raznih velikosti primeren za zid ali
prevleko. Tel. št.: 349-8524631 ob ve-
černih urah.

PRODAM peč na drva nordica, za am-
bient 50 kv.m., rjave barve za 100,00
evrov. Tel. št.: 349-2968720.

SLOVENSKO
STALNO GLEDALIŠČE

OSNOVNI ABONMA

ŠPAS TEATER

ALFRED HITCHCOCK
39 STOPNIC
(komedijski vohunski triler)

režiser: Jaša Jamnik

danes, 16. decembra
ob 16.00 - red C, K, T
(z avtobusnim prevozom)
in ob 20.30 - redi A, B, F
v Veliki dvorani SSG
(z italijanskimi nadnapisi)

Vozni red nedeljskega, brezplačnega
autobusa za abonente in gledalce:

PRVI AVTOBUS

14.50 - Sežana, železniška postaja
15.00 - Opčine, postaja na Bazovški
ulici 21

15.10 - Trebče, trg pri spomeniku

15.15 - Padriče, postaja pred

športnim centrom Gaja

15.20 - Bazovica, pred cerkvijo

DRUGI AVTOBUS

15.00 - Milje, avtobusna postaja

15.05 - Žavje, avtobusna postaja

15.10 - Domži, nasproti Kulturnega

centra

15.15 - Dolina, pred županstvom

15.20 - Boljunc, pred gledališčem

Prešeren

15.25 - Boršt, avtobusna postaja

15.30 - Ricmanje (Barde),

avtobusna postaja

TRETJI AVTOBUS

14.30 - Sesljan, parkirišče

14.40 - Nabrežina, trg

14.45 - Križ, avtobusna postaja

15.00 - Zgonik, pred županstvom

15.15 - Prosek, Kržada

Avtobusi bodo pričakali gledalce po
predstavi na drevoredu D'Annunzio.
Predhodna rezervacija ni potrebna.

Blagajna Slovenskega stalnega
gledališča je odprta eno uro in pol
pred začetkom predstave.

Tel. št. 800214302 (brezplačna) ali
040 362542. www.teaterrsg.com

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

**SILVESTRSKI VEČER V
SLOVENSKEM STALNEM GLEDALIŠČU**
v pondeljek, 31. decembra ob 21.30...
stopajmo skupaj v novo leto!

naš program:

DECEMBER - Pester in raznolik program do konca meseca

Praznična Ljubljana vabi

Vrhunec dogajanja bo 31. decembra s silvestrovjanji na prostem na trgih prestolnice

December je meseč, v katerem Ljubljana še posebej praznično in slovesno zazari. Praznično vzdušje se je simbolično pricelo s prireditvijo »Ljudje, prizgimo luč« v ponedeljek, 3. decembra, ko je župan Zoran Janković prizgal svetlobno okrasitev mesta, vrhunec pa bo decembrisko praznično vzdušje doseglo 31. decembra z običajnimi silvestrovjanji na prostem na trgih v središču Ljubljane.

Program je kot vsako leto pester in raznolik, posebna pozornost pa je namenjena najmlajšim, saj bo za otroke razlogov za veselje in zabavo na pretek. Praznični sejem, "http://www.visitljubljana.com/si/priredite/24242/detail.html" Dobra vila, nastopi lajnarjev na ulicah in trgih, Božični koncert, sprevodi Dedka Mraza, predstave v uličnih gledališčih, glasbeni program na trgih, silvestrovjanja na prostem in zaključni ognjemeti so začimbe, ki zagotavljajo res okusen zalogaj.

DRSALIŠČE - Težko pričakovana novost letošnjega leta je zagotovo drsalische, ki je na Kongresnem trgu odprto vsak dan med 9. in 22. uro, ob njem pa potekajo raznovrstni praznični dogodki. Med 9. in 12. uro je drsanje brezplačno.

PRAZNIČNI SEJEM - Ljubljanski praznični sejem na Bregu, Novem trgu, Cankarjevem nabrežju, Prešernovem trgu in Kongresnem trgu vsak decembra postane središče družabnega dogajanja slovenske prestolnice. Sejem, v bližini katerega se skoraj vsak dan vrstijo praznične prireditve na prostem, odlikuje živahnino in razigrano vzdušje. V praznično okrašenih, posebej za ta sejem oblikovanih zelenih hišicah, pa je naprodaj ponudba izbranih izdelkov, primernih za darila.

GLASBENI PROGRAM - V okviru glasbenega programa na odrh na Novem trgu, Kongresnem trgu, Mestnem trgu, Trgu francoske revolucije in na Pogačarjevem trgu bodo nastopili številni kako-vostni slovenski in tudi glasbeni izvajalci. Poseben dan bo četrtek, 27. december, ko se bo med 10. in 16. uro pod pokroviteljstvom Mestne občine Ljubljana na Kongresnem trgu odvila dobrodelna prireditve v organizaciji RTV Slovenija, namenjena predvsem otrokom.

Mestni trg (24.12.2012, ob 17.00-18.00) Tradicionalni božični koncert, ki ga ne smete zamuditi, bo na Mestnem trgu. Šlo bo za posebno doživetje v srcu praznično okrašene Ljubljane. Nastopili bodo Big Band Nova in ženski pevski zbor Singgirls.

Novi trg (od 14. do 23.12.2012, ob 18.00-20.00): 14.12. (18.00) Soul Funked Up - soul, funk koncert; 15.12. (18.00) I.C.E - rock koncert; 16.12. (18.00) Muff - pop koncert; 17.12. (18.00) Party Animals - pop koncert; 18.12. (18.00) Tribute to Joe Cocker - rock koncert; 19.12. (18.00) Jernej Zoran & Lara Poreber - pop koncert; 20.12. (18.00) Murat & Partizan - rock, hip-hop koncert; 21.12. (18.00) Fafe Orchestra - jazz, funk, etno koncert; 22.12. (18.00) Ansambel Spomini - koncert narodnozabavne glasbe; 23.12. (18.00) Time to time - pop koncert.

Kongresni trg (od 26.12.2012 do 1.1.2013, ob 20h-24h): 26.12. (20.00) Cover lover, Mi2 - rock koncert; 27.12. (20.00) Neisha, Crvena Jabuka - pop, rock

Poseben čar ima zgodovinski center Ljubljane v decembriskih večernih urah, ko v prazničnih motivih zažarjo neštete lučke

koncert 28.12. (20.00) Adam, Siddharta - rock koncert; 29.12. (20.00) Danijela, Jasmin Stavros - pop koncert; 30.12. (20.00) Modrijani, Čuki - pop koncert; 01.01. (20.00) Nuša Derenda, Manca Špik in Primavista - pop koncert.

Pogačarjev trg (od 27. do 30.12.2012, ob 16.00): 27.12. (16.00) Pero Dimitrijevič & band, Klapa Bonaca, ansambel Mladi godci - koncert starogradske, dalmatinske in narodnozabavne glasbe; 28.12. (16.00) Mateja Malnar, Game Over, ansambel Povratniki - koncert narodnozabavne, pop glasbe 29.12. (16.00) Ansambel Pogum, ansambel Vihamnik, ansambel Petan - koncert narodnozabavne glasbe; 30.12. (16.00) Ansambel Rubin, Vanilla, Vanilla, ansambel Frančič - koncert narodnozabavne glasbe.

SILVESTROVANJE - Spored silvestrovjanji v središču slovenske prestolnice je kot običajno dovolj raznovrsten, da lahko navduši ljudi vseh okusov in starosti. Opolnoči pa bo nebo nad Ljubljano razsvetil ognjemeti z Ljubljanskega

gradu, ki že tradicionalno oznani pričetek novega leta.

Pogačarjev trg (ob 21.00): Program je namenjen ljubiteljem slovenskih izvajalcev popularne in narodno zabavne glasbe. Nastopajo: ansambel Rubin, France in Kora do s pevko Anito & Band.

Mestni trg (ob 21.00): To prizorišče je tradicionalno namenjeno generaciji srednjih let, ki jo bodo izbrani izvajalci zagotovo navdušili tudi letos. Nastopajo: Martina Šraj, Alenka Godec, Elda Viler.

Kongresni trg (21.00): Namenjeno je najširšemu krogu obiskovalcev. Izbor izvajalcev zagotavlja zabavo vsem generacijam, s trga pa je tudi eden najlepših pogledov na ognjemeti. Nastopajo: Soul Fingers, Natalija Verboten, Kingston.

Trg francoske revolucije (ob 21.00): Na svoj račun bodo prišli ljubitelji alternativne rock glasbe. Nastopajo: Barely Modern, Dead Dildo Drom, Napravi mi dete, Klemen Klemen, Moveknowledgement. (I.F.)

Segnaletika

Izdelava prometnih znakov
Cestna oprema in signalizacija
Varnostne in opozorilne table - tudi dvojezične
Osebna varovalna oprema in delovna zaščita
Protipožarna oprema in oprema za prvo pomoč
Table in nalepke po naročilu

**VOŠČI VSEM VESEL BOŽIČ
IN SREČNO NOVO LETO**

Ulica Conti 3 - Trst tel. 040 367385 info@segnaletika.com

V TOREK - Nastop harfistke

Jasna Merlak Corrado v Narodni galeriji

Slovenska prestolnica je v tem predprazničnem času tudi prizorišče številnih koncertov klasične glasbe. V okviru sezone Sozvočja svetov se v prostorih ljubljanske Narodne galerije skozi vse leto odvijajo številni pomembni dogodki. Med te sodi koncert, ki bo v torek, 18. de-

cembra ob 19.30 in bo posvečen 150-letnici rojstva francoskega impresionističnega skladatelja Claude Debussyja. Z godalnim filharmoničnim ansamblom bo nastopila harfistka Jasna Merlak Corrado, na sprednu pa bo Obredni in posvetni ples.

BARICH
di Mariano Kerpan & Figli Snc
ul. Gambini 55/b - 34141 Trst TS
Tel. 040395090 - Fax 040943771
info@barichascensori.it
www.barichascensori.it

Dvigala

Dvižne
ploščadi

Servis in
popravila

Klicni center
24 ur na dan

MOŽNOST ODBITKA IRPEF 50%
ZNIŽANA STOPNJA DDV (4%)

Vesele božične in novoletne praznike!

Laurenti Stigliani
UL. GINNASTICA, 7 - TEL. 040/774242
L. SANTORIO, 4 - TEL. 040/772770

VSAKOVRSTNA DARILA

ZLATARNA * SREBRO

Od vedno dvigujemo in izmenjujemo zlato...
Ocenjujemo dediščine
Zajamčimo diskretnost
Tudi s predhodnim dogovorom

ZDA - Tragedija v osnovni šoli Sand Hook v Newtownu

Morilec je za pokol odvzel orožje materi

WASHINGTON - Ameriški predsednik Barack Obama je včeraj pozval k ukrepanju po petkovem pokolu v šoli v zvezni državi Connecticut, v katerem je bilo ubitih 20 otrok in šest odraslih. V ZDA medtem prihajajo izrazi sožalja z vsega sveta. Do solz ganjenja Obama je v radijskem nagovoru dejal: »Moramo se združiti in ukrepati, da bi preprečili takšne tragedije. Ne gledate na politiko.«

Pokol je v ZDA znova odpril vprašanje pravice do orožja, ki jo zagovarjajo republikanci in vpliven orožarski lobby, vendar je Obama v nagovoru ni izrecno omenil. »Ta konec tedna bova z Michelle naredila tisto, kar bodo naredili vsi starši, objela otroka in jima povedala, kako rada ju imava. A v Connecticutu so družine, ki tega ne bodo mogle storiti, in te družine nas zdaj potrebujejo,« je dejal ameriški predsednik, ki se je sicer na pokol v čustvenem nastopu odzval že v petek.

V šoli je umrlo 18 otrok, dva pa sta ranam kasneje podlegla v bolnišnici. Med šestimi odraslimi, ki so bili ubiti, je tudi ravnateljica šole. Strelec, ki je, preden se je odpravil na morilski pohod, doma ubil mamo, si je sodil sam, še preden je na kraj dogodka prispeval policija. Kaj ga je napeljalo k temu dejanju, policija še ugo-

tavlja. Je pa že jasno, da je v šolsko poslopje vstopil na silo.

Po zadnjih domnevah je bil morilec duševno bolan in naj bi bolehal za neko vrsto avtizma. Lanza se ni vsekakor rad družil z drugimi, tudi ker so ga drugi baje vselej imeli za norca.

Ameriška televizijska hiša NBC je včeraj poročala o nekaterih podatkih, ki so prišli na dan po odkritju njegovega trupla, ko si je po pokolu v osnovni šoli sam sodil. Blizu trupla so našli pištolo znamke Glock in revolver znamke Sig Sauer. Orožje je bila zakonito kupila in registrirala Lanzova mati Nancy, ki je prav tako padla pod njegovimi streli. Našli so tudi puško Ar-15, vendar ni še jasno, ali je bila uporabljena. Dejstvo, da je to orožje kupila mati je razloga, da je Adam Lanza razpolagal z njim. V Connecticutu je namreč prepovedano kupovati in uporabljati orožje za ljudi, ki še niso dopolnili 21. leta starosti.

Na morilčevem truplu so našli dokumente brata Ryana in so bili zato policisti sprva na napačni poti. Po pravi istovetnosti so ugotovili, da je Adam bolehal za duševno boleznjijo. Dnevnik New York Times je poročal, da je bolehal za Aspergerjevom sindromom. To je večinoma »skrita nezmožnost«, se pravi da ni mogoče ugotoviti, da ima nekdo avtizem

glede na njegov izgled. Ljudje z Aspergerjevom sindromom imajo težave na treh glavnih področjih, in sicer težave s socialno komunikacijo, s socialno interakcijo in na področju fleksibilnosti mišljenja.

Lanza je bil po mnenju priateljev in bivših učiteljev »pravi genij«, v tem smislu pa je tudi načrtoval in izvedel pokol. Mati je ustrelil v obraz, nato se je z avtom odpeljal do osnovne šole, ki jo je obiskoval pred leti, in začel streljati.

GRČIJA - V času gospodarske krize vse več ksenofobnih izpadov

Nasilje pod Akropolo

Vzpon stranke Zlata zora in njena priljubljenost med pripadniki varnostnih organov vzbujata skrb

ATENE - Grčija postaja vse bolj nestrnpa družba. Krepitev skrajno desne stranke Zlata zora gre z roko v roki z vse pogostejšimi nasilnimi napadi z rasističnimi ali ksenofobnimi ozadjem. Visoki komisariat ZN za begunce (UNHCR) in Nacionalna komisija za človekove pravice sta jih letos do konca septembra uradno zabeležila 87, neuradno pa naj bi jih bilo še več. V okviru mreže za spremljanje rasističnega nasilja, v katerega je poleg UNHCR in komisije za človekove pravice vključenih še 23 nevladnih organizacij, beležijo nasilje z rasističnim in ksenofobnim ozadjem. To je večinoma usmerjeno proti nezakonitim prebežnikom v državi, ekonomskim migrantom ali beguncom.

Od omenjenih 87 zabeleženih primerov nasilja se jih je kar 83 odvilo na javnih mestih, kot so trgi, ulice ali na vozilih javnega potniškega prometa. Večina teh napadov (točneje 50) je imela za posledico hude telesne poškodbe. Prihaja pa tudi že do požigov lokalov in stavb, kjer se zadržujejo ali delajo priseljenci. Daleč največji del zabeleženih nasilnih napadov v tem letu je odpadel na Atene, kar niti ni presenetljivo, saj v tem velemestu živi dobra polovica od 11 milijonov prebivalcev Grčije. Žrtve so bili skoraj izključno mladi moški, večinoma iz Afganistana, Bangladeša, Pakistana in Somalije. Tisti, ki so o napadih spregovorili, so zatrdbili, da so bili napadeni izključno zaradi svoje drugačnosti. Večina napadalcev deluje organizirano in v skupinah, gre pa skoraj vedno za zamasikane in v črno odete nasilnike, ki »patruljirajo« po mestu na hitrih motorjih in se nato kot kakšna mestna straža s kijji, jeklenimi palicami, verigami, noži in razbitimi steklenicami znašajo nad svojimi žrtvami. Te lahko utrpijo še posebej hude poškodbe, smrtnih primerov pa je za zdaj na srečo malo.

Vseh napadov ni mogoč povezati z Zlato zoro, a v kar nekaj primerih so žrtve nevladnim organizacijam povedale, da so na oblačilih napadalcev prepoznale našitke s simbolom te neonacistične stranke. Še večja težava je neodzivnost policije, neredko pa so policisti celo storili. Žrtve, ki večinoma nimajo urejenega pravnega statusa, si ne upajo privajati napadov, saj se policija pogosto

ITALIJA - V vidiku parlamentarnih volitev

Bersani: Montijeva kandidatura ni noben problem

RIM - Morebitna kandidatura italijanskega premierja Maria Montija na prihodnjih parlamentarnih volitvah ni problem, čeprav je jasno, da bi bil Monti za državo bolj koristen v ozadju.

To je odgovoril tajnik Demokratske stranke Pier Luigi Bersani včeraj na novinarska vprašanja o morebitni Montijevi kandidaturi, glede katere se bo premier najbrž izrekel pred božičnimi prazniki. Bersani je dodal, da je to seveda njegovo mnenje in da bo Monti vsekakor sam odločil, kaj storiti. Sicer je Bersani poudaril, da ga trenutno dosti bolj zanimajo primarne volitve, ki jih bo priredila Demokratska stranka konec decembra za izbiro kandidatov za poslansko zbornico in za senat na prihodnjih parlamentarnih volitvah. Bersanija zanima še predvsem način, s katerim bodo izbrali parlamentarce. Glede tega, je dejal Bersani, je potrebna konkretna razprava in poleg tega vprašal, na kakšni podlagi bodo druge stranke in gibanja izbirali oziroma imenovali lastne kandidate.

Monti je medtem včeraj pojasnil, da ne bo nikdar postal Berlusconijev zaveznik. »Silvio Berlusconi in tajnik Ljudstva svobode Angelino Alfano mi sprva odvzamejo zaupnico, nato pa me kandidirajo za premierja... Ne, hvala, potrebna je doslednost,« je poudaril včeraj predsednik ministrskega sveta. Monti je glede na dogajanje in vedno večji pritisk vsekakor povedal, da se bo v zvezi z lastno kandidaturo izrekel pred božičem. Monti ima na voljo v bistvu dve izbiri, in sicer neposredno kandidiranje na premiersko mesto ali podpiranje gibanj in list, ki se zavzemajo za izvajanje njegovega programa. Kar pa je želel Monti poudariti po obisku na vrhu PPE v Bruslju je, da zavrača vsako podporo oziroma so-delovanje z Berlusconijem.

Vodja ligašev Roberto Maroni je medtem na večerji z Berlusconijem podprt kandidaturo Angelina Alfana za mesto ministrskega predsednika. Montijeve kandidature ne bo Severna liga nikdar podprla, je poudaril. Toda Alfano je med tistimi kandidati, ki bi jih lahko ligaši podprli, je dodal Maroni.

Na grške policiste letijo očitki, da simpatizirajo s skrajneži

ANSA

sploh ne odziva. Če pa se, se običajno osredotoči na status priseljencev in tiste, ki so v državi nezakonito, zapre.

UNHCR in nevladne organizacije obžalujejo nesposobnost in nepripravljenost grških oblasti, da se spopadejo z vse bolj razširjenim pojmom rasističnega nasilja. Razmah nasilja v državi gre z roko v roki s krepitvijo Zlate zore, ki je po zadnjih ankетah z dobrimi 10 odstotki udobno na tretjem mestu po priljubljenosti med strankami.

Uradno se vse ostale grške politične stranke ograjajo od te ksenofobne in neonacistične politične entitete in izražajo zaskrbljenost nad njeno vse večjo močjo, a javna skrivnost v Grčiji je, da se Zlata zora vse bolj uveljavlja v osrednjih organih oblasti, kot sta policija in vojska.

Grški sistem naj ne bi omogočal prepovedi njenega delovanja, precej neizrazite pa so tudi kritike iz vrst EU glede tega fenomena. Zlata zora spredstavlja posledice petletne globoke gospodarske depresije v državi in padca standarda, zaradi katerih se je med Grki naselil občutek jeze, negotovosti in ogroženosti. Nakopičeno jezo skuša stranke kanalizirati v priseljence, tujce in tudi druge manjšine ali subkulturne ter jih prikazati kot glavne krvicte za sodobno grško tragedijo. Humus, na katerem raste vpliv Zlate zore, predstavlja neurejen sistem ravnanja z nezakonitimi prebežniki v državi. Grčija je postala glavna vstopna točka za ekonomske migrante in politične begunce v EU, a država preprosto nima zadostnih orodij in po-

KAIRO - Po dnevnih nasilnih protestov V Egiptu referendum o predlogu nove ustawe

KAIRO - V Egiptu so bila včeraj ves dan odprta volišča, na katerih so se lahko volivci izrekli o predlogu nove ustawe. Včeraj je lahko glas oddalo nekaj čez 26 milijonov volivcev, med drugim v največjih mestih, Kairu in Aleksandriji, preostalih 25 milijonov pa jih bo lahko glasovalo prihodnjo soboto. Predlog ustawo ostro nasprotuje opoziciji, ki trdi, da predlog spodkopava pravice žensk in verskih manjšin ter pravico do svobode govora. Poleg tega državi omogoča »zaščito etike in morale«, kar bi po oceni opozicije lahko vodilo v cenzuro kritike predsednika Mohameda Mursija.

Pred referendumom so Egipt pretresali nasilni protesti, v katerih je umrlo več ljudi. Predsednik Mursi je zato pred referendumom vojski začasno podelil policjska pooblastila. Tudi včeraj so poročali o incidentih. V industrijskem mestu Maħala so izbruhnili neredi, pred enim od volišč pa je bilo slišati strele. Egiptovska opozicija pa trdi, da na voliščih prihaja do stevilnih nepravilnosti, kar po njeni oceni jasno kaže na to, da skuša Mursi glasovanje obrniti v svoj prid. Izidov glasovanja ni pričakovati pred sredino prihodnjega tedna, poročajo tudi tiskovne agencije.

Številne aretacije na protestnem shodu v Moskvi

MOSKVA - V sredošču Moskve se je včeraj zbral več tisoč protivladnih protestnikov, ki so obeležili prvo obletnico začetka protestov proti režimu ruskega predsednika Vladimira Putina. Shod, ki so ga priredili brez ustreznih dovoljenj oblasti, so zaznamovalo številne aretacije in precej nižja udeležba kot pred letom dni, poročajo tudi tiskovne agencije. Shod so protestniki organizirali na trgu Lubljanka, pred poslopjem ruske obveščevalne službe FSB in nekoc razvite sovjetske obveščevalne službe KGB.

Moskovske oblasti shoda na tej lokaciji sicer niso dovolile. Opozicijskim voditeljem so ponudile možnost, da se protest odvija v predelih mesta, kjer so že v preteklosti potekali shodi, a so slednji ponudbo zavrnili. Policija je tako zaradi neupoštevanja odločitve oblasti aretirala več deset protestnikov. Med pridržanimi so tudi russki opozicijski voditelji Sergej Udalcov, Ilja Jašin in Aleksej Navalni pa tudi razvita televizijska voditeljica Ksenija Sobčak.

Po prvih ocenah se je na včerajnjem shodu zbral približno 3000 protestnikov. Ruska policija sicer govorila o zgolj 700 udeležencih, opozicija pa o prek 7000 protestnikih, poroča nemška tiskovna agencija dpa. Shodi so bili kljub hudemu mrazu tudi v drugih russkih mestih, med drugim v Sankt Peterburgu, kjer je policija aretirala okoli 20 nacionalistov, ki so protestirali proti predsedniku Putinu.

KONEC MANDATA V ZNAMENJU VELIKE NEGOTOVOSTI

Februarske volitve test za Italijo in Evropo

VOJMIR TAVČAR

Konec sedanja mandatne dobe s skorajšnjo predčasno razpustitvijo parlamenta in volitvami, ki bodo zelo verjetno v sredini februarja, se v znatni meri razlikuje od tistega urejenega konca mandatne dobe, za katerega se je še pred nekaj tedni zavzel predsednik republike Giorgio Napolitano, ki je upal, da bo parlament, čeprav v zadnjem trenutku, uspelo vsaj delno popraviti volilni zakon, zloglasni »porcellum«, kateremu z besedami vsi nasprotujejo, ampak ga le redki želijo dejansko spremeniti. Strene predsedniku države je zmesal voditelj Ljudstva svobode Silvio Berlusconi, ki se je po več mesecih molka odločil, da zopet osebno nastopi na politični sceni. Najprej je ob burnem ploskanju njemu najbolj vdanih somišljenic in somišljenikov sekretarju stranke Angelinu Alfano naročil, naj izreče nezaupnico vladni Montija, nato je onemogočil že napovedanu primarno volitve desničarske povezave in zopet napovedal svojo kandidaturo za predsednika vlade.

Kot vsak Berlusconijev nastop je bil tudi njegov zadnji »podvig« medijsko odmeven, ker italijanski mediji namenjajo milanskemu televizijskemu mogotcu zmeraj preveliko pozornost, prav ta odmevnost pa se je tokrat zanj spremenila v nepričakovani bu- merang. V kot ga je spravil premier Monti, ki je napovedal, da bo nepreklicno odstopil, komaj bo parlament odobril zakon o stabilnosti in državnem proračunu. S tem je v bistvu zapečatil usodo sedanjega parlamenta in dejansko vsilil predčasen konec mandatne dobe. To pomeni, da parlament nekatere reforme ne bo mogel pravočasno potrditi (za eno leto je na primer zdrknila načrtovana preureditev pokrajine), po drugi pa je Monti s svojo potezo znatno skrajšal obdobje ne- gotovosti, ki sprembla vsako predvo-

lilno kampanjo. Tudi zaradi tega se trgi v minulem tednu niso odzvali s prekomerno zaskrbljeno na italijansko politično krizo.

Z napovedanim odstopom je predsednik vlade - morda zavestno morda pa brez vnaprejnjega preračunavanja - mobiliziral sile, ki so dolej podpirale njegovo politiko in Silvio Berlusconi se je znašel čez noč povsem osamljen. Negativno so na nezaupnico Montijevi vlasti reagirali mnogi v Ljudstvu svobode, kjer so nekateri demonstrativno kršili zapoved in izrekli vlasti zaupnico, bolj kot nasprotje v lastni stranki pa je Berlusconi prenenet negativni odziv italijanske cerke (predsednik škofovske konference kardinal Angelo Bagnasco je bil v svoji obsodbi nedvoumen) in Evropske ljudske stranke (ELS), ki je pohvalila Montija, podprla njegovo politiko in nekdanjega evropskega komisarja prepričuje, naj kandidira, da bi tudi v prihodnjem mandatu obdržal vladilo krmilo trdno v svojih rokah.

Osamljenost voditelja Ljudstva svobode pa je še dodatno podržala nastop ameriške administracije, ki se je odkrito zavzela za kandidaturo častnega predsednika univerze Bocconi.

Berlusconi je v nekaj dneh spoznal, da ga je ihtavost zapeljala v sledo ulico, iz katere se skuša izmazati takoj, da tudi sam ponuja Montiju kandidaturo. Na ta način se je po oceni mnogih komentatorjev izognil neposredni obsodbi na nedavnem vrhu ELS, ni mu pa uspelo, da bi si prilastil pokroviteljstvo nad morebitno Montijevim kandidaturo, tudi ker jo je predsednik vlade izrecno zavrnil, saj se tudi zaradi poti, ki jo je doslej prehodil, ne more spečati s populističnimi in protievropsko nastrojenimi krogovi Berlusconijeve stranke.

Klub porazu ni pričakovati, da bo Berlusconi vrgel puško v koruzo, saj mu gre tokrat res za nohte: procesi v Milanu bi se lahko končali z njegovo ob-

sodo, pred katero bi bil tokrat dokaj razorožen, predvsem pa je - kot leta 1994, ko je stopil v politično aren - v znati stiski Mediaset, ki bo zaradi zmanjšanega priliva že drugič zaporedoma končala poslovno dobo v rdečih številkah. Zato je pričakovati, da bo kot doslej z vsemi silami branil svoje ime-

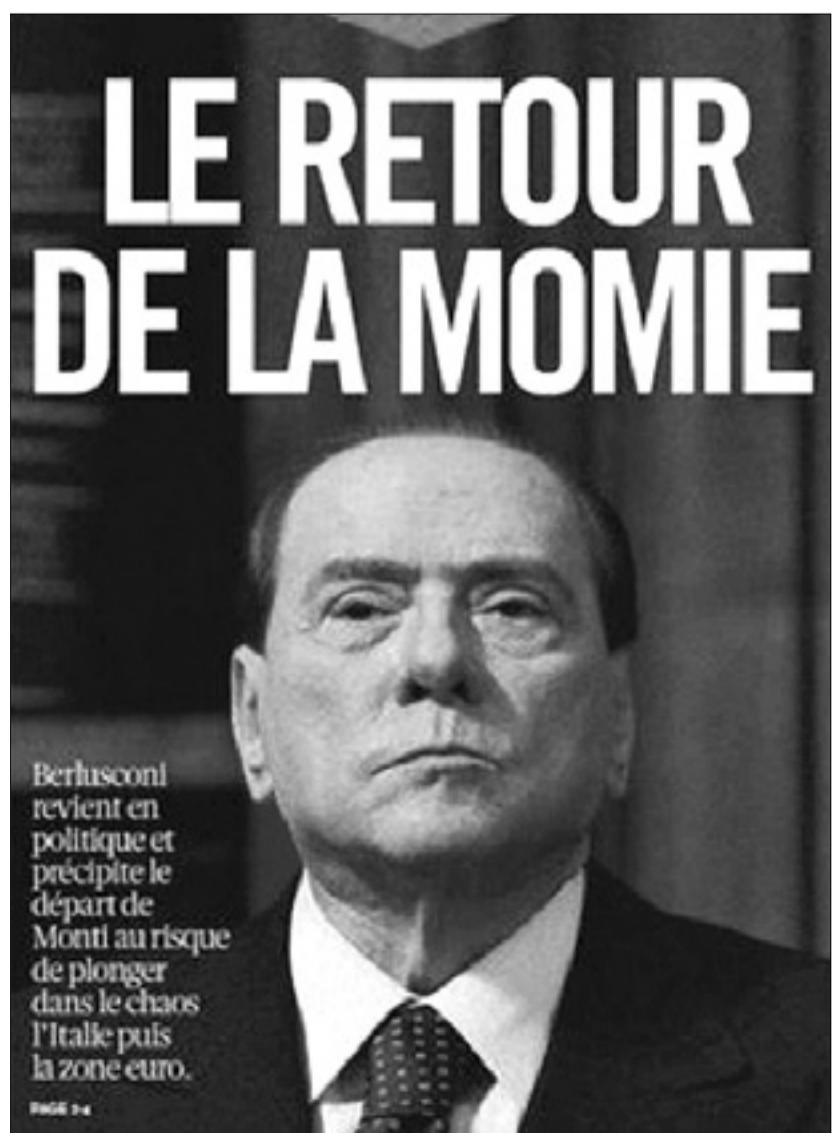
Kakor koli se bodo stvari iztekle pa je naravnost paradoskalno, da dva meseca pred volitvami (ko so običajno

organcko evropsko naravnano povezano tiste zmerne italijanske konsermativne sile, ki doslej niso bile same sposobne oblikovati dovolj odmevnne centristične povezave.

V sedanji nejasni sliki je zelo tveganja kakršna koli napoved in tudi raziskovalci javnega mnenja so v veliki zadregi, saj na primer ne morejo dejansko izmeriti, kolikšna bi lahko bila Montijeva volilna teža. Upati je, da bo po božiču slika nekoliko bolj jasna in da bo volivci vsaj znali, kdo vse bo meril moči.

Nekdanji odgovorni urednik gospodarskega tednika The Economist Bill Emmott, ki pozorno sprembla dogajanje v Italiji in je pravkar končal dokumentarni film o Škornju, je zelo kritično ocenil Berlusconijev napad na vladno Montijo. Po njegovem mnenju je bil to dokaz, da se del italijanske desnice noče sprijazniti s stvarnostjo v državi, z vzemi močmi skuša zaščititi svoje privilegije in zato zavira nujno potrebne reforme. Tudi zaradi tega bodo po Emmottovi oceni prihodnje italijanske politične volitve pomembna, morda celo zgodovinska preizkušnja, saj bodo pokazale v kolikšni meri bo zadoščeno zahtevam po korenitem zasuku, reformah in novih voditeljih. Obenem pa bodo te volitve pomembni test tudi za ves zahodni svet saj bodo pokazale, ali je utemeljeno prepričanje, da so demokracije sposobne popraviti lastne napake.

Če je Emmottova analiza pravilna, je v igri res veliko, to pojasnjuje tudi pozornost, s katero Evropska unija sprembla italijansko dogajanje in ki včasih meji na vmešavanje v notranje italijanske zadeve. Pozornost pa je razumljiva, saj je bila Italija prva država stare celine, ki je po padcu Berlinskega zidu nasedla populističnim prijemom Silvia Berlusconija in se dolgo časa ni znala otresti tega jarima. Zato bo v obdobju velike gospodarske in politične krize, ko se tudi drugod po stari celini oglaša zapeljivo petje populističnih siren, izid italijanskih volivcev pokazal, ali je neka demokracija sposobna preseči obdobje brezizhodne opojnosti.

tje in bo tudi v prihodnjih mesecih zastreljal politično vzdružje. Za razliko od prejšnjih let in prav zaradi osamljenosti pa je tokrat možno, da si sam izkopije politični grob, seveda če mu tekmeči ne bodo nasedli kot so mu prevečkrat v preteklosti.

Čeprav se stvari iztekajo drugače kot je pričakoval, je predsednik republike Napolitano na srečanju z diplomatskimi predstavniki, ki so akreditirani v Italiji, pomirjevalno ocenil, da bodo v kratkem preseženi problemi, ki jih je povzročila kriza Montijeve vlade. Preizkusni kamen za čut odgovornosti in evropsko naravnost vsake politične sile bo po predsednikovem mnenju njen napor, da ne ogrozi rezultatov, ki jih je v tem letu država dosegla z velikim napornom in z znatnim zategovanjem pasu. Morebitne zamenjave pa ga ne plašijo, ker je za vsako demokracijo zamenjava na vrhu ustanov nekaj fiziološkega.

Pomirjevalen je bil v svojih izjavah tudi predsednik vlade Mario Monti, ki se še ni hotel izjasniti glede svoje morebitne kandidature. Premier želi počakati, da bo zakon o stabiliteti pod streho in da bo formalno odstopil, preden pove, ali se je odločil tudi za formalno kandidaturo ali pa ostane v ozadju in se omeji samo na politični »blagoslov« tistih sredinskih sil, ki se zavzemajo, da bi obdržal vladno krmilo.

Dokler predseduje sedanji vladi, Monti očitno želi ohraniti profil nadstrankarskega strokovnjaka in ni izključeno, da bo ta profil ohranil tudi v prihodnje, saj tudi značajko ni nagnjen k ognju volilne kampanje. K taki odločitvi naj bi ga nagovarjal predsednik Napolitano, ki bi želel, da bi Monti postal rezervna karta, ki s svojim nastrankarskim profilom lahko v primeru težav zopet pomaga Škornju iz zagate. K nadstrankski drži ga, sicer povsem zahteresirano, nagovarja tudi Demokratska stranka, ki ne želi, da bi imela v sedanjem predsedniku vlade volilnega tekmeča. S to oceno pa ne soglaša Michele Serra, po katerem bi italijanski demokraciji samo koristilo, če bi vodstvo konservativnih sil prevzel uglajeni Monti namesto razpittega Berlusconija. Za jasnejšo sliko bo treba počakati najmanj še dober teden (Monti je obljubil, da bo odločitev sporočil pred božičem), čeprav se, kot Gad Lerner, velja vprašati, kje bi Monti lahko našel čudežno palico, da bi v kratkem času spremenil v dovolj

organcko evropsko naravnano povezano tiste zmerne italijanske konsermativne sile, ki doslej niso bile same sposobne oblikovati dovolj odmevnne centristične povezave.

Kakor koli se bodo stvari iztekle pa je naravnost paradoskalno, da dva meseca pred volitvami (ko so običajno

stranke imele pripravljeno že vse propagandno gradivo) italijanski volivci še ne vedo, kdo se bo potegoval za državne krmarje.

V primerjavi z zmedo v centru in na desnici, so tokrat v levi sredini razmere jasne. Demokratska stranka je s primarnimi volitvami, na katerih je bil Pierluigi Bersani določen za kandidata za premierja, znala vsaj delno prebiti zid nezaupljivosti volivcev kot jasno kažejo izidi javnomenjskih raziskav. Pomemben korak naprej lahko naredi tudi z napovedanimi primarnimi volitvami za kandidate za parlamentarce, pogoj pa je, da bodo volivci lahko res izbrali predstavnike, ki jih bodo zastopali v parlamentu. Zato morajo biti to odprte volitve, podobne novembrskim, na katerih je bil izbran Bersani.

Sekretarju Demokratske stranke je treba priznati, da je bil v zadnjih mesecih odprt in zelo pogumen, saj na novembrskih volitvah njegova zmaga ni bila že vnaprej zagotovljena. Merjenje moči z Matteom Renzijem je bilo resnično, včasih tudi ostro, vendar ni nikoli zdrknipod raven korektnega političnega sočanja. S tem, da se je odkrito pomeril v tekmi, katere izid bi bil zanj lahko tudi neugoden in je ljudem omogočil, da izberejo kandidata, je Bersani (skupaj z ostalimi kandidati) vsaj za spoznanje zmanjšal razkorak med civilno družbo in politiko, koristil je nedvomno lastni stranki, obenem pa pomagal tudi italijanski demokraciji, da zajame nekaj slike.

Ni naključje, da je vzporedno z večanjem podpore Demokratski stranki začela updati priljubljenost gibanja 5 zvezdic, ki je v zadnjih tednih po očetni raziskovalcev javnega mnenja pada na nekaj odstotkov. K nazadovanju je prispeval tudi voditelj gibanja Beppe Grillo s svojimi ne povsem posrečenimi nastopi, zaprtost gibanja samega (kaže, da je kandidate gibanja vilo skupno nekaj več kot 30.000 članov) pa tudi ni dvignilo podpore. Osebno šem večkrat ocenil Grillove nastope kot odraz anarhoidnega populizma, ki s poenostavljanjem in dviganjem glasu skuša doseči politično odmevnost, priznati pa mu je treba, da je s svojim gibanjem vendarle spodbudil vsaj Demokratsko stranko k pozitivni reakciji. Če se ne bi zbalj uveljavil Grillo in njegovih somišljenikov, bi najbrž tudi veljaki DS onemogočili Bersaniju organizacijo odprtih primarnih volitev ali bi jih bili, kot že v preteklosti, v znatni meri razvodenili.

V sedanji nejasni sliki je zelo tveganja kakršna koli napoved in tudi raziskovalci javnega mnenja so v veliki zadregi, saj na primer ne morejo dejansko izmeriti, kolikšna bi lahko bila Montijeva volilna teža. Upati je, da bo po božiču slika nekoliko bolj jasna in da bo volivci vsaj znali, kdo vse bo meril moči.

Nekdanji odgovorni urednik gospodarskega tednika The Economist Bill Emmott, ki pozorno sprembla dogajanje v Italiji in je pravkar končal dokumentarni film o Škornju, je zelo kritično ocenil Berlusconijev napad na vladno Montijo. Po njegovem mnenju je bil to dokaz, da se del italijanske desnice noče sprijazniti s stvarnostjo v državi, z vzemi močmi skuša zaščititi svoje privilegije in zato zavira nujno potrebne reforme. Tudi zaradi tega bodo po Emmottovi oceni prihodnje italijanske politične volitve pomembna, morda celo zgodovinska preizkušnja, saj bodo pokazale v kolikšni meri bo zadoščeno zahtevam po korenitem zasuku, reformah in novih voditeljih. Obenem pa bodo te volitve pomembni test tudi za ves zahodni svet saj bodo pokazale, ali je utemeljeno prepričanje, da so demokracije sposobne popraviti lastne napake.

Če je Emmottova analiza pravilna, je v igri res veliko, to pojasnjuje tudi pozornost, s katero Evropska unija sprembla italijansko dogajanje in ki včasih meji na vmešavanje v notranje italijanske zadeve. Pozornost pa je razumljiva, saj je bila Italija prva država stare celine, ki je po padcu Berlinskega zidu nasedla populističnim prijemom Silvia Berlusconija in se dolgo časa ni znala otresti tega jarima. Zato bo v obdobju velike gospodarske in politične krize, ko se tudi drugod po stari celini oglaša zapeljivo petje populističnih siren, izid italijanskih volivcev pokazal, ali je neka demokracija sposobna preseči obdobje brezizhodne opojnosti.

Nobelov nagrjenec Martti Aahtisari na simpoziju švedske fundacije v Bruslju

Evropska unija naj sprejme listino za zaščito manjšinskih jezikov

Nekdanji predsednik republike Finske, znan mednarodni pogajalec in Nobelov nagrjenec za mir leta 2008 Martti Ahtisaari je bil osrednja osebnost letne konference o manjšinah, ki jo je tudi letos v Bruslju organiziral osrednji kulturni sklad švedske skupnosti na Finškem Kulturfonden. Ahtisaari je govoril o finskem akcijskem načrtu za dva nacionalna jezika na Finškem, švedščino in finščino. Ta akcijski načrt je ustavljen in 25 ukrepov za zaščito in promocijo obih jezikov na raznih področjih, vključno z javnimi storitvami, zdravstvom in izobraževanjem. Ahtisaari je z zadovoljstvom ugotovil, da je finska vlada, ki je bila imenovana lansko leto, vzela v pretres večino teh predlogov; poudaril je, da potrebuje Finska dolgoročno proaktivno strategijo in načrt za sistemsko izvajanje sprejetih ukrepov. Čeprav ima Finska zelo močno jezikovno zakonodajo, se vendar občasno pojavljajo problemi, ki zadevajo uresničevanje pravic, na primer pri zdravstveni oskrbi Samijev in Romov ali pri javnih storitvah. Nekdanji finski predsednik je tudi pojasnil, da potrebuje Ev-

razumevanja. Ob koncu je Ahtisaari priporočil Evropski uniji, naj se za pripravo takega dokumenta opre na besedilo finškega akcijskega načrta iz leta 2010.

Sicer pa je bil velik del konference namenjen pobudam za promocijo jezikov; ta del so naslovili »Od besed k dejanjem«. Tako je direktor bolnišnic v Helsinkih in Uusaimaaju Aki Linden obrazložil jezikovno politiko na področju zdravstva na Finškem. Vsak bolnišnični okraj razpolaga s posebnim usmerjevalnim odborom, ki se ukvarja z jezikovnimi pravicami v bolnišnicah. Jezikovna politika na Finškem vsebuje posebno določilo o dodatku k plači, približno 70 evrov mesečno za vse, ki obvladajo oba jezika, švedščino in finščino. V letu 2011 je 12 odstotkov uslužencev prejemalo ta dodatek. Linden je tudi opozoril na zanimivo podobo, ki so jo pripravili v Friziji, kjer staršem vseh novorojenčkov podarijo jezikovno promocijsko darilno torbico. V tej torbici je brošura za starše, ki so jo pripravili v okviru posebnega projekta MELT z delnim financiranjem iz evropskih sredstev v letih 2009 – 2011. Na Finškem na območjih, kjer živi švedska manjšina, vsako leto podarijo tako torbico staršem 20.000 otrok.

Aleks Riemersma iz frizijskega raziskovalnega instituta Fryske Akademy, v okviru katerega deluje tudi raziskovalni center Mercator, je obrazložil, zakaj je frizijsčina kot manjšinski jezik na Nizozemskem življenska ne samo kot materni jezik, ampak tudi kot drugi jezik. Poleg približno 55 odstotkov prebivalstva Frizije, za katere je frizijsčina materni jezik, jih še dodatnih 10 odstotkov bere frizijsčino, 20 odstotkov jih govori jezik, 40 odstotkov pa ta jezik razume. To pomeni, da vsaj pasivno jezik pozna skoraj vsi prebivalci Frizije. Čeprav je upad pri medgeneracijskem prenosu jezika zaznaven, že dolgo časa praktično nespremenjeno, to je okoli 350.000. Frizijsčina je torej dokaj močan govorjeni jezik, šibka pa je njegova pismenost, saj samo 20 odstotkov prebivalstva tekoče piše v tem jeziku. Riemersma se je tudi zaustavil pri posebnih promocijskih pobudah za mlade na področjih informacijske in komunikacijske tehnologije. Interaktivnega poučevanja v učnih pripomočkov, pa tudi pri nekaterih pomembnih kulturnih pobudah, kot je festival lahke glasbe, interaktivnem radiu in televizijskih sporedih. Navezal se je na evropsko dimenzijo promocije jezikovnih dejavnosti kot na primer festival manjšinske glasbe Liet International in opozoril, da te pobude krepijo samozavest pri študentih in mladih nasploh. Poleg tega pa se mladi z vežezičnim pristopom in evropsko usmerjenostjo laže

Desno
Martti Aahtisari;
levo spodaj
Alex Riemersma;
spodaj Aki Linden;
desno v sredini
manifestacija
Živeti v baskovščini

seznanjajo z jeziki, ne samo doma in v lastni regiji, ampak tudi na državnih in evropskih ravni.

Sicer pa so na zasedanju predstavili tudi primer promocije jezikov v privatnem sektorju. Istvan Horvath niz Romunije je predstavil projekt »Yes, please«, kampanjo za rabo madžarskega jezika v majhnih podjetjih v romunske regiji Transilvaniji. Navedel je prednosti, ki jih prinaša ta projekt: predvsem je tu dodatna kakovost storitev brez dodatnih stroškov. Za madžarsko manjšino v Romuniji pa to pomeni ovrednotenje jezikovne raznolikosti in dodatne možnosti za rabo manjšinskega jezika. Opozoril pa je tudi na nekatere omejitve, ki zadevajo predvsem mala in srednja podjetja, ki imajo mednarodne odnose, vendar ne v območjem, kjer je v rabi madžarščina.

Zanimiv je bil tudi referat valižanske sekcije britanske telefonske službe oziroma družbe Welsh British Telecom Ann Beynon, ki je predstavila provožljansko jezikovno politiko podjetja British Telecom v Walesu. To podjetje že vse od leta 1994 daje na razpolago med drugim urad, kjer se lahko ljudje pogovorijo v valižanščini, navodila v tem jeziku, račune v valižanščini, dvojezične telefonske imenike in dvojezične napise na vseh obratih družbe v Walesu. Opozorila je še zlasti na nekatere projekte za mlade: Internet Rangers, namenjen mladim, ki pomagajo starejšim, posebno aplikacijo, ki staršem omogoča, da na internetu zavarujejo otroke pred neprimernimi spletnimi mesti in tudi posebno aplikacijo, ki v valižanščini pomaga ljudem, ki niso veči informacijske tehnologije. Ob koncu pa je opozorila, da dobra zakonodaja ne zadostuje, ukrepi so seveda potrebeni, ampak učinkoviti bodo, samo če na teritoriju obstaja podpora rabi jezika.

Manifestacija z gesлом »Živeti v baskovščini«

Bildu, v kateri se zbirajo izrazito levo usmerjeni Baski.

Kot so obrazložili prireditelji, gre za pobudo, katere namen je bil viziuelno opozoriti javnost, da želijo v Baskovski deželi ljudje »živeti v baskovščini« in da je treba na to zahtevno pozitivno odgovoriti z ukrepi, ki bi zaščitili in promovirali baskovski jezik v javnosti. Demonstranti so obšli vse srednje ulice, na koncu pa so se zbrali na osrednjem trgu, kjer so prebrali izjava v korist baskovskega jezika in potrdili zavzetost svoje organizacije, da bo še naprej odločno delovala z namenom, da vsem prebivalcem omogoči »življenje v baskovščini.«

V Sloveniji projekt »Romščina na spletu«

Mariborski zavod EPeKa je skupaj s tamkajšnjim romskim društvom Romano Pralipe predstavil spletni projekt Romščina na spletu, ki ga je pripravil Sabri Bejta. Gre za romsko-slovenski in slovensko-romski slovar na spletni strani alava.si, ki bo ob zaključku projekta obsegal okoli 9000 romskih besed, zlasti narečja mariborskih Romov.

Kot je ob tem povedal predsednik društva Romano Pralipe Fatmir Bećiri, gre za zelo pomemben projekt za mariborsko romsko skupnost, saj predvsem mladi romskega jezika ne znajo več uporabljati. Literaturo v romskem jeziku, ki bi kreplila njihov besedni zaklad, namreč ni na razpolago, pa tudi starši že pozabljojajo romske besede, ki jih vse bolj nadomešča slovenski ali kakšen drug jezik.

Zavod EPeKa je z raziskovanjem področja romskega jezika ugotovil, da bodo mariborski Romi v generaciji ali dveh neveči uporabe svo-

jega jezika, zato so v povezavi z romskimi društvimi pričeli projekt ohranitev tega dialekta, najprej z načrtno raziskavo besed, nato pa nadaljevati s spletnim slovarjem, za katerega pa upajo, da ne bo nikoli dokončan projekt in se bodo knjižna gesla oziroma besede ves čas nadgrajevala.

Projekt Romščina na spletu želi s svojimi aktivnostmi in dogodki aktivno vključiti romsko prebivalstvo v svojo lastno kulturo in raziskavo jezika. Z njim bodo Romi lahko utrjevali svojo narodno pripadnost in razširili vedenje o maternem jeziku, ki so ga zaradi različnih zunanjih in notranjih dejavnikov zanemarili.

Pri projektu je poleg Znanstveno raziskovalnega združenja za umetnost, kulturno-izobraževalne programe in tehnologijo EPeKa sodelovalo še Kulturno izobraževalno društvo Kibla, podprt pa sta ga tudi ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport ter zavod za zaposlovanje.

ropska unija ustrezno politiko glede odnosa do jezikov. To novo evropsko politiko bi morali oblikovati z dokumentom, ki bi postal Dodatek Evropske listine o regionalnih ali manjšinskih jezikih, ki jo je sprejel Svet Evrope. Po njegovi oceni bi dosledna in dobro uravnotežena evropska jezikovna politika prispevala tudi pri preprečevanju konfliktov. Ob ugotovitvi, da ima vsaka jezikovna manjšina v Evropi svojo lastno zgodovino in vlogo v družbi Evropske unije, je bistveno medsebojno poznavanje in poučevanje zgodovine vsake manjšine za zagotovitev spoštovanje in

PAZIMO NA ŠIRJENJE RAZNIH BOLEZNI

Trto moramo varovati tudi v zimskem času

V tem času, ko predvidoma ne opravljamo škropilnih posegov proti boleznim trte, je koristno, da spregovorimo o tistih, ki napadajo trtin les, saj so v vinogradih prisotne tudi v jesenskih in zimskih mesecih.

V zadnjih letih se pojavlja zaskrbljujoče širjenje bolezni, ki napadajo trtin les, predvsem pa črne pegavosti, kapi vinske trte in hiranja vinske trte. Te bolezni lahko povzročijo znatno škodo, zato je prav, da damo tudi letos vinogradnikom ustrezne nasvete za boj proti tem obolenjem. Ukrepi na njihovo zatiranje ali vsaj za ublažitev škode so povezani z rezijo trte, zato je koristno, da jih vinogradnikom posredujemo pred tem opravilom.

ČRNA PEGAVOST

Bolezen povzroča glijica Phomopsis viticola. Bolezenski znaki. Vsled obolenja razpokajo še zeleno mladice. Ob členkih se pojavijo značilne razpoke obolelega tkiva, na katerem so se prej pojavile vijoličaste do črne pegice ob dolžini poganjka. Spodnji stebelni listi se izmaličijo (listna ploskev se nagrba in nakorda, robovi pa se ovijejo navzdol) ter kažejo rumene pege, ko jih gledamo proti svetlobi.

Jeseni in pozimi postanejo okužene roze svetlosive ali bele, kar je ena izmed značilnosti bolezni. Pozimi se skozi skorjo prelijejo črne bradavičastne tvorbe – plodišča glive, iz katerih uhajajo trosi, ki spomladi spet kužijo poganjke in liste. Za zatiranje črne pegavosti, ki lahko povzroči občutno škodo tudi na mladih trsih, je treba po rezu takoj ostraniti iz vinograda okuženo rozgo in jo zažgati. O zatiranju s fitofarmacevtskimi pravikami, pa bomo, kot vsako leto, dali vinogradnikom potrebna navodila v pomladanskem času.

KAP VINSKE TRTE

Povzročajo jo glivice Phaemoniella cladimopora, Phaeacromonium olephilum, Fomitoporia punctata.

To bolezen smo v zadnjih letih pošteli opazili. Prisotna je predvsem v stareh vinogradih, kjer smo veliko obrezovali, ter se lahko pojavlja bodisi bliskovito bodisi v kronični obliki, kadar pride do smrti rastline tudi nekaj let po okužbi. Prehodno jo iz leta v leto naja-

vlja sušenje posameznih mladic, predvsem v mesecu juniju in juliju.

Bolezenski znaki. Preden listi povsem odpadejo, se značilno obarvajo z rdečkastorjavkastimi pegami stožaste oblike, ki izstopajo na ostalem še zelenem delu lista. Če les debla, ki utegne tudi razpokati, prerežemo prečno, opazimo precej krhek gobast rumenkast del, ki ga obkroža temnejši in odprnejši rob.

Za preprečevanje širjenja bolezni je priporočljiva takojšnja razkužitev večjih rezi z Carbendazimom (Bayfidan BCM, Benazim, Benzim ipd.).

Močno napadene dele moramo odstraniti in zažgati. Po rezu okuženih devlov trt moramo škarje razkužiti, da ne prenašamo bolezni na ostale trte. Prav tako odstranimo lesene oporne kole (iz katerih se širi glivica) in jih zažgemo ter jih nadomestimo, po možnosti z betonskimi.

HIRANJE VINSKE TRTE

Povzroča jo glivica Euthypa lata. Bolezenski znaki. Bolezen v glavnem ne napade trt, ki so stare manj kot 5-6 let. Pooste se pojavlja na trtah, starih več kot 10 let. Prvi bolezenski znaki se pojavljajo spomladi ob poganjjanju mladic. Opazni postajajo, ko mladice zrastejo do 25-40 cm. Obbole rastlino se po navadi nepravilno razpršene v vinogradu.

Listi ostanejo na začetku majhni, nepravilne oblike in svetlo zelene barve (klorotične). Večkrat se zvijejo navzdol v kupo. Robovi potemnijo, nakar zadobijo listi ogorel videz, nato pa se posušijo in odpadejo. Cvetovi lahko odpadejo, grozdiči oveni in se posuši.

Prvi napadeni listi se nekoliko spremenijo, ostali ostanejo celi in se normalno razvijejo. V naslednjih letih se bolezenski znaki poslabšajo in v 2-4 letih rastlina usahne. Pred tem dobi trta grmičast videz: kratke mladice in medčlenki, šibki poganjki. Znaki nekoliko spominjajo na virus infektivne degeneracije ali na hudo klorozno. Trta po navadi umre pozimi.

Tipični spoznavalni bolezenski znak je – podobno kot pri kapi – delna potemnitev lesa, ki se kaže v prenerazu. Bolezen se širi le prek velikih ran in se lahko pokaže po komaj enem do treh let. Euthypa napade tudi marelico in druge rastline, zato je izvor obolenja težko odstraniti.

Proti hiranju vinske trte še nimamo na razpolago škropilnega sredstva in zato, podobno kot pri kapi, lahko ukrepamo le preventivno. Les odrežemo do točke, kjer je zdrav. Če je rastlina posušena skoraj v celoti, je najbolje, da jo odrežemo do kake zdrave jalovke ali pa trto izrijemo. Zimsko rez moramo izvesti v suhem vremenu in večje rane prikriti s cepilno smolo. Po možnosti izvedemo rez v februarju-marcu. Obrezani les odstranimo iz vinograda in ga sežgemo. Glivica se namreč večkrat nastani prav na ostankih rezi. Za preprečitev širjenja bolezni razkužimo uporabljeni orodje z načrtivim hipokloridom.

Svetovalna služba KZ v sodelovanju z ZKB

SEZONSKI NASVETI

Spraviti orodje in druge pripomočke

V tem letnem času, ko je zunaj hladno in deževno, se lahko posvetimo pospravljanju, čiščenju in popravilu raznega kmetijskega orodja in pripomočkov.

OGRAJE, KOLE IN ŽICE na odprttem ob primernem vremenu pospravimo ali zamenjamo.

REZILA, kot so noži, obrezovalne škarje, žage, kosirji, kose in druga, ki jih v tem času ne potrebujemo več, dobro očistimo in jih nabrusimo. Bolje je, da rezil ne očistimo z vodo, da se na njih ne pojavi rja. Po potrebi rezila premažemo s pripravki proti rji. Nato naoljimo škarje in podobne pripomočke. Po končanem opravilu zradi varnosti zavarujemo rezila najbolj nevarnih pripomočkov z namenskim pokrivalom ali dobro zavijemo s cučnami in jih postavimo po možnosti v zaprt prostor, daleč od vlage.

ORODJE ZA OBDELOVANJE TAL, kot so lopate, vile, motike, grablje, strgalke, rahljalnike in ostalo podobno orodje skrbno očistimo zemlje, očistimo jih tudi morebitne rje. Pri tem delu si pomagamo z železno krtačo. Nato jih očistimo s krpo. Istočasno pregledamo ročaje, ki jih zgladimo. Morebitne zlomljene, počene ali zvite ročaje zamenjamo.

SITA ZA ZALIVANJE namakamo v vodni raztopini varekine, v koncentraciji 200-300 gramov na liter vode, da odstranimo morebitne alge in mahove. Po nekaj urah jih vzamemo iz raztopine in jih dobro splahnemo. Iz CEVI za zalivanje odstranimo morebitno vodo, ki je ostala v njej, pustimo, da se posušijo in jih spravimo.

ROČNO ŠKROPLINICO: dobro operemo z 0,5 % koncentracijo aktivnega oglja, ki ga dobimo v lekarini. Namesto aktivnega oglja lahko uporabljamo tudi raztopino sode, nato dobro in večkrat splahnemo v veliko vodo. To opravilo bi morali narediti večkrat na leto, posebno ko menjamo škropila ali pa ko preidemo s fungicida na insekticid ali obratno.

PLASTIČNE ZABOJE za pobiranje pridelkov operemo z navadnim prškom z posodo. Lahko jih razkužimo z varekinom.

SAMOKOLNICE očistimo, potrebi odstranimo rjo in premažemo z mazilom proti rji. Preverimo, ali je kolo samokolnice dovolj polno in naoljimo osišče.

LONGKE ZA PRIPRAVO SADIK dobro očistimo in razkužimo z varekinom. Potopimo jih za nekaj ur v 10 litrov vode, v katero dodamo 2 litra varekine. Nato jih dobro splahnemo in skrbno posušimo ter jih shranimo do naslednje pomladni. Prav tako naredimo v vazami za okrasne rastline.

GNOJILA, ki so nam ostala v prejšnji kmetijski sezoni, moramo med zimou hraniti v dobro zaprtem in suhem prostoru, da se ob prisotnosti vlage ne pokvarijo. Dobro moramo za-

preti konfekcijo. Načelno je najbolje, da kupimo le toliko gnojil, kolikor jih potrebujemo in da vedno razpolagamo le s svežimi gnojili. Škoda bi namreč bilo, ko bi se bi njihov presežek pokvaril. Če so konfekcije gnojil prevelike za lastne potrebe, se lahko dogovorimo z enim ali dvema sosedoma, ki se tudi ukvarjata s kmetijstvom, da ga skupno nabavimo in porabimo.

Morebitna ŠKROPLILA, ki jih v prejšnji sezoni nismo popolnoma uporabili, moramo hraniti v zaklenjeni omari, posebno tista bolj strupena, kot na primer insekticide, da so otrokom in domaćim živalim nedostopna. Odprte konfekcije moramo pred tem dobro zapreti z lepljivim trakom, da jih vlagi ne pokvari. Vsekakor je najbolje, da kupimo vedno sveža škropila, zato je najbolje, da jih kupujemo sproti, ko jih dejansko potrebujemo.

Isto velja za SEMENA. Če jih hranimo predolgo časa, moramo vedeti, da se njihova kaljivost s časom slabša. Semena, ki ga letos nismo uporabili, hranimo v dobro zaprtih, po možnosti kovinastih škatlah. Še bolje jih začitimo, če škatle zapečatimo z lepljivim trakom, saj jih tako še bolje začitimo tudi pred žuželjkami ali mogoče pred mišmi, ki včasih uničijo zalogo.

NAMENSKO ZEMLJO lahko hranimo tudi nekaj let, pa čeprav je bolje kupiti vedno svežo.

OPORA ZA ZELENJADNICE naj bo čista in dobro spravljena, to velja zlasti za prekle ali debelejše lesene kole. Odrabljene prekle ali drugačno oporo najprej pustimo na soncu, posebno jo ob suhem vremenu skrbno očistimo. Pri tem odstranimo tiste, ki jih ne bomo več uporabili. Če je potrebno, obnovimo konice opor, ki bi to potrebovale. Tako očiščene in pripravljene lahko povežemo in spravimo. Če jim hočemo podaljšati življenje, jih potopimo v 3 do 5 odstotkov raztopino bakrovega sulfata. Tako jih pustimo 5-6 dni, nato jih dobro posušimo in shranimo v zavetnem prostoru. Oporo iz plastike pred ponovno uporabo (najbolje pa že v tem času) razkužimo z raztopino varekine.

PAJČEVINASTO VLAKNO IN PLASTIČNE FOLIJE moramo dobro očistiti in spraviti. Le tako trajajo več let. Preden jih spravimo, jih moramo dobro posušiti. Če smo na folijah za prekrivanje tal naredili luknje, napišemo, za katero vrtnino smo jo uporabljali. Skrbno spravimo tudi vse druge manjše pripomočke.

Malo orodje, kot so škarje, rokavice, kladiva, itd. lahko obesimo na leseno desko in mu dodelimo vsakemu svoj prostor.

Na koncu pregledamo še, če nam mogoče kaj manjka. Najbolje je, da že sedaj naredimo seznam vsega, kar bomo potrebovali v naslednji kmetijski sezoni.

Magda Šturmán

PO PODATKIH ISTAT

Mladi se v Italiji vračajo k zemlji

Kmetijstvo osvaja vedno več mladih. Klub hudi gospodarski stiski, ki pesti Italijo, je po uradnih podatkih urada ISTAT (Državne urade za statistiko) število zaposlenih v kmetijstvu v zadnjem letu poraslo za 6,2%, odvisnih delavcev pa celo za 10%, medtem ko se je v istem obdobju njihovo število zmanjšalo v industriji za 2,2%, v gradbeništvu pa celo za 5,1%.

Podatek ni le izredno zanimiv in pomemben iz gospodarskega vidika, temveč tudi iz družbenega. Ustvarjanje novih delovnih mest pomeni, da je sektor gospodarsko vitalen in da nudi zanimive možnosti zaslužka. Porednojša analiza trga dela pa nam razkrije še druge razloge, ki privabljajo mlade k kmetijstvu. Na osnovi opravljenih tozadevnih anket se je namreč izkazalo, da je iskanje zaposlitve v primarnem sektorju odvisno še od drugih pomembnih dejavnikov.

Najprej gre poučariti, da se je bistveno spremenilo mnenje o družbenem položaju kmetijstva in s tem kmetov, ki se je iz podcenjevale in po mnenju mnogih zaostale dejavnosti spremenilo v očeh javnega mnenja v vse bolj upoštevan in spoštovan gospodarski sektor. Podeželje ni več sinonim zaostalosti in zaprtosti, temveč okolje, v katerem je življenje prijetnejše in nudi možnost uveljavljenja posameznikove osebnosti, z razliko od velikih mest, kjer je človek nepomemben in anonomen ter izpostavljen stresu, ki je posledica prehitrega ritma današnjega mestnega načina življenja. Trend vedno višjega družbenega upoštevanja kmetijstva so potrdili tudi rezultati široke ankete o dejavnostih, ki lahko ustvarjajo nova delovna mesta. Večina anketiranih se je namreč opredelila za primarni sektor, posebej še, če se mu priznava nepogrešljivo vlogo pri varstvu okolja.

Število mladih v kmetijstvu se izraža tudi v dejstvu, da upravlja kmetijska gospodarstva 62.000 podjetnikov izpod 30 let, medtem ko se je še pred nekaj leti starost kmetijskih podjetnikov zaskrbljujoče dvigala. Nič manj pozitivno pa ni tudi dejstvo, da je med mladimi podjetniki kar 36,5% z univerzitetno izobrazbo, 56% z opravljenjo višjo šolo in le 6,5% ima nižješolsko izobrazbo. Čeprav nimamo o tem točnih podatkov, smatramo da je ta trend zaznaven tudi v naši kmetijski stvarnosti, kjer se za mlade odpirajo nove možnosti zaposlitve, pod pogojem, da se jim nudijo možnosti razvoja brez nepotrebnih in ovirajočih omejitev pri uporabi zemlje.

Svetovalna služba Kmečke zvezze

Eno leto skupaj - Un an

virtualni šolski časopis - giornalino scolastico virtuale / osnovna šola

Na začetku letošnjega šolskega leta smo se učiteljice osnovne šole "F. Milčinski" s Katinare in italijanske osnovne šole "A. Pertini" z Melare odločile, da bomo naše večletno sodelovanje sklenile z objavo na spletnih straneh dvojezičnega virtualnega šolskega časopisa, ki ga pripravljajo učenci 4. in 5. razredov. Na za-

četku smo imeli še kar težav, a sedaj smo končno uresničili našo željo in prve strani so že na razpolago na blogu. Delo poteka vzporedno; na italijanski šoli sta za to zadovzjeni učiteljici Marina Pison in Alessandra Taurisano, katerima pomaga učiteljica Nerina Pecorari. Za slovensko šolo pa je odgovorna učiteljica

Ljuba Leghissa s strokovno pomočjo učiteljice Lučke Križmančič in učencev: Elene Antoni, Giulia Bonanno, Erika Bilucaglia, Aarona Canziani, Miriam Manasreh, Veronike Milič, Nicole Richter, Tamirja Sedmak, Mihe Stavar, Viktorja Bremec, Nejle Dodic, Jakoba Gruden, Karol Kovic ter Mattije Savi.

OBISK MESTA TRST

V torek, 25.9.2012, smo šli na izlet v starci del mesta Trst skupaj z učenci italijanske šole. Ogledali smo si stare stavbe in palače. Naš vodič je bil gospod Piero. Bili smo tudi na Rusem trgu – Ponterosso. Naš sprehod smo začeli na trgu San Giovanni. Na ulici San Lazzaro nam je bila najbolj všeč Hiša kač, kjer je bila izklesana kača s tremi orli. Lepo je bilo jo gledati, ker kača drži svet in

orli jo pojedo. Trije orli predstavljajo Rusijo, Avstrijo in Prusijo, kača pa predstavlja Napoleona. Hiša je bila narejena iz kisa, ker ni bilo vode.

PALAČA TRIBUZZI IN SABA V TRSTU

Palača Tribuzzi se nahaja v ulici Ponchielli. Zanimivost te hiše je, da nad vhodnimi vrati je bila glava takratnega gospodarja, medtem ko nad stranskimi vrati na eni strani je bila glava njegovega brata, na drugi strani strani pa enega prijatelja. Pod streho so bile maske z odprtimi ustimi, iz katerih je tekla deževnica.

Na ulici del Monte, ki so jo nekoč imenovali ulica Pokopališč, smo prebrali del poezije, ki jo je napisal Umberto Saba, kateri se je rodil v Trstu l.1883 in umrl l.1957.

Med sprehodom smo videli še dve zanimivosti, ki so vezane na Umberta Saba: na ulici San Nicolo' njegovo staro knjigarno in na ulici Dante njegov kip.

anno insieme

a Milčinski - scuola primaria Pertini

SRBSKO PRAVOSLAVNA CERKEV V. SPIRIDIONA V KANAL PRI PONTEROŠU

po je bilo, ko smo malicali na trgu Sv. Antona, kjer so vodometi. Na levi strani trga, če se da proti tržaškemu zalivu, se takoj opazi čudovito srbsko-pravoslavno cerkev s kupolo na strehi. V njeni notranjosti pa smo videli pozlačene okrasne in sreben lestenec, katerega je daril ruski car. Tudi cerkev Sv. Antona se nahaja na tem trgu. Od zunaj zgleda en rimski templj zaradi stebrov, ki jih ima pred glavnim vhodom.

čaral nas je pogled z Rusega mosta na Canal grande: videli smo več manjših bark, ki so zasidrane in so čakale na oseko, da so lahko splavale na odprto morje. Videli pa smo tudi nekaj rib in potopljen čoln.

VODOMETI

Na ekskurziji po mestu Trst nam je bil najbolj všeč predel Ponterosso s svojim kanakom, mostom in trgom. Na Rusem mostu so pred leti postavili kip znanega irskega pisatelja James Joycea, ki je v Trstu preživel več let. V bližini mostu je trg, kjer večkrat zaživi zelo znana tržnica z rožami, oblačili, obutvijo, raznimi darilnimi predmeti, sadjem in zelenjavjo. V Trstu je zelo znan ljudski rek:

"Si kot babe s Ponteroša", ki se nanaša na živahnost tega trga.

Potem smo si ogledali še "La fontana di Giovanin". Otroci italijanske šole so šli še do "La fontana di Nettuno", ki je na trgu della Borsa in "La fontana dei continenti", ki je na trgu Unita'.

PREDSTAVITEV - PESENTAZIONE

Našo skupino sestavlja 14 otrok, ki obiskujejo četrти in peti razred osnovne šole "F. Milčinski" v Trstu in že štiri leta uspešno sodelujemo s sovraštaki italijanske šole na Melari.

Siamo i 35 ragazzi e ragazze delle classi quinte della scuola primaria "S. Pertini" di Trieste e da quattro anni collaboriamo con i bambini della scuola slovena di Cattinara.

Dragi bralci, če si hočete ogledati in komentirati celotni naš blog lahko storite na naslovu:
<http://www.unannoinsieme.blogspot.it>

POD ZELENO STREHO

Privlačnost prasketajočega ognja

Barbara Žetko

Nikoli ne bom pozabila, kako sem kot otrok ležala na krušni peči v izbi stare kamnite hiše svojih sorodnikov na Tolminskem. Spominjam se, da je bila površina peči tako vroča, da so morali moji bratraci polagati več plasti kartonov, da bi se lahko mirno ulegli, ne da bi se spekli. Težko je obrazložiti, kako sem tam uživala, medtem ko sem segrevala svoje premraženo telo po dolgem igranju in tekaju po snegu.

Spominjam se tudi, da sem kot najstnica hodila na obisk k starejši gospa, ki je živel sicer v Trstu, a se je ob vikendih vedno umaknila v hišo na Brkinih, kjer me je jeseni pogostila s kostanjem in toplim čajem. Tisti okusi in vonji so predstavljali zame pravi užitek, a kar me je najbolj veselilo, je bilo sedenje na divanu pred kaminom, medtem ko sem občudovala ogenj.

Moji spomini v zvezi z ognjem so torej lepi in ko jih obujam, me preplavljajo same pozitivna čustva. Gotovo pa ne vsi občutijo enako radost, ko se z misljijo vračajo v prvo mladost. Marsikdo mi je pripovedoval, da je moral kot otrok, ki je živel na kmetijah, vsak dan po les v gozd, da bi zanetil ogenj. Drugi pa se še spominjajo, kako je bilo dolgočasno cele ure cepiti drva in jih zlagati pod lopo, da bi si lahko družina zagotovila zadostno količino goriva za vso zimo. Ko so se ti ljudje preselili v mesto ali so si na novo zgradili hišo s centralno kurjavo, se niso mogli načuditi, kako enostavno je bilo obdržati v domu sprejemljivo temperaturo, ne da bi se morali ves dan truditi, metati polena v peč in skrbeti za ogenj.

Vsaka stvar ima svoje dobre in slabe lastnosti in ogrevanje ni izjema. Še do pred kratkim smo bili prisiljeni izbirati med praktičnostjo na eni in prijetnostjo oz. lepoto na drugi strani, a tehnologija se je v zadnjih letih takoj razvila, da je danes možno uživati toploto, ki nam jo ponuja les, ne da bi si moral zaradi tega lomiti hrbot. Če imamo srečo, da živimo v hiši, eno-

ske peči ali toplozračni kamini, hitro oddajajo toploto in jih zato lahko uporabljamo v prostorih, ki jih moramo takoj segreti. Slaba stran teh sistemov je manjša ali celo odsotna akumulacija topote. Zato, ko prenehamo s kurjenjem, te peči v zelo kratkem času ali celo v trenutku prenehajo z ogrevanjem prostora. Te peči pa so primerne, če nimamo časa ali želje za vsakodnevno kurjenje in bi radi občasno ustvarili prijetno vzdružje z ognjem, ki ga vidimo skozi velika steklena vrata kaminskega vložka. Te peči imajo relativno visok izkoristek, ki je celo do štirikrat večji, če ga primerjamo z izkoristkom starih odprtih kaminov, ki so danes izginili s tržišča. Klasični odprtki kamin ni primeren za ogrevanje prostorov in v nekaterih državah je celo zakonsko prepovedan.

Lončene peči in akumulacijski kamnitni kamini pa imajo lahko do devetdesetodstotni izkoristek in zelo veliko akumulacijo topote. Pozitivna plat je tem, da oddaja peč topoto še dolgo po kurjenju, slaba stran pa, da začne peč ogrevati prostor z velikim časovnim zamikom. Tovrstne peče so zato primerne le pri vsakodnevni uporabi, dovolj pa je eno do dve kurjenji na dan.

Če pa želimo združiti prednosti klasične lončene peči in prednosti kaminskih peči, lahko izberemo lončeno peč s kaminskim vložkom, ki je kombinacija obeh, saj je sestavljena iz že izdelanega kovinskega kurišča, vgrajenega v klasično lončeno peč.

V primeru, da si želimo, poleg ogrevanja, izkoristiti peč tudi za kuhanje, se bomo lahko odločili za zidan štedilnik. Tu imamo na razpolago najrazličnejše kombinacije in nam najbolj ustrezne rešitve, saj, prav tako kot lončene peče, so tudi štedilniki večinoma unikati, ki so zgrajeni na licu mesta.

Ponudba je torej res bogata, vendar moramo natančno pretehati dobre in slabe lastnosti raznih kurilnih naprav in nujno upoštevati še nekatere druge dejavnike, ki jih ne smemo spregledati. To so lega in dimenzijske dimnika, saj mora biti naprava nameščena v njegovi neposredni bližini, in statika objekta. Vsi bi radi imeli lepo veliko lončeno peč v sredini dnevne sobe, vendar če živimo v stanovanjski hiši, bo to težko izvedljivo. Ne sa-

mo, ker ne bomo imeli dimnika na razpolago in ker se nam ne bo ljubilo nositi lesa do petega nadstropja, temveč predvsem zaradi nezanemarjivega naročimo les in nam ga na paletah pripeljemo do pred vrati. Odločiti se moramo samo za najustreznejši način kurjenja. Lahko izbiramo med celo vrsto peči, kaminov in zidanih štedilnikov, ki poleg tega, da so funkcionalni, so v skladu s predpisi varnostnega razvoja, saj uporabljajo les, torej obnovljiv vir energije.

Kurilne naprave se med seboj razlikujejo predvsem po tem, kako oddajajo toploto. V preteklosti so zidani štedilniki, krušne in lončene peče segrevale prostore izključno z izžarevanjem, danes pa nam tehnološki sistemi omogočajo, da peče oddajajo toploto tudi z gibanjem zraka oz. s tako imenovano konvekcijo. Ponudba na tem področju se iz dneva v dan veča in vsakdo lahko najde in prilagodi sistem ogrevanja svojim željam in resničnim potrebam. Pravilna izbiro najbolj primernega sistema je odvisna od namena in od načina uporabe, od topolne moči in od življenjskih navad stanovalcev.

Nekateri sistemi, kot so kamin-

ljive teže peče, ki lahko presega tono. V tem primeru se bomo moralni zavoljiti z drugačnim sistemom ogrevanja in se odpovedati romantičnemu prasketanju ognja. Tehnologija je res zelo napredovala, a nihče še ne dela čudežev ...

POKLICNO IZOBRAŽEVANJE - Martina Canziani (Ad formandum)

V gostinstvu še vedno možne zaposlitve

Tri mlade obiskovalke kuharskega tečaja

KROMA

Bi nam na kratko predstavila poklicna lika kuharja in natakarja?

Kuhar je umetnik, njegova umetnost gre skozi lonec na kröznik. Za poklic kuharja se odločajo mladi, ki imajo dobre ročne spremnosti, dobro razlikujejo barve, vonje in okuse, imajo smisel za estetiko in so sistematični pri delu. Med šolanjem se izučijo ne samo vseh kuharskih veščin, ki se uporabljajo za pripravo hrane in jedi na jedilnem listu. Naši profesorji dijake spodbujajo k iznajdljivosti, k ustvarjanju novih okusov, k spajjanju različnih elementov in ponujanju alternativnih kröznikov. Ni za trte izvit pregovor »Ljubezen gre skozi želodec«. Z dobro kuhinjo tudi gostinski lokal pridobi ljubezen svojih gostov, zato so dobri kuharji zanj neprecenljive vrednosti.

Natakar pa je umetnik v strežbi. Biti mora odgovoren, iznajdljiv, ustvarjalen in imeti smisel in veselje za delo z gosti. Imeti mora dober spomin, da si zapomni obraze in naročila. Odnos do gosta mora biti vlijeden in prijazen. Natakar je veleni člen med kuhinjo in gostom, zato vedenje osebja in vzdušje v lokalnu sta običajno odločilnega pomena, da se gostje vedno spet radi vračajo.

Kako je strukturiran program Gostinski delavec?

Program Gostinski delavec izuči za poklic kuharja in natakarja. Program traja v celoti tri leta. Predmetni sestavlja tako splošni predmeti, kot so jezik, matematika, zgodovina, in specifični predmeti, ki so vezani na poklicne profile: kuharska in natagarska tehnika, prehrana, blagoznanstvo.

Prvo leto je skupno za oba poklica: to pomeni, da se dijaki v prvem letniku spoznajo s prvinami kuhanja in strežbe. Pomembno je, da mladi spoznajo osnovne obeh ponujenih profilov. Kuhar in natakar sta glavna subjekta v gostinskom obratu: kuhar mora poznati prvine strežbe, saj se večkrat zgodi, da sam postreže gostom v jedilnici. Natakar pa mora poznati, kako poteka delo v kuhinji, tako da si lažje organizira delo v jedilnici v času priprave hrane.

Po prvem skupnem letniku se dijaki odločijo za poklic: kdor se želi specilizirati v kuhinjski tehniki in se odloči za poklic kuharja, opravi vse specifične predmete izbranega poklica, podobno kot dijaki, ki se odločajo za strežbo. V drugem in tretjem letniku je poleg dela v kuhinji predvidena delovna praksa v gostinskih obratih.

Katero so prednosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja?

Prednosti naših programov sta najmanj dve. Izobraževanje v poklic je v prvi vrsti namenjeno tistim, ki imajo zelo dobre ročne spremnosti. Skozi tri leta šolanja je vseskozi poudarek na pridobivanju strokovnih in praktičnih spremnosti samega poklica. Z diplomo imajo dijaki dejansko v roku tudi njihov poklick. Poleg tega je dobrošen del poukova v drugem in tretjem letniku namenjen delovni praksi. To omogoča dijakom direkten stik z realnostjo poklica. Največkrat se dijaki po pridobljeni diplomi zaposlijo ravno tam, kjer so med študijem opravljali delovne prakse. Po zadnjih podatkih, s katerimi

razpolagamo, 65% dijakov stopi v službo v teku enega leta po poklicni diplomi.

Kaj sodi v vašo vzgojno – izobraževalno ponudbo?

Poleg pouka v razredu in kuhinji organiziramo tudi ekskurzije in izlete. V lanskem šolskem letu smo obiskali srednjo šolo za gostinstvo in turizem v Ljubljani: navezali smo stik s sestrsko šolo in dijake peljali na voden ogled slovenske prestolnice. V izven šolske dejavnosti so dijaki tudi zunanje pogostitve in sodelovanje na enogastronomskih prireditvah oziroma dogodkih v mestu, kot je na primer Barcolana.

Katero veljavnost ima diploma, pridobljena na vaši šoli?

Poklicno izobraževanje je del državnega šolskega sistema. Drugi ciklus vzgojno-izobraževalnega sistema sestavlja namreč sistem višješolskega izobraževanja in sistem poklicnega izobraževanja in usposabljanja. V prvi sklop sodijo liceji, tehnični in poklicni zavodi. V drugi sklop pa sodijo vsi zavodi za poklicno izobraževanje, ki jim je zaupano izvajanje poklicnega izobraževanja in usposabljanja na podlagi vsedržavnih smernic, ki prepuščajo deželam pristojnost, da urejajo ta del šolskega sistema.

Poklicna kvalifikacija je torej priznana listina, ki dokazuje pridobljene znanja in spremnosti za izvajanje poklica. Diploma, ki jo dijaki prejmejo po zaključenem izpitu in po treh letih šolanja, je veljavna na deželni, državni in evropski ravni in soupada s tretjim nivojem evropske lestvice kvalifikacij za vseživljensko izobraževanje.

Kdaj je možen ogled vaše šole?

Tudi naša gostinska šola prireja dnevi odprtih vrat. Prvi datum je bil v petek, 14. decembra. Od 14. do 18. ure bodo odprta vrata gostinskega učnega centra na Fernetičih, kjer si bodo tretješolci in njihovi starši lahko ogledali, kako poteka pouk v kuhinjskem laboratoriju. V živo bodo preizkusili kuhinjska orodja in pripravili palačinke. Ostali datumi Open day se bodo razvrstili v mesecu januarju 2013. Poleg tega smo naš program predstavili na posvetu »Io no se di più«, ki je potekal v prejšnjih dneh na Pomorski postaji v Trstu v priredbi tržaške pokrajinske uprave. Ob tej priložnosti smo nastopili z ostalimi zavodji iz deželnega združenja Effe.pi, ki povezuje vse zavode v deželi Furlaniji Julijski krajini, ki se kot mi ukvarjajo s poklicnim izobraževanjem.

Zakaj pa še poziv: zakaj naj dijaki izberejo gostinsko šolo?

Poklici v enogastronomiji in gostinstvu omogočajo zaposlitev, tudi v času ekonomske krize in pomanjkanja dela. Pretok zaposlenih v tem sektorju je stalen. Poleg možnosti zaposlitve v restavracijah in gostilnah v naši deželi lahko dijaki poštejo službo v sosednjih državah ali pa se odločijo za delo na potniških ladjah in turističnih naseljih. Možnosti je veliko. Delo kuharja in natakarja je naporno, to drži. Je pa tudi vir velikih zadoščenj, ki se kažejo v zadovoljstvu go-

stov.

Vč o programu Gostinski delavec na www.adformandum.org

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 356320
faks 0481 356329
gorica@primorski.eu

Primorski
dnevnik

GORICA - Kako se zavarujemo pred sleparji in tatovi

»NNNP«, nihče nas ne sme presenetiti

Pred dvema desetletjema in prej je krajica v naslovu bila zelo poznana. V štirih črkah je bila osredotočena vsa filozofija civilne zaščite v Sloveniji in Jugoslaviji. Zamenjali smo le prvo besedo: nekoč je veljalo »nič«, tokrat smo napisali »nihče«. Tako lahko zadnemo v črno smisel kasnega popoldneva, ki sta ga v četrtek v nekdanji štmavrski šoli priredila društvo Sabotin in nova struktura ozemeljskega povezovanja med Štmavrom, Oslavjem in Pevmo. Z gradivom in ustnim poročanjem sta se petindvajsetim krajanom predstavila dva uniformirana častnika, in sicer kapetan Lorenzo Pella s pokrajinskega poveljstva karabinjerjev ter vodilni marešalo Paolo Indelicato, odgovoren za svetogorsko karabinjersko postajo. Drugod po mestu je udeležba bila mnogo bolj pičla, kar priča o koristnosti mreže naših društev in sedežev. Predavanje je potekalo pod naslovom »Pomagajte nam pomagati vam«, sodi pa v projekt, ki ga sile javnega reda izvajajo že leto dni. Na srečanjih nizajo z ustno razlagom in projekcijo na ekran številne okoliščine, ko nas neznanci lahko osleparijo ali okradejo. V gradivu, ki so ga razdelili - za 50 evrov bi ga bili lahko pripravili tudi v slovenščini -, je nizanih trideset standardnih tveganj in sedem splošnih nasvetov; z raznimi inačicami se lahko pomnožijo s tri. Vseh ne moremo opisati, v raznoušljanje pa le ponujamo nekaj najznačilnejših.

Znebiti se je potrebno naivnosti in verovanju, ki jih na tem koncu države nosi v sebi večina prebivalstva, zaradi katerih ne zaklepamo vrat, verjamemo vsem mogočim ponudbam ali potrebujočim nasedam vsem mogočim telefonskim klicem. Drugi pojav je povezan z mejo. Pomislimo: Gorica je bila v polkrogu približno 180 stopinj »zaprta«, se pravi brez možnosti umika za nepridoprave razen v smeri Ločnika in Dola. Sedaj je umikanje brez obveznih mejnih prehodov omogočeno tudi v Brda, Soško dolino, Novo Gorico in Vipavsko dolino ali skozi Miren na Kras.

Prvo pravilo se glasi: ne dopustite vstopa v stanovanje vsem osebam, ki jih ne poznate. Zakaj bi sploh prišle na hodnik? Zgolj zato, da bi se mi izkazali vladni? Zato nikomur ne izročajte niti najmanjše vsote, pa naj bodo razlage še tako imenitne, humanitarne ali tehnično brezhibne. Ne podpisujte nobenih listov in ne izročajte na vpogled svojih računov z davčnimi kodici ali drugimi bančnimi in osebnimi kraticami. V primeru pojava dveh oseb ne zadržujte se v pogovoru z eno izmed njih, saj bi lahko druga medtem v stanovanju izmalknila karkoli vrednega. Na ulici ne nasedajte raznim ponudbam, ne zaustavljajte se le zato, ker vas prijazno nagovorijo. Tudi v tem primeru se pogosto pripeti, da vas tretji mimogrede okrade. Pred in po raznih bančnih operacijah bodite posebno pazljivi(-ve): nagovor nepoznane osebe naj van bo sumljiv, saj smo lahko prijazni in hkrati budni ter odločni, prav tako razdeljanje raznega gradiva itd. Denar porazdelite v različne žepce, saj vam torbico lahko z enim samim potegom izmaknejo.

Naslednji skupok pojavnosti se nanaša na ostarele, ki so šibka točka v obrambi pred tatvinami in sleparjami. Poleg njihove samozaščite, v katero sodi na primer spoznanje, da nima ničesar pravice preverjati pojedin, je pomembno, da se zanje zanimajo mlajši sorodniki in sosedje, ki naj nemudoma kljčejo sile javnega reda ob oprijemljivih sumljivih okoliščinah, kot sta nenavaden hrup ali pogosto kroženje nepoznanega avtomobila. Med četrtkovim srečanjem je bilo pogostokrat ponovljeno, naj občani poklicemo karabinjerje raje dvakrat več kot enkrat pre malo. Radi bodo prišli mimo, preverili in nadaljevali z opazovanjem, tudi ko se ne prijetijo tativne ali vdori v zasebne prostore.

Za zaključek članka, ne pa sumljivih okoliščin, še tole: naj se vas ničesar ne dotika, tudi če vam je pomagal obleko otrok s sladoledom ali odrasel s kavo, kaj šele če vas na pločniku ali stopnicah nekdo sunec in se na to z dotiki oprošča ... (ar)

DOBERDOB - Tatovi se s Tržiškega selijo na Kras

Kradli na Poljanah

Jutri v Doberdobu informativno srečanje s karabinjerji o goljufijah in tatvinah

Nezaželeni gost

ARHIV

V zadnjih tednih so sile javnega reda na Tržiškem obravnavale preko štirideset tatinskih obiskov. Tatovi so večinoma pod krinko noči vložili v hiše in stanovanja v Tržiču, Ronkah in okoliških občinah, v petek pa so območje svojih pohodov razširili na Kras. Odpravili so se na Poljane, kjer so obiskali gostilno Peric oz. stanovanje nad gostinskim obratom. Družinski člani z lastnikom Brankom Pericem na čelu so v petek zvečer kot običajno delali v gostilni. Okrog 23. ure se je po končanem delu Brankova žena odpravila v stanovanje nad gostilno, kjer je takoj opazila sledi tatinskega pothoda. Vstopila je v spalnico in zagledala odprto okno, skozi katerega so se tatovi po vsej verjetnosti prikradli v stanovanje, kjer so takoj zatem začeli iskat svoj plen. Razmetali so predale, odprli omare, vstopili so celo v sobo, kjer je spala priletna Brankova mama. Ukradli so denar in zlatino v skupni vrednosti med štiri in pet tisoč evrov, vse ostalo so pustili na svojem mestu.

Tatinski obisk je seveda družino Peric hudo prizadel; med delom v gostilni niso ničesar slišali, vsekakor pa menijo, da

so tatovi stanovanje obiskali med 21. in 23. uro. Krajo so prijavili doberdobskim karabinjerjem, ki so uvedli preiskavo: skušali bodo najprej ugotoviti, ali so storilci isti, ki že nekaj tednov kažejo po Tržiču. Poleg Poljan so tatovi v petek obiskali še ronški rajon San Vito, kjer so vložili v eno izmed tamkajšnjih stanovanj ter tudi v tem primeru odnesli zlato in denar. Karabinjerji so po vložilih v Ronkah in na Poljanah izvedli več poostrenih nadzorov nad teritorijem tako v Tržiču in Škocjanu kot tudi v doberdobskih občinah. Karabinjerji so še zlasti preverjali istovetnost številnih tujcev. V Ronkah so pregledali notranjost avtomobila, v katerem sta se peljala romunska državljan; ravno tako Romuna sta sedela v kombiju, ki so ga za pregled ustavili v Škocjanu.

Tatinski obisk na Poljanah nedvomno potrujuje pomen srečanja, ki ga doberdobska občinska uprava prireja jutri ob 18. uri na sedežu kulturnega društva Jezero. Na njem bodo krajevni karabinjerji podali nekaj koristnih nasvetov, kako se zaščiti pred tatovi in goljuti ter kako obvarovati svoj dom in družino pred vložilci. (dr)

GORICA - Demokratska stranka o zdravstvu in deželnih bilanci

Ponižani in odpisani

»Dežela je ponižala Goriško in jo že odpisala, kar se odraža v reformi zdravstva in deželnem finančnem zakonu,« trdijo deželni svetniki Demokratske stranke Giorgio Brandolin in Franco Brussa ter pokrajinski tajnik Omar Greco.

Predvolilna obljuba predsednika deželne vlade Renza Tonda, da bo Goriška

FINANČNI ZAKON FJK

»Denar le za metulje«

»Dežela je v finančnem zakonu predvidela 140 tisoč evrov za t.i. hišo metuljev v Bordanu, za naravni rezervat ob izlivu Soče, ki ga upravlja socialna zadruga in zaposluje tudi mlade ljudi, pa se je našel samo drobiž.« Tu si s tem primerom je deželni svetnik Franco Brussa včeraj prikazal mačehovski odnos deželne uprave do Goriške. Opozoril je, da je sistem klientelistično nastrojen: »Denar za hišo metuljev, ki in ničemer ni prijeljiva s soškimi naravnimi rezervatoma, je posledica dejstva, da je župan kraja ligaš.« Ko je moral predsednik svetniške komisije za finance Gaetano Valentini pred deželnimi svetniki prebirati postavke finančnega zakona, je bila zaznati njegova zadrega, celo zatikal se mu je govor. Žal mi je zanj, a očitno pri odločitvah nima besede,« je dodal Giorgio Brandolin.

Deželni finančni zakon za prihodnje leto namenja naravnim rezervatom v deželi le 250 tisoč evrov - 30 odstotkov tega, kar jim je bilo nakazano lani. Naravni parki pa bodo prejeli poleg drugi milijon evrov, medtem ko so bili lani deželnih dveh milijonov.

ohranila samostojno zdravstveno podjetje, je bila laž. Goriška bo edina pokrajina v Italiji, ki bo ostala brez lastnega zdravstvenega podjetja, je opozoril Greco. Z ustanovitvijo južnokrškega zdravstvenega podjetja bo sta središčno vlogo odigravali bolnišnici, osromašeno pa bo zdravstvo na teritoriju. »Če bomo zmagali na deželnih volitvah, bomo zbrisali Tondovo reformo,« je Greco poudaril v imenu Debore Serracchiani, kandidatke Demokratske stranke za predsednico deželne FJK. »Reforma zdravstva, ki jo je Tondo vzlil, ni resna stvar, a bo imela resne posledice. Skrajni primer tega je goriška pokrajina, kjer bodo finančni rezivi udarili slepo in silovito,« je včeraj sporočila Serracchianjeva, ki pravi, da si Goriška ne zaslubi, da jo potiskajo v kot, »zato bomo poskrbeli, da ta reforma ne bo stopila v veljavbo.« Greco je še omenil govorice o spojiteti podjetij za stanovanjske gradnje ATER v Gorici in Trstu, medtem ko naj bi Videm in Pordenon ohrnila lastni podjetji: »Če se bo to zgodilo, bo še bolj jasno videti udar na Goriško.«

Brussa je navedel vse obljube, ki jih je Tondo namenil Goriški. »Obljubil je univerzitetni raziskovalni center in sinergiji s Trstom, permanentni observatorij nove Evrope, center za visoke evropske študije, sedež konference za varnost Sredozemlja, čezmejne generalne stanove, okrepitev mednarodne vloge goriškega univerzitetnega pola, delovno omizje za kooperacijo International Desk, sedež ustanove za izvajanje mednarodnih politik s področja inovacije ... Po petih letih nič od tega ni bilo uresničenega. Goriška je danes osiromašena in zapostavljena,« je zatrdil Brussa in pristavil, da izvirni greh je Tondova nesrečna izbira, da v deželnem odboru ni Goriščan. »To je bilo najhujše poniranje za Goriško,« je dejal Brussa in izpostavil zadrgo treh desnosredinskih deželnih svetnikov, »ki so obenem predsedniki treh de-

Giorgio Brandolin (z leve), Omar Greco in Franco Brussa

BUMBACA

želnih svetniških komisij: Goriške niso zagovarjali, v razpravi o bilanci niso črnili niti besede, s svojim glasom pa so potrdili deželne izbire v škodo Goriške.«

Oster je tudi Brandolin: »Kar je Tondo naredil na področju zdravstva, ni reforma, temveč banalna preureditev služb, saj zdravstva ni racionaliziral in ohranil je vse vire potrat. Udaril je po Goriški in s tem prihranil približno 900 tisoč evrov. Za namecek je datum, ko naj bi t.i. reforma stopila v veljavo, odložil na 1. januar 2014, kar pomeni, da bo reformo »prodajal« v volilni kampanji kot dosežek na področju klestenja stroškov, noči pa tvegati, da ga bodo učinkni reforme volilno oškodovali. Ljudi hoče okrog pristnosti.« Letališče v Ronkah bo iz deželne bilance pre-

Brata sta se stepla

Na železniški postaji v Krminu je včeraj okrog 6. ure zjutraj prišlo do pretepa. Iz še nepojasnjene - in verjetno ne ravno tehtnih - razlogov sta se sprla brata, sicer romunska državljan, starci 18 in 19 let, ki stanujeta v Krminu. Eden izmed dveh je po pretepu poklical karabinjerje iz Gradišča, medtem ko je čakal na njihov prihod, pa je drugi brat stopil na vlak in se z njim odpeljal v Videm. Ko so karabinjerji prišli na postajo, se je romunski državljan odločil, da svojega brata ne bo prijavil, čeprav sta bili dve mimočo osebi pripravljeni pričati, da je do pretepa prišlo.

Nepremičnine naprodaj

Tržiška občina namerava prodati več nepremičnin v svoji lasti, ki so skupno vredne okrog šest milijonov evrov. Skupno se je na seznamu znašlo deset poslopij, 2,9 milijona evrov bo moral odšteti kupec nove pokrite tržnice, hiša Mazzoli je vredna 660.000 evrov, bivše poslopje zavoda Inam v Ulici Manzoni stane 246.000 evrov. Za stanovanje v Ulici Finlanda občina zahteva 42.000 evrov, za hišo Braida 47.000 evrov, za poslopje v Ulici Valentini 295.000 evrov, za nekaj manjših zemljišč med dva do tri tisoč evrov. Naprodaj so tudi zemljišča ob ladjedelnici (73.000 evrov) in v Ulici Flavia (med 188.000 in 225.000 evrov). Prihodnje leto bo občina skušala prodati še 36 stanovanj v skupni vrednosti med dvesto in tristo tisoč evrov, leta 2014 pa bo na vrsti prodaja parkirišča pred stanovanjskim blokom Principe (med 160.000 in 250.000 evrov).

Zapora na cesti za Gradež

Zaradi vzdrževalnih del na kanalizacijskem omrežju bo od jutri do srede, 19. decembra, zaprtta Ulica Grado med križiščema z Ulico Bagni Nuova in Ulico Divisione Julia na območju starancanske občine. Obvoz bo urejen po pokrajinski cesti št. 15 in bo označen s kažipoti.

PEVMA - Otroški vrtec Pikapolonica

Parkirišče imajo, igralo bodo dobili

Potem ko so včeraj po večletnem pričakovanju odprli parkirišče ob otroškem vrtcu v Pevmi, se bodo otroci v kratkem veselili nove pridobitve. Združenje staršev bo prihodnji teden podpisalo pogodbo za nakup novega igrala, ki ga bodo pred vrtec predvidoma namestili v prvih mesecih prihodnjega leta. »Februarja letosnjega leta smo obnovili delovanje Združenja staršev iz Pevme in se takoj lotili zbirati denar za nakup igrala. Zbrali smo štiri tisoč evrov, z ostankom iz prejšnjih let imamo skupno na voljo pet tisoč evrov, s katerimi bomo kupili novo igralo iz reciklirane plastike, na katerem se bodo otroci nedvomno povsem varno igrali in zabavali,« pravi Mauro Battista, predsednik pevmskega Združenja staršev, ki se je udeležil včerajnjega odprtja novega parkirišča pred pevmskim vrtcem, čeprav nanj uradno ni bil vabljeno. Župana Ettoreja Romolija je zato med krajšo svečanostjo pod dežjem opozoril, da bi si tudi ostali starši želeli biti prisotni na včerajnjem odprtju, vendar jih ni nihče nanj vabil. Romoli se je Battistu opravil za pozabljenost, hkrati pa je zagotovil, da bodo v kratkem odpravili tudi ostale pomankljivosti, na katere ga je v prejšnjih dneh opozoril občinski svetnik Walter Bandelj. Ob parkirišču namreč še ni pločnika, ki bi dvorišče povezal z vhodom v vrtec, poleg tega pa pred vhodom ni domofona, kar je predvideno po pravilniku o šolskih stavbah. Župan Romoli je zagotovil, da bo pločnik čim prej zgrajen in da bo tudi domofon čim prej postavljen.

»Če bi hoteli odpraviti še te pomankljivosti, bi verjetno odprtje parkirišča morali preložiti na kasnejši datum. Ker pa smo nanj že predolgo čakali, sem se odločil, da parkirišče odpromo, čeprav še vse ni urejeno, kot bi moral biti,« je priznal župan. Poleg Bandlja so bili prisotni še občinska svetnika David Peterin in Marinka Koršič, bivša občinska svetnika Silvan Primosig in Aleš Waltritsch ter bivši predsednik krajevnega sveta za Pevmo, Štmaver in Oslavje Lovrenc Persoglia, ki se je županu zahvalil, da je parkirišče končno urejeno, čeprav so o njem začeli razmišljati leta 2005, kar pomeni, da so za njegovo gradnjo birokratski mlini mleli zelo počasno.

Na odprtju, ki zaradi močnega dežja ni bilo ravno slavnostno, je bil posebne zahvale deležen tudi Matjaž

Odprtje parkirišča (zgoraj), predstavnik staršev Battista (spodaj desno) BUMBACA

Pintar. V imenu vseh otrok iz pevmskega vrtca se mu je zahvalil Mauro Battista in pojasnil, da je prejšnji mesec Pintar ob smrti očeta zbral okrog tisoč evrov prostovoljnih prispevkov in jih izročil združenju staršev za nakup novega igrala. Podobno navezanost na vaški vrtec so v prejšnjih mesecih izkazali še drugi domačini.

Novo parkirišče bodo starši začeli uporabljati jutri, tako da jim od jutri ne bo več treba pristavljati svojih avtomobilov pred vrtcem, kar je bilo zelo nevarno. V preteklosti se je že zgodilo nekaj prometnih nesreč, k sreči pa v nobeni izmed njih ni bilo hujših posledic in se je vse skupaj zaključilo le z zvito pločevino. (dr)

PODGORA - Odziv na podpis dogovora o zaprtju pošte

»Gorica nastradala«

Walterja Bandlja preseneča stališče sindikatov - Zaprtje urada v nasprotju z naložbami iz prejšnjih let

»Družba Poste italiane in sindikati so podpisali dogovor o zaprtju dvanajstih poštnih uradov v raznih krajih Furlanije-Julijanske krajine, pri čemer me negativno preseneča ravno stališče, ki so ga zavzeli sindikalni predstavniki. Prepričan sem bil, da si sindikati prizadevajo za ohranjanje delovnih mest in za zagotavljanje storitev, katerih uporabniki so občani. Žal pa ugotavljam, da dogovor med sindikati in družbo Poste italiane zadeva tudi goriško pokrajino, kjer bodo 29. decembra zaprli poštni urad v Podgori.«

Tako pravi občinski svetnik SSK-Demokratske stranke Walter Bandelj, ki je v minulih mesecih vložil dve svetniški vprašanj, da bi na napovedano zaprtje podgorskoga poštnega urada opozoril župana Ettoreja Romolija. »Župan se je na moje opozorilo odzval tako, da je z zamudo poslal pismo družbi Poste italiane, predvsem pa potem ko so na Krminskem dosegli ohranitev poštnega urada v Bračanu,« pravi Bandelj in pojasnjuje, da ima poštni urad v Podgori med svojimi obiskovalci zelo visok odstotek starejših občanov. »Razočaran sem tudi, ker bo območje tehološkega pola ostalo brez poštnih storitev, sploh pa je zaprtje urada v nasprotju z naložbami iz prejšnjih let za njegovo posodobitev,« trdi Bandelj in dodaja, da so se za videmsko in pordeonsko pokrajino dogovorili za okrepitev osebja poštnih uradov z dvema oz. tremi uslužbenimi. »Spričo tega se sprašujem, v čem sestoji nižanje stroškov? Očitno bo na koncu že spet najbolj oskodovana ravno goriška pokrajina,« zaključuje Walter Bandelj.

Poštni urad v Podgori BUMBACA

GORICA - Površnost in nerazumevanje

Za slovensko prošnjo ni bilo prispevka ...

V včerajnjem dnevniku smo objavili seznam kulturnih in športnih društev in ustanov, ki jim bo goriška občina izplačala prispevek za delovanje. »V seznamu lahko takoj opazimo, kako slabno, če ne celo mačehovsko, porazdeljuje sredstva goriška občina. Kulturnemu domu je na primer občinska uprava zagotovila le 500 evrov, kar je desetkrat manj od vsote, ki jo namena večini ostalih ustanov. Pri Demokratični stranki se zato sprašujemo, ali občina s finančno pomočjo nagrajuje kakovost zaslужnih ustanov ali pa bolj ali manj podpira organizacije glede na njihovo politično opredeljenost,« ugotavlja občinski svetnik Demokratske stranke David Peterin in opozara, da je bila zelo »zanimivo« zadnje zasedanje komisije za kulturo, ki je razpravljala o porazdelitvi dodatnih podpor za kulturna društva. »Naravnost se je prijavilo 43 društva, komisija pa je odločala o porazdelitvi 14.800 evrov. Denar je bil porazdeljen skoraj enakomerno med vsemi prošnjami, izključenih je bilo le šest prošenj, ki naj bi po predlogu predsednika komisije ne bile deležne nobenega prispevka. Pet prošenj je bilo izključenih z utemeljitvijo, da društva nimajo sedeža v občini ali pa da letos niso imela dejavnosti na občinskem ozemlju. Zanimiva pa je bila izključitev šeste prošnje, ki

je vložilo kulturno društvo Sabotin iz Štmavra,« pojasnjuje Peterin in nadaljuje: »Tako sem predsednika vprašal za vzrok izključenja zaradi površnosti svetnikov večine in nerazumevanja slovenskega jezika. Zaradi tega sem obrazložil komisiji, da imajo društva pravico vložiti prošnje v slovenščini, to ni kriterij za njihovo izključitev, taka prošnja je popolna. Komisiji sem prevedel opis dejavnosti društva Sabotin in predlagal, naj se mu dodeli prispevek 200 evrov, kar je bilo nato soglasno odobreno. Podpora je res skromna, gre pa za priznanje vloge v dostojanstvu naših društev, ki so jih svojčas podpirali rajonski sveti; danes more zanje skrbeti občina, ki je večkrat zatrnila, da bo teritoriju izkazovala maksimalno pozornost. Pripetljaj s prošnjo društva Sabotin je pa spet dokaz, da desnosredinska večina tega ni sposobna. Če nimamo naših predstavnikov v občinskih organih, njihovi člani lahko zarnijo pred kakovostjo in pozitivno vložito naših kulturnih delavcev - mogoče zaradi nerodnosti in napake, upajmo, da ne nalašč,« zaključuje Peterin.

10

zrcala stanja imenovanja

Gospodska ulica z »burelo« v ospredju in sredi ulice; na desni je zid nadškofijskega dvorišča, za njim stavba Goriške hranilnice (zgoraj). Gospodska ulica z avtomobilom v ospredju in vzdolž ulice; razen nadškofijskega zida se ni nič spremenilo (spodaj).

Gospodska ulica

Gosposko ulico - Via dei Signori so v obdobju vsespološnih preimenovanj po prvi svetovni vojni spremenili v Ulico Carducci. Izvirno ime se je uveljavilo s širitevijo mesta s Travnikom proti severo-severovzhodu do Korna ali Kornce ter naprej na Gorišček, in sicer zaradi gospoških palač ter v pritličjih nameščenih trgovin, ustanov in bank, med njimi slovenska Goriška ljudska posojilnica (1883) in Goriška tiskarna, kasneje Narodna knjigarna. V bližini je bilo precej gostišč: Pri Jelenu nasproti nadškofija, Pri Maksu nasproti svetoivanski cerkvi, Pri Drocu Na Kornu, Pri Kranjcu zraven Šolskega doma ..., zato je zlasti ob sejmih bilo precej vrveža. Po ulici je od leta 1909 vozil (vsekakor »gospoški«) električni tramvaj ...

Mnogo je bilo trgovin v lasti slovenskih občanov; tudi slovenske gospodarske in finančne ustanove so imele svoj sedež v tej reprezentančni ulici. Bliže sedanjičemu času so na vogalu z Malteško, nekoč Kratko ulico, v Orzonovi hiši imele svoj sedež organizacije SKGZ, ZSKD, ZŠSD, SPDG, Kmečka zveza, Slori; sedaj je v istih prostorih sedež družbe KB 1909. Na južnem koncu je na nadškofijski palači dvojezični napis.

V zadnjem desetletju doživlja Gosposka - Carduccijeva ulica postopen in, zdi se, neustavljiv zaton. Vrsta malih trgovin je dokončno zaprla svoje rolete; boljše je v severnem predelu. Družbeno in kulturno je pomembna le Fundacija Goriške hranilnice; nekaj stoletij je tam bila zastavljalcica. Tudi večje prireditve, kot so Andrejev sejem, Okusi na meji, eStoryia ne oplazio te ulice in ni več hotela Pri Treh kronah, ostal pa je podhof v Kočjaško ulico (Via Vetturini, sedaj Favetti).

Aldo Rupel

ŠTEVERJAN - »Dia Primorska« v Galeriji 75

Poziv k udeležbi na foto natečaju petih držav

Dober mesec bo Galerija 75 v Števerjanu gostila fotografsko razstavo, ki jo je na Bukovju postavil Foto klub iz Nove Gorice. Razstavljenih je 24 avtorskih posnetkov, ki so bili nagrajeni na letošnjem natečaju »Dia Primorska«.

Prisotne na petkovanju večeru je pozdravil predsednik Skupine 75, Silvan Pittoli, ki je gostom iz sosednjega mesta predstavil dejavnosti goriškega kluba. O sodelovanju med kluboma na dveh straneh državne meje je dejal, da je sicer vzorno, a dalo bi se ga še poprimiti in okrepliti. Novogorškim ljubiteljem fotografije se je tudi opravičil za skromno prisotnost članov Skupine 75,

ki so bili istočasno zasedeni na podobnem dogodku v Pilonovi galeriji v Ajdovščini.

Prikazane posnetke je predstavil predsednik novogorškega krožka Vasja Leban, ki je s ponosom povedal, da je bil letošnji fotografski natečaj že 43. po vrsti in da je upravičeno eden izmed najbolj odmevnih v Sloveniji. Za letošnji natečaj so razpisali temi »Ob meji - brez meje in »Prosta«, udeležilo pa se ga je preko šestdeset avtorjev, med katerimi tudi nekateri člani Skupine 75. Leban je v nadaljevanju pozval člane goriškega kluba, naj sodelujejo na mednarodnem fotografiskem natečaju, ki ga bo razpisalo

Silvan Pittoli in Vasja Leban v Galeriji 75 FOTO VIP

in izvedlo pet fotoklubov iz petih držav. Poleg novogorškega Foto kluba, ki zastopa Slovenijo, so pristopili še klubi iz Srbije, Bosne in Hercegovine, Makedonije in Bolgarije. Tema natečaja se glasi »Ekološka resnica«, rok za oddajo fotografij pa bo zapadel ob koncu marca

prihodnjega leta. Odprtje razstav bo potekalo istočasno v petih prijavljenih mestih na dan ekološke osveščenosti, 5. junija 2013. Pittoli je v imenu Skupine 75 spregel obvezo, da bo med člani sprožil pobudo za udeležbo na prestižnem mednarodnem natečaju. (vip)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
AL PONTE, UL. don Bosco 175, tel. 0481-32515.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), UL. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60305.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
RISMONDO, UL. E. Toti 52, tel. 0481-410701.

DEŽURNA LEKARNA V FOLJANU
DI MARINO, UL. Bersaglieri 2, tel. 0481-489174.

DEŽURNA LEKARNA V MARIANU
CINQUETTI, UL. Manzoni 159, tel. 0481-69019.

Gledališče

V GLEDALIŠČU VERDI V GORICI: v pondeljek, 17. decembra, ob 20.45 deželnna premiera »Kramer proti Kramerju« (Avery Corman), nastopata Daniele Pecci in Federica Di Martino (»Proza«). Balet Royal Mongolian, ki je bil na programu 20. decembra, je bil prenešen na 29. december; posamezne vstopnice bodo nadomestili z novimi; informacije in predprodaja ter nadomestilo vstopnic pri blagajni gledališča v UL. Garibaldi, 2/a - tel. 0481-383601/383602).

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU: danes, 16. decembra, ob 16. uri »Cappuccetto Rosso«, za otroke petih let (»Sipario ragazzi«); informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča, UL. Nazario Sauro 17 v Krminu, tel. 0481-630057; več na www.artistassociatigorizia.it.

V SNG NOVA GORICA: danes, 16. decembra, ob 17. uri »Mož naše žene« gostovanje Beneškega gledališča Šperter; informacije na tel. 003865-3352247.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 15.00 - 18.15 - 21.30 »Lo Hobbit: un viaggio inaspettato«.

Dvorana 2: 15.00 - 16.45 - 18.30 - 20.15 - 22.15 »Tutto tutto niente niente«.

Dvorana 3: 16.00 »Un mostro a Parigi«; 18.00 - 20.00 - 22.00 »Colpi di fulmine«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 20.30 »Lo Hobbit: un viaggio inaspettato«.

Dvorana 2: 16.00 - 18.00 - 20.00 - 22.00 »Tutto tutto niente niente«.

Dvorana 3: 15.15 »Le 5 leggende«; 17.30 - 21.00 »Lo Hobbit: un viaggio inaspettato« (digital 3D).

Dvorana 4: 14.45 - 16.30 »Sammy 2«; 18.15 - 20.00 »Moonrise Kingdom - Una fuga d'amore«; 22.00 »Una famiglia perfetta«.

Dvorana 5: 15.00 »Lo Hobbit: un viaggio inaspettato«; 18.15 - 20.15 - 22.15 »Colpi di fulmine«.

JUTRI V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 20.30 »Lo Hobbit: un viaggio inaspettato«.

Dvorana 2: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Tutto tutto niente niente«.

Dvorana 3: 18.00 - 20.00 - 22.00 »Colpi di fulmine«.

JUTRI V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 20.30 »Lo Hobbit: un viaggio inaspettato«.

Dvorana 2: 18.00 - 20.00 - 22.00 »Tutto tutto niente niente«.

Dvorana 3: 18.00 - 21.30 »Lo Hobbit: un viaggio inaspettato« (digital 3D).

Dvorana 4: 17.15 »Sammy 2«; 20.00 »Moonrise Kingdom - Una fuga d'amore«; 22.00 »Una famiglia perfetta«.

Dvorana 5: 17.30 - 19.50 - 22.00 »Colpi di fulmine«.

Razstave

V POKRAJINSKIH MUZEJIH V PALAČI ATTEMPS v Gorici je na ogled razstava združenja Prologo z naslovom »Profezie«; s prostim vstopom do 6. januarja 2013 od torka do nedelje 10.00-17.00, zaprti 25. decembra, odprt 1. januarja 2013 13.30-17.00.

DRUŠTVО ARS vabi na ogled prodajne razstave v dobrodelne namene »Umetniki za Karitas« v galeriji Ars na Travniku v Gorici; po urniku odprtja Katoliške knjigarnе.

GORIŠKI DRŽAVNI ARHIV v UL. dell'ospitale 2 v Gorici bo danes odprt javnosti med 9.30 in 14.30. Ob 9.30 in 11. uri bosta vodenja ogleda (nujna rezervacija po tel. 0481-532105) arhiva z dokumenti iz let 1300 do 1800 ter razglednic na božično temo prvih let 1900.

V GALERIJI DORE BASSI v deželnem auditoriju v UL. Roma v Gorici bo v sredo, 19. decembra, ob 18. uri odprtje razstave Maria Baresija.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRAČTUŽ v Gorici je na ogled razstava z naslovom »Riko Debenjak ob 25-letnici smrti«; do 31. decembra ob prireditvah ali po domeni.

V GALERIJI KULTURNEGA DOMA v Gorici je na ogled razstava kiparja Pavla Hrovatina z naslovom »Harmonija Krasa«; do 10. januarja 2013.

V GALERIJI SPAZZAPAN v Gradišču je na ogled razstava Wertherja Toffoloniya z naslovom »Per sedersi«; do 14. aprila ob torkih, sobotah in nedeljah 10.00-19.00, ob sredah, četrtekih in petkih 15.00-19.00.

PRAVLJIČNE POČITNICE: Hiša pravljic organizira v Sovodnjah zimski center od 27. decembra do 4. januarja za otroke od 3. do 10. leta. Število mest je omejeno; informacije na hisapravljic@gmail.com ali po tel. 334-1243766 (M. Solc) od 19. do 20. ure.

NA KMETIJI RUBIJSKI GRAD na Gorjem Vrh 40 na Vrh bo v petek, 28. decembra, ob 20.30 koncert mednarodnih božičnih pesmi »Nativitas mundi« s skupino Artevo Ensemble. Večer prireja Kulturni dom v Gorici v sodelovanju s kulturnim društvom Daniča in občino Sovodnje.

JUTRI V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 20.30 »Lo Hobbit: un viaggio inaspettato«.

Dvorana 2: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Tutto tutto niente niente«.

Dvorana 3: 15.15 »Le 5 leggende«; 17.30 - 21.00 »Lo Hobbit: un viaggio inaspettato« (digital 3D).

Dvorana 4: 14.45 - 16.30 »Sammy 2«; 18.15 - 20.00 »Moonrise Kingdom - Una fuga d'amore«; 22.00 »Una famiglia perfetta«.

Dvorana 5: 15.00 »Lo Hobbit: un viaggio inaspettato«; 18.15 - 20.15 - 22.15 »Colpi di fulmine«.

KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 20.30 »Lo Hobbit: un viaggio inaspettato«.

Dvorana 2: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Tutto tutto niente niente«.

Dvorana 3: 16.00 »Un mostro a Parigi«; 18.00 - 20.00 - 22.00 »Colpi di fulmine«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 20.30 »Lo Hobbit: un viaggio inaspettato«.

Dvorana 2: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Tutto tutto niente niente«.

Dvorana 3: 16.00 »Un mostro a Parigi«; 18.00 - 20.00 - 22.00 »Colpi di fulmine«.

KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 20.30 »Lo Hobbit: un viaggio inaspettato«.

Dvorana 2: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Tutto tutto niente niente«.

Dvorana 3: 16.00 »Un mostro a Parigi«; 18.00 - 20.00 - 22.00 »Colpi di fulmine«.

DANES V KMETIJI RUBIJSKI GRAD na Gorjem Vrh 40 na Vrh bo v petek, 28. decembra, ob 20.30 koncert mednarodnih božičnih pesmi »Nativitas mundi« s skupino Artevo Ensemble. Večer prireja Kulturni dom v Gorici v sodelovanju s kulturnim društvom Daniča in občino Sovodnje.

JUTRI V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 20.30 »Lo Hobbit: un viaggio inaspettato«.

Dvorana 2: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Tutto tutto niente niente«.

Dvorana 3: 16.00 »Un mostro a Parigi«; 18.00 - 20.00 - 22.00 »Colpi di fulmine«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 20.30 »Lo Hobbit: un viaggio inaspettato«.

Dvorana 2: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Tutto tutto niente niente«.

Dvorana 3: 16.00 »Un mostro a Parigi«; 18.00 - 20.00 - 22.00 »Colpi di fulmine«.

KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 20.30 »Lo Hobbit: un viaggio inaspettato«.

Dvorana 2: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Tutto tutto niente niente«.

Dvorana 3: 16.00 »Un mostro a Parigi«; 18.00 - 20.00 - 22.00 »Colpi di fulmine«.

DANES V KMETIJI RUBIJSKI GRAD na Gorjem Vrh 40 na Vrh bo v petek, 28. decembra, ob 20.30 koncert mednarodnih božičnih pesmi »Nativitas mundi« s skupino Artevo Ensemble. Večer prireja Kulturni dom v Gorici v sodelovanju s kulturnim društvom Daniča in občino Sovodnje.

JUTRI V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 20.30 »Lo Hobbit: un viaggio inaspettato«.

Dvorana 2: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Tutto tutto niente niente«.

Dvorana 3: 16.00 »Un mostro a Parigi«; 18.00 - 20.00 - 22.00 »Colpi di fulmine«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 20.30 »Lo Hobbit: un viaggio inaspettato«.

Dvorana 2: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Tutto tutto niente niente«.

Dvorana 3: 16.00 »Un mostro a Parigi«; 18.00 - 20.00 - 22.00 »Colpi di fulmine«.

DANES V KMETIJI RUBIJSKI GRAD na Gorjem Vrh 40 na Vrh bo v petek, 28. decembra, ob 20.30 koncert mednarodnih božičnih pesmi »Nativitas mundi« s skupino Artevo Ensemble. Večer prireja Kulturni dom v Gorici v sodelovanju s kulturnim društvom Daniča in občino Sovodnje.

ŠTEVERJAN - Poziv občinske uprave

Kulturni praznik za Brice priložnost, da stopijo skupaj

Slovenci v domovini, zamejstvu in izseljenstvu prirejamo ob osmem marcu praznik kulture. Francetu Prešernu posvečene prireditve - od proslav in koncertov do razstav in recitalov - pa se običajno vrstijo ves februar in še dlje.

»Števerjanska občinska uprava podpira kulturne prireditve in katerokoli kulturno udejstvovanje na svojem občinskem ozemlju, katerih cilj je ohranitev kulturne dediščine in identitete naših ljudi. Toda v tem trenutku hude gospodarske krize, ko je žal tudi kulturi namenjenih vedno manj finančnih sredstev in ko so slovenska kulturna društva v Italiji sledili velike negotovosti, bi morda bilo potrebno stopiti skupaj, združiti moči in organizirati nekaj edinstvenega, en sam večji dogodek, kar bi lahko bila osrednja briška proslava ob slovenskem kulturnem prazniku,« podudarja števerjanska občinska uprava, ki v to zamisel resnično verjame, za-

to pa je že stopila v stik s sosednjo občino Brda, kjer je naletela na veliko odobravanje, sploh pa je pisala tudi ostalim občinam na italijanski strani Brd, kjer so prisotne slovenske kulturne sredine.

»Želimo si povabiti k sodelovanju prav vsa slovenska društva, ki gojijo kulturo na celotnem briškem območju,« poudarjajo s števerjanske občinske uprave in nadaljujejo: »Skrbeti moramo za naš boljši skupni jutri, povezovati se moramo, spoznati se, utrditi vezi na vseh področjih, začenši ravno s kulturo. Poskusiti moramo zastaviti enotne programe in cilje ter jih uresničiti v sozvočju in v prid vseh prebivalcev Brd, na italijanski in slovenski strani. Slovenskim kulturnim društvom je nujno potrebno pomagati, ne le finančno, tudi organizacijsko, logistično, načinov je še pa še. V kulturi je prihodnost in v slogi je moč: v to je števerjanska uprava trdno prepričana.«

Imsa Impex Srl, za okrepitev svoje prodajne mreže, išče komunikativne, dinamične in izkušene osebe, pripravljene na nove izzive.

Zainteresirani lahko pošljejo svoj CV na:
jobs@imsa.it

Božič 2012!

Naša pozornost:
priložnostni
10 % popust za
vse vaše nakupe. CITIZEN.

URARNA ZLATARNA
ŠULIGOJ

Gorica - ulica Carducci, 49
Tel. 0481.535657 - www.suligoj.com

PALKIŠČE - Gospodarska zadruga Dol-Poljane

Z novim odborom rešili gordijski vozел

Novi upravitelji imajo nalogu pripraviti razvojni plan za prihodnja leta

Gospodarska zadruga Dol-Poljane ima nov upravni odbor, ki je na petkovem občnem zboru dobil nalogo, da pripravi program delovanja in razvojni plan za prihodnja leta. Za predsednika novega upravnega odbora gospodarske zadruge je bil soglasno izvoljen Igor Pahor, ravno tako soglasno sta bili imenovani še ostali dve članici upravnega odbora Giovanna (Alida) Devetta in Katiusa Kosic.

Gospodarska zadruga Dol-Poljane ima skupno štiriindvajset članov, ki so doma iz Dola in s Poljan. Zadruga je lastnica kulturnega doma na Palkišču, ki ga je pred leti zgradila, nato pa skrbela za njegovo upravljanje in vzdrževanje. V prejšnjih mesecih je prišlo do kratkega stika med zadrugo in društvom Kras Dol-Poljane, kar je povzročilo zamrzničev državnih kulturnih in rekreacijskih dejavnosti v vasi. Ker so domala vsi vsačani in domači družbeno-kulturni delavci hoteli preseči nastalo situacijo, so se odločili, da opravijo korak naprej in rešijo gordijski vozel. V petek je bil tako sklican občni zbor gospodarske zadruge z namenom, da bi obnovili njen upravni odbor.

Na petkovem zasedanju na Palkišču se je zbral šestnajst od štiriindvajsetih članov gospodarske zadruge Dol-Poljane. V uvodnem delu zasedanja so soglasno izvolili predsedstvo občnega zbora, tajništvo in zapisnikarja, nato pa so imenovali nov upravni odbor in potrdili programske smernice za prihodnja leta. Vsi sklepi so bili sprejeti soglasno, kar nedvomno potrjuje željo vseh udeležencev občnega zbora po čim večji konstruktivnosti.

Novi upravni odbor doljansko-pojanske gospodarske zadruge s predsednikom Igorjem Pahorjem na čelu je bil imenovan za obdobje treh let. V prihod-

Dom gospodarske zadruge na Palkišču

BUMBACA

njih mesecih bo upravni odbor pripravil po zakonodaji predvideno dokumentacijo, ki zadeva finančno stanje zadruge, hkrati bodo novi upravitelji poskrbeli tudi za pripravo programa delovanja in razvojnega plana, za kar jim je občni zbor dal na razpolago eno leto časa.

S pripravo novega razvojnega plana in razvojnih smernic bo nastavljeno delovanje gospodarske zadruge za prihodnja leta, za katerega udeleženci petkovega občnega zборa nedvomno upajo, da bo čim bolj plodno in uspešno v interesu krajevne skupnosti.

Panovec

FOTO CARLO SCLAUZERO

OBLETNICA PADCA MEJE Z Albumom mesta povezujejo goriški prostor in spomin

Dne 21. decembra 2012, ob peti obletnici odstranitve mejnih zapornic, bo ob 18. uri na nekdanjem mejnem prehodu na Erjavčevi-Škabrijelovi ulici predstavitev dokumentarnega videa Album mesta, ki ga je avtorica Anja Medved pred enim letom posnela na isti lokacija. Decembra 2011 so bili občani Nove Gorice in Gorice povabljeni, da v Album mesta podarijo kopije fotografij, ki so jih posneli v svojem mestu, in spregovorijo o motivih, zaradi katerih so prostor, v katerem živijo, ujeli v objektiv. Nastala je 27-minutna zbirka utrinkov, zgodob, razmišljanj in opažanj, ki zelo različne posamezne povezuje v skupnost, kateri ni vseeno, v kakšnem mestu bomo živel v prihodnje.

Kinoatelje peto leto zapored odpira vrata nekdanjega mejnega prehoda z namenom, da bi ta prostor, prepojen z zgodovinskim spominom, ki je leta ločeval, postal prostor stičišča. S tem želi opozoriti na vrsto nevidnih, vendar nič manj omejujočih zidov, in spodbuditi k stiku ne samo med mestoma, ampak tudi med upravitelji mesta in njegovimi uporabniki.

NOVA GORICA - Tretja »Goriška vstaja«

Protestirali bodo vse dotlej, dokler ne bodo uresničili njihovih zahtev

Na včerajšnjem mirnem protestu v Novi Gorici pred občinsko stavbo je bilo okrog 70 protestnikov pod gesлом »3. Goriška vstaja - Gorica protestira«. Prisotni so podprtli zahteve, ki so jih oblikovali na dopoldanskem srečanju, v njih pa se zavzemajo za socialno podjetništvo, pravično sodstvo ter izobražene in neoporečne politike v viziju. Namesto oderuškega denarnega sistema zahtevajo brezobrestni denar, namesto poneumljene demokracije političnih strank demokracijo ljudskih predstavnikov, pristen izobraževalni sistem, zdrav zdravstveni sistem, ustvarjalne univerze, primerno okolje za razvoj podjetništva, samoproduzvodnjo in samooskrbo. Na vhodna vrata mestne hiše so na-

leplji nekaj transparentov, nekajkrat je bilo slišati žvižganje in vzklikanje »Lopovi«. Zaradi močnih padavin so se zadrževali pod arkadami občinske stavbe in kljub napovedi niso odšli po mestu. Peter Szabo, eden izmed protestnikov, je napovedal, da se bodo tako srečevali in protestirali vse dotlej, dokler ne bodo uresničili njihovih zahtev. »Pričakoval sem, da bo manj ljudi kot prejšnji teden, temu je krivo tako slab vreme kot to, da nismo imeli konkretnih zahtev. Samo protestirati proti vsemu nima pomena,« je povedal Szabo.

Prihodnji teden se bodo udeležili vseslovenskega protesta v Ljubljani, saj menijo, da imajo tako združeni večjo moč in se bo njihov glas bolj slišalo.

Letak protestnikov na mestni hiši

Sport

LOCHTE HITREJŠI OD MANKOČA

CARIGRAD - Američan Ryan Lochte (na sliki ANSA) je v polfinalu svetovnega plavalnega prvenstva v Carigradu postavil nov svetovni rekord na 100 m mreščano. Z dosežkom 50,71 je bil pet stotink sekunde hitrejši od rekordnega dosežka Petra Mankoča, doseženega leta 2009 prav tako v Carigradu. V polfinalu je nastopil tudi Peter Mankoč, ki se je kot šesti uvrstil v današnji finale. Danes bo v finalu na 50 m prsno lovil kolajno tudi Damir Dugonjić. Včeraj pa je Mankoč v finalu 50 m delfin osvojil 8. mesto. Zmagal je favorizirani Brazilec Nicholas Santos.

tu v sezona 2010 in 2011. Od italijanskih tekačev se je na visoko 6. mesto uvrstil 22-letni Federico Pellegrino iz Aoste.

SLOVENKE OBSTALE V ČETRTFINALU, HITER PELLEGRINO

CANMORE - Sprint svetovnega pokala v prosti tehniki v kanadskem Canmoreu je zmagala Norvežanka Maiken Caspersen Falla. Slovenke Katja Višnar, Vesna Fabjan in Alenka Čebašek so uspešno opravile kvalifikacije, nato pa obstale v četrtfinalu. Norvežanka je za 0,6 sekunde ugnala Američanko Kikkan Randall. Moški sprint pa je dobil Šved Emil Joensson, zmagovalec svetovnega pokala v sprintrskem skoku. Na koncu je bil drugi v polfinalu 22-letni Federico Pellegrino iz Aoste.

USPEH KARIERE PRIMORSKEGA SKAKALCA JAKE HVALA

ENGELBERG - Na prvi od dveh tekem svetovnega pokala v smučarskih skokih v švicarskem Engelbergu je Slovenec - Primorec s Ponikev - Jaka Hvala dosegel uspeh kariere: osvojil je 5. mesto (261,1), potem ko je bil po polovici tekme celo na tretjem mestu. Zmagal je Avstrijec Andreas Kofler (272,6 točke), potem ko je v finalu zgolj za desetino točke ugnal Poljaka Kamila Stocha (272,5).

ALPSKO SMUČANJE - Skrajšani smuk v Val Gardeni

Hitri Rok Perko

Veselje 27-letnega Roka Perka

ANSNA

VAL GARDENA - Senzacija smučarskega dneva, ki je minil v znamenju slabih vremenskih razmer, je bil Tržičan Rok Perko, ki je v smuku v Val Gardeni osvojil presenetljivo 2. mesto. S startno številko 35 je bil celo blizu zmage: v cilj je prismučal 5 stotink hitreje kot svetovni prvak Kanadčan Erik Guay, ki je bil na koncu tretji. Najhitrejši je bil na koncu Američan Steven Nyman, ki je v ciljno arenou prismučal po Perku s številko 39 in si tako po letu 2006 priboril drugo smučko zmago spet v Val Gardeni. Norvežan Aksel Lund Svindal, vodilni v skupnem seštevku pokala, pa je bil peti, za četrtnim rojakom Kjetilom Jansrudom.

Za Perka je drugo mesto najboljši rezultat doslej. Med deseterico ni bil pred tem še nikoli, čeprav je dobro pripravljenost nakazal že na petkovem smuku, ko je bil 16. Njegovi najboljši uvrstitvi v svetovnem pokalu sta bili do slej dve 12. mesti, ki ju je dosegel na smukih v Kvittfjellu v letih 2009 in 2010. Na velikih tekmovanjih pa prav tako ni bil nikoli med najboljšo deseterico: na olimpijskem smuku leta 2010 je bil 14., na svetovnem prvenstvu lani v Garmisch-Partenkirchnu pa je bil 19. Perko je sicer veliko obetač že v mladinskih kategorijah: na mladinskem svetovnem prvenstvu leta 2005 v Bardonecchia osvojil zlato kolajno v smuku in srebro v superveleslalomu.

Z drugim mestom v Val Gardeni je Rok Perko za las zaostal za najvišjo stopničko, ki jo je v smukih v pokalah do slej od Slovencev dosegel le Andrej Jerman. Ta je slavil v Garmisch-Partenkirchnu leta 2007 in v Bormiu leta 2009.

Slovenski uspeh je z 17. mestom dopolnil Andrej Šporn (+0,95), Boštjan Kline pa je bil 27. (+1,31). Izmed slovenske četverice je brez točk ostal le Andrej Jerman na 46. mestu (+2,20). Najboljši Italijan pa je bil Werner Heel na 6. mestu, Silvano Varettoni pa je bil z visoko štartno številko 9.

Tekmovalci so sicer včeraj tekmovali na zelo skrajšani proggi, razmreje pa sta dodatno otežila veter in slaba vidljivost zaradi megle, ki je na tekmi v poznih popoldanskih urah zahtevala tudi več kot polurno prekinitev po nastopih enajstih tekmovalcev.

Alpski smučarji bodo tekmovanje nadaljevali že danes, ko bo v Alta Badii na programu veleslalom.

Od Slovencev najboljša Gregorinova

POKLJUKA - Zmagovalca zasledovalne tekme biatlonskega svetovnega pokala na Pokljuki sta bila Norveški biatlonec Emil Hegle Svendsen in Nemška biatlonka Miriam Gössner. Od Slovencev je bila včeraj najboljša Teja Gregorin, ki je bila 14., Slovenec Jakov Fak, ki je sicer zmagal na prvi preizkušnji na Pokljuki, pa je zgrešil kar šestkrat in osvojil 22. mesto.

NORDIJSKA KOMBINACIJA - Na tekmi svetovnega pokala v nordijski kombinaciji v avstrijskem Ramsau je zmagal Norvežan Magnus Moan.

AL. SMUČANJE Mazejevi je odpoved ustrezala

VAL D'ISERE - Superveleslalom za svetovni pokal alpskih smučark v francoskem Val d'Iseru so včeraj odpovedali zaradi obilnega sneženja. Danes bodo smučarke nove točke nabirale v Curchevelu v veleslalomu, kjer je glavna favoritka slovenska smučarka Tina Maze. V francoskem smučarskem centru bo vodilna v skupnem seštevku svetovnega pokala lovila še četrto zaporedno zmago v veleslalomu: če ji bo uspelo, bo izenačila z Južno Tirolo Denise Karbon, ki je štirikrat zapored slavila med oktobrom 2007 in januarjem 2008.

Mazejevi je včerajšnja odpoved tekme vsekakor ustrezala: »Če bi imeli tri tekme zapored, bi bila nekoliko prikrajšana v primerjavi z drugimi. V trenutnem položaju sem v središču pozornosti in tega nisem vajena. Zato mi je odpoved prišla kar prav, da se malo odpočjem. Lahko sem normalno vstala in pojedla sendvič dopoldne in ne že ob šestih zjutraj. Malo urnika in ritma običajnih ljudi mi zelo paše,« je še povedala Mazejeva, ki želi v takem ritmu nadaljevati, zaveda pa se, da ne spi.

Po današnjem veleslalomu bodo smučarke tekmale že v sredo, 19. decembra, veleslalom v Aareju na Švedskem, dan pozneje pa bo tam še slalom.

NOGOMET - V 17. krogu A-lige

Iličić prestrašil videmski Udinese Lazio spotaknil črno-modre

Udinecev nogometaš Marques Loureiro Allan in slovenski napadalec Palerma Josip Iličić

ANSNA

VIDEM/RIM - Vse je kazalo, da bo zadetek slovenskega reprezentanta Josipa Iličiča dovolj za zmago Palerma v Videmu, a je Antonio Di Natale izkoristil veliko napako vratarja Samirja Ujkanija in Udineševu v 17. krogu A-lige zagotovil točko. Iličić se je v 33. minutu odločil za strel s 25 metrov z levico, zoga je pred vratarjem Željkom Brkićem odskočila, vseeno pa bi moral 26-letni Srbi bolje posredovati. Šest minut zatem je Iličić padel v kazenskem prostoru, sodnik pa ni pokazal na belo točko, ampak je vezistu Palerma pokazal rumeni karton. V 68. minutu je branilec Videmčan Thomas Heurtaux prejel še drugi rumeni karton. Palermo je imel številne priložnosti za povisanje vodstva, Michele Brienza je bil dvakrat z desne strani sam pred Brkićem, ki pa se je zares izkazal in precej popravil vtis. Udineši ni imel prak-

tično nobene možnosti, potem pa je v 89. minutu vratar Ujkani začetniško izpustil žogo iz rok, ko je trčil s soigralcem, pritekel je Di Natale in izenačil. »Toto« je dosegel svoj deseti gol v letošnji A-ligi. Že osem sezont zapored mu uspeva preseči »dvojno cifro« (čez 10 golov).

Na večerni tekmi je rimski Lazio na domačem Olimpiju prekrižal račune Stramaccionijem Interju, ki se tako ni približal vodilnemu Juventusu. Črno-modrim je polena pod noge vrgel poljski napadalec z nemškim potnim listom Miroslav Klose, ki je slovenskega vratarja Samirja Handanovića premagal sedem minut pred koncem tekme. Inter je vsekakor igral dobro in zgrešil celo vrsto priložnosti ter zadel dve prečki. Petkovičevi varovanci so se tako približali Interju na samo točko razlike.

A-LIGA, 17. KROG

Udineš - Palermo 1:1 (0:1)

Strelca: Iličić v 34.; Di Natale v 89. min.

Udineš: Brkić; Heurtaux, Danilo, Domizzi; Bašta, Pinzi (Lazzari); Allan, Badu (Muriel), Pasquale; Pereyra (Maicosuel); Di Natale

Palermo: Ujkani; Munoz, Donati, Von Bergen; Pisano, Barreto, Kurtić, Garcia (Giorgi); Iličić; Dybala (Rios), Miccoli.

Lazio - Inter 1:0 (0:0)

Strelci: Klose v 82. min.

Lazio: Marchetti; Konko, Biava, Ciani, Radu; Mauri, Gonzales, Ledesma, Hernanes (Dias), Lulić (Candreva); Klose (Floccari).

Inter: Handanović; Nagatomo, Ranocchia, Samuel, Pereira (Coutinho); Gargano, Zanetti, Cambiasso (Palacio); Guarin; Milito, Cassano.

Vrstni red: Juventus 38, Inter 34, Napoli 33, Lazio 33, Roma 29, Fiorentina 29, Milan 24, Udineš 23, Catania 22, Atalanta 21, Parma 20, Chievo 18, Sampdoria 17, Cagliari 16, Bologna 15, Torino 15, Palermo 15, Pescara 14, Genoa 12, Siena 11.

Danes: 12.30 Fiorentina - Siena, 15.00 Catania - Sampdoria, Chievo - Roma, Genoa - Torino, Juventus - Atalanta, Milan - Pescara, Parma - Cagliari, 20.45 Napoli - Bologna

KOŠARKA - Deželna C-liga

Zdesetkani Breg visoko izgubil v Žavljah

Daljšo minutažo so zato dobili tudi igralci mladinske ekipe U17

Venezia Giulia - Breg 82:66 (20:16, 42:34, 62:56)

Breg: Schillani 10 (1:1, 3:7, 1:3), Crismani 7 (-, 2:4, 1:3), Zobec (-, 0:1, -), Gelleni (-, 0:2, -), Semec 4 (-, 2:3, -), Ciglani 8 (1:4, 2:7, 1:4), Mattiasich 2 (-, 1:2, 0:3), Kos 25 (6:6, 5:10, 3:7), Gori 8 (6:7, 2:8, -), Gregori in Nadlišek n.v. Trener: Kladnik. PON: Kos v 38. min.

Visok poraz Brega je bil glede na zdesetkano postavu na dlani. Trener Klemen Kladnik namreč ni mogel računati na izključena brata Grimaldi, Marca in Alberta, poškodovanega Robbo in odsotnega Ferfoglio, od drugega polčasa dalje pa je na klopi ostal tudi Ciglani zaradi lažje poškodbe mišice. Potemtakem so štirim starejšim igralcem pomagali petnajstletniki, med katerimi so še najdlje igrali Crismani in Mattiasich, z Zobcem in Gellenijem pa so vsekakor čisto vsi člani ekipe U17 opravili dobro svojo nalogo in se razigranim Miličanom dobro upirali.

Tudi Venezia Giulia vsekakor ni odigrala tekme v popolni postavi - večji del tekme so igrali 19- in 20-letniki -, vendar so bili varovanci trenerja Bartolija vselej bolj proučeni proti Bregu.

KOŠARKA - V deželni D-ligi

Dvojni obraz

Okrnjeni Kontovel ni uspel na lestvici dohiteti sinočnjih nasprotnikov

Kontovel - Basket 4 Trieste 59:66 (17:20, 37:28, 50:48)

Kontovel: Paoletic 6 (2:4, 2:7, 0:6), Majovski, Daneu 2 (-, 1:5, -), Bufon 2 (-, 1:3, -), Gantar 3 (1:2, 1:3, -), Starc 5 (0:2, 1:2, 1:1), Šušteršič 24 (9:11, 3:12, 3:6), Regent (0:2, -, -), Hrovatin 17 (3:4, 4:9, 2:2), trener Gerjevič.

Okrnjeni Kontovel je nerodno izgubil doma proti enakovredni ekipi Basket 4 Trieste, ki je imela pred sinočnjim srečanjem le dve točki več od naše ekipe. Gostitelji so v prvem polčasu igrali solidno in tudi zasluženo vodili z devetimi točkami razlike. V tem delu so pametno igrali v napadu in polnili koš z razpoloženima Šušteršičem (na koncu 24 točk) in Hrovatinom (17), zadovoljili pa so tudi v obrambi, saj so dopustili nasprotnikom, da so dosegli le 28 točk.

V drugem delu tekme so igralci Kontovela popustili, kar so izkoristili pozrtvovalni gost-

je, ki so sicer tudi oni veliko grešili, pokazali pa so več volje do zmage in borbenosti. Z delno razliko 20:13 so v tretji četrtini skoraj dohiteli naše košarkarje. Tudi v zadnji četrtini Kontovcem ni šlo od rok predvsem v napadu. Dolge tri minute so dosegli le eno točko, tako da so jih gostje najprej dohiteli (51:51) in si nato priprigli rahlo prednost, ki so jo v razburljivi končnici ohranili do konca srečanja in zmagali.

»Tržaška ekipa je bila vsekakor v našem dočetu. V drugem polčasu pa smo predvsem v napadu napravili preveč napak. Izgubili smo kar 21 žog, za nameček je moral z igrišča zaradi poškodbe še eden od naših dveh playmakerjev, Marko Gantar. Igrali smo itak že brez Danijela Zaccarie, Škerla in Gregorija. Sicer pa za poraz smo krivi sami,« je po koncu tekme dejal sprejemljavec Kontovela Jan Godnič. (Iako)

Dominik Kos je bil s 25 točkami najboljši strelec tekme

KROMA

MLADINSKA KOŠARKA - U17 in U15

Bor spet zmagal Visok poraz Jadrana

DEŽELNO PRVENSTVO U17
Bor Zadružna kraška banka - Pallacanestro Monfalcone 68:57 (13:13, 28:30, 48:40)

BOR: Semen 13, Pettenati 1, Mervich, Gruden 8, Mandić 16, Skoko, Kocijančič 28, Milič 2, Akik, trenerja Dejan Faraglia in Fabio Sancin.

Borovi kadeti so po dveh zaporednih porazih spet okusili slast zmage, uspeh proti gostom iz Tržiča, s katerimi naši merijo moči že več let, je dozorel po zaslugu prispevka vseh igralcev. Ob prvem strelcu Kocijančiču so namreč prav vsi konkretno doprinesli k zmagi, zapisati pa je tudi treba, da sta Iljan Gruden in Jaro Milič stisnila zobe poškodbam navkljub. Ekipa kaže spodbudne znake napredka pri odpravljanju napak v podajah in lahkih metih, pa tudi glede zbranosti v obrambi.

DEŽELNO PRVENSTVO U15
Azzurra "A" - Jadran Zadružna kraška banka 112:39 (29:14, 22:5, 29:12, 32:8)

Jadran: Furlan G., Del Fabbro, Kafol, Ciuchi 6, Stoka 2, Grgic 8, Martelossi 4, Rudes 8, Jankovic 11, trener Brumen.

Že po drugi četrtini je bila tekma za jadranovce končana zaradi prevelikega zaostanka. Veliko težav so imeli pri prenašanju žoge in v obrambi. Pod košem jim

je povzročil veliko težav visoki igralec Azurro Donda (27 točk). Tokrat so Brumnovi varovanci igrali v okrnjeni postavi, saj sta manjkala Židarich in Furlan.

Veseli
december

2012

Letošnji december bo za marsikoga manj prazničen, saj so izguba službe, dopolnilna blagajna, zamude pri izplačevanju honorarjev in podobni »varčevalni ukrepi« žal neprijetna stalnica tudi pri nas. In vendar je zadnji meseč letu tudi čas, ko nas obiščeta Miklavž in božiček, mesec prazničnih jelk, jaslic, osvetljenih ulic in trgov. Za najsrcenejše pa tudi mesec potovanj, smučanja in silvestrovjan v evropskih prestolnicah.

Dragi prijatelji Primorskega dnevnika! Vabimo vas, da kanček »veselega decembra« ujamete v svoje fotografije (s Primorskimi ali brez njega) pošljete na spletni strani www.primorski.eu.

ŠZ BOR - Ob izteku leta s KD Škamperle

Priznanja atletom, košarkarjem in odbojkarjem, poziv za vstop med primarne organizacije in turnir v spomin na Giannija Furlaniča

Z željo, da bi le ovrednotili »lastne vire«, torej to, kar imamo doma – kot je pred kratkim v našem intervjuju pozval tudi poudaril profesor in športni strokovnjak Miloš Tul – so pri ŠZ Bor ob izteku leta že drugič zapored nagradili najzaslužnejše odbornike, trenerje in športnike, ki so delovali oziroma še delujejo pri društvu. Tokrat se je vodstvo odločilo, da bo nagradilo predvsem figure »tradicionalnih« športnih panog, kot so pri Boru odbojka, košarka in atletika. Priznanja je prejelo deset borovcev: za atletiko Vojko Cesar, Claudia Coslovich, Bruno

Križman, Gorazd Pučnik in Irena Tavarčar, za odbojko Igor Mose in Franko Vitez, za košarko pa Lucio Martini, Mario Pison in Fabio Sancin. Nagrajencem so podelili priznanja in prebrali utemeljitve predsednik ŠZ Bor Igor Kocijančič in sodelavka Sonja Jazbec na včerajšnji slovesnosti na Stadionu 1. maja, ki ga je športno združenje priredilo v sodelovanju s kulturnim društvom Slavko Škamperle. Športnemu delu je sledil zato še kulturni, in sicer krajša predstavitev zbirke pesmi in dramskih prizorov Marije Miot, o kateri bomo še poročali.

NOGOMET - Premiki

Novosti pri Krasu in Vesni

V Repnu trenira tudi Lionetti

V ponedeljek se bo zaključila jesenska pravna kupoprodajna borba. Pri Krasu in nogometni D-ligi in pri Vesni v promocijski ligi so najeli še dva nova nogometnika. Za repenske rdeče-bele je včeraj podpisal pogodbo do konca sezone neapeljaki branilec Liberato Russo (letnik 1992), ki je v letošnji sezoni igral v Nissi (iz Caltanissette) v sicilski D-ligi. Pred tem je igral za D-liga klube Arzachena, Messina, Noto in Ponsacco. Russo je sam treniral že včeraj zjutraj. Danes pa ne bo še na razpolago trenerju Risticu. S Krasom medtem trenira tudi nekdanji napadalec Triestine Massimiliano Lionetti. Pri Krasu pa še ne vedo, ali ga bodo registrirali. V skupini C so zaradi slabega vremena in snega preložili današnjo tekmo med Bellunom in Sanvitescem. Igrali jo bodo v torek.

Pri Vesni pa bo na današnji domači tekmi proti Buttriu lahko že igral novi nakup Nicola Schicchi (letnik 1991). Schicchi lahko igra tako v obrambi kot v zvezni liniji.

DRŽAVNI MLADINCI

Kras Repen - Sanvitese 1:0 (0:0)

Strelc Krasa: Vuković v 79. min.

Kras: D'Agnolo, Messina, Fachin, Simeoni, Cinque, S. Tari, Maio, Marocco, Bo-vino (Petracci, Ridolfi), Radošević, Caselli (Vuković). Trener: Vitulic.

Vitulicevi varovanci so zamudili izjemno priložnost, da bi segli po celotnem izkupičku. Gostje so izenčili šele v zadnjih minutah tekme. Pri Krasu so bili kljub temu zadovoljni, saj ekipa stalno napreduje in igra iz krogu v krog boljše.

DEŽELNI MLADINCI

Ufm - Vesna 3:2 (2:2)

Strelca za Vesno: Bubnich v 9. in Rebula v 25. min.

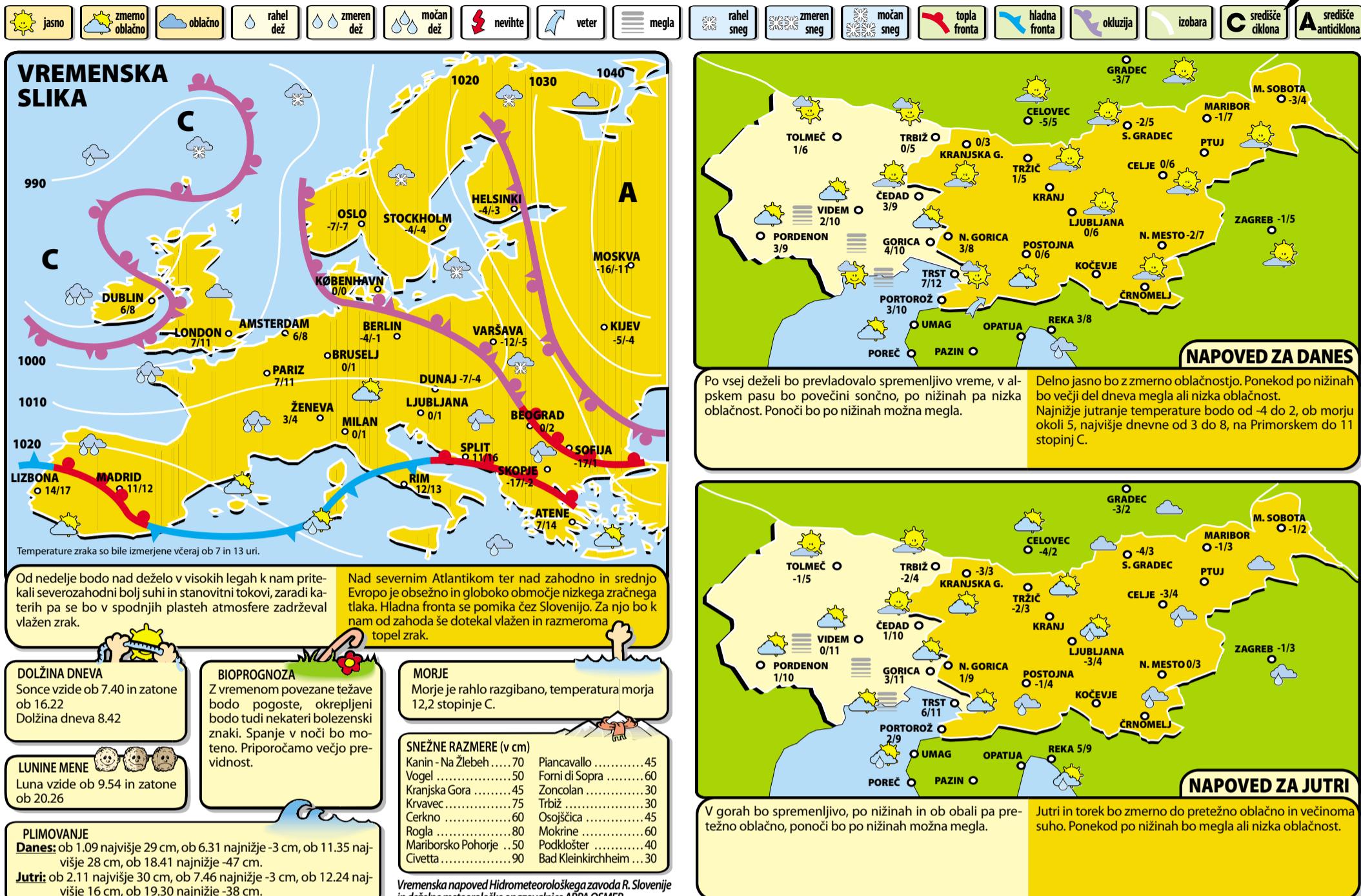
Vesna: Ghira, Brecevich, Butti (Vivaini), Ramondo, Vidoni, Rebula (Patriarchi), Bubnich, Del Torre, Furlan (Bonetta), Burgher, Drioli. Trener: Bertocchi.

Mladinci Vesne so v Tržiču nezasluženo izgubili proti enakovrednemu nasprotniku. Tekma je bila vseskozi izenčena in v določenih trenutkih smo celo igrali bolje. Prav gottedov si zaslužili najmanj točko,« je ocenil spremjevalec Vesne Fabio Zucca. Gostje so dvakrat povedli. Domačinom je dvakrat uspel izvenčiti. Odločilni gol ekipe iz Tržiča je padel v drugem polčasu. V zadnjem krogu letosnjega sončnega leta bo Vesna v četrtek ob 18.00 igrala v Kriju proti Ponziani.

Ostali izid: TS Calcio - Romans 3:1.

Danes Christmas Run

Danes ob 10.30 bo startal božični tek po tržaškem mestnem središču Christmas Run, na katerem bo nastopil tudi maroški tekač z italijanskim potnim listom Migilio Bourifa.

Vsakdanji polet iz vašega doma v svet za le 0,73 evra. Med potjo vam bo na voljo dnevnik.

Cenjeni bralci, vabimo vas, da se tudi letos naročite na Primorski dnevnik: naši raznašlaci vam ga bodo vsako jutro dostavljali na dom. Nekomercialna sporočila in čestitke boste v Primorskem dnevniku lahko objavljali brezplačno. Letošnja novost pa ni zanemarljiva: vsem celoletnim naročnikom tiskane izdaje bo omogočen **dostop do spletnih izdaj dnevnika brez dodatnih stroškov**. Naročnina za leto 2013 znaša **220,00 evrov** in jo je treba poravnati najkasneje do **31. januarja 2013**.

Vsak izvod časopisa vas bo torej stal le **0,73 evra!**
Bralce, ki se še niso naročili in vse zainteresirane vabimo, da se naročijo čimprej: PRIMORSKI DNEVNIK jim bomo namreč začeli dostavljati takoj, tako, da ga bodo do konca leta 2012 **vsako jutro prejemali na dom brezplačno!**

Vsi novi naročniki bodo v dar prejeli knjigo **Spomini na leto 1945**.

Primorski dnevnik je naš. Podprimo ga.

INFORMACIJE:

Trst: 040 7786300

Gorica: 0481 356320

www.primorski.eu

Primorski
dnevnik

Dnevnik Slovencev v Italiji

Rai Tre bis**SLOVENSKI PROGRAM****Na kanalu 103**

20.25 Tv Kocka: Gurugu' - Kar se danes naučiš, to jutri znaš
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Alpe Jadran, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.30 Variete: UnoMattina in famiglia per Teletthon **7.00** 8.00, 9.00 Dnevnik **9.35** Mxitalia **10.00** Aktualno: Linea verde orizzonti **10.30** A Sua immagine, vmes Angelus **12.20** Aktualno: Božični koncert **13.30** Dnevnik **14.00** Show: Domenica in - Larena **16.30** 20.00 Dnevnik **16.35** Show: Domenica in - Così è la vita **18.50** Kviz: L'eredità (v. C. Conti) **20.40** Igra: Affari tuoi (v. M. Giusti) **21.30** Nan.: L'isola **23.15** Dnevnik in rubrike

Rai Due

7.00 Risanke - Cartoon Flakes Weekend **9.00** Igra: Battle Dance **9.55** Nan.: Erreway **10.10** Dok.: Ragazzi, c'è Voyager **10.50** A come Avventura **11.30** Aktualno: Mezzogiorno in famiglia **13.00** Dnevnik, sledi Tg2 Motori **13.45** Talk show: Quelli che aspettano... **15.40** Talk show: Quelli che... **17.05** Dnevnik in vremenska napoved **17.10** Rubrika: Stadio Sprint **18.10** Rubrika: 90° Minuto **19.35** Nan.: Cops - Squadra Speciale **20.30** Dnevnik

21.00 Nan.: NCIS (i. Pauley Perrette) **21.45** Nan.: Hawaii Five-0 **22.35** Športna na rubriku **1.00** Dnevnik

Rai Tre

7.15 Nan.: Lassie **8.10** Film: Vacanze col gangster (pust., '51) **9.20** Nan.: L'Ispettore Derrick **10.15** Dok.: Scatole cinesi - La Ci na vista dall'Italia **10.45** Dnevnik in rubrike **12.25** TeleCamere Salute **12.55** Odd.: Se una farfalla batte le ali...

13.25 Rubrika: Passepartout (v. Philippe Daverio) **14.00** Deželni dnevnik, vremenska napoved in Dnevnik **14.30** Aktualno: In \u00bdOB h **15.05** Rubrika: Alle falde del Kilimangiaro (v. L. Colò) **18.55** Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Rubrika: Blob **20.10** Talk show: Che tempo che fa **21.30** Ritardi con Eni **23.25** Dnevnik in deželni dnevnik **23.40** Nan.: Boris

Rete 4

6.30 Dnevnik **6.50** Mediashopping **7.20** Su per Partes **8.35** Dok.: Storie di confine **9.20**

Dok.: Magnifica Italia 2 **10.00** Sv. Maša **11.00** Rubrika: Le storie di viaggio a... **11.30** Dnevnik **12.00** Odd.: Nuove scene da un matrimonio **12.45** Rubrika: Pianeta mare **14.00** Dnevnik **14.40** Resn. show: Come si cambia **15.25** Ieri e oggi in Tv **15.50** Film: Il grande sentiero (western, ZDA, '64) **18.50** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Film: Il comandante Florent - Traffici internazionali (krim., Fr., '00) **21.30** Nan.: Downton Abbey **23.45** Odd.: Terra!

°5 Canale 5

6.00 Pregled tiska **7.55** Promet, vremenska napoved in dnevnik **8.00** Dnevnik **8.50** Rubrika: Le frontiere dello spirito **10.00** Diari di viaggio **10.30** Nan.: Benvenuti a tavola Nord vs Sud **12.00** Rubrika: Melaverde **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Show: L'arca di Noè **14.00** Talk show: Domenica Live **18.50** Kviz: Avanti un altro! (v. P. Bonolis) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Striscia la Domenica (v. E. Greggio, M. Hunziker) **21.30** Film: Tu la conosci Claudia? (kom., It., '04) **23.15** Film: Due imborgioni e... mezzo!

Italia 1

7.00 Super Partes **7.40** 18.20 Risanke **10.35** Film: Il tesoro dei templari - Il ritorno al passato (pust., Danska, '07) **12.25** Dnevnik **13.00** Rubrika: Sport Mediaset - XXL **14.00** Film: Jack e il fagiolo magico (fant., ZDA, '01) **17.35** Nan.: Buona fortuna, Charlie! **18.30** Dnevnik

19.00 Film: Mission to Mars (zf, ZDA, '00) **21.25** Film: La guerra dei mondi (zf, ZDA, '05, r. S. Spielberg, i. D. Fanning, T. Cruise)

La 7

7.00 Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **10.00** Ti ci porto io **11.25** Ti ci porto io... in cucina con Vissani **11.45** Nan.: Josephine, ange gardien **13.30** Dnevnik **14.05** Film: Orizzonti di gloria (voj.) **15.45** Nan.: The District **18.00** Nan.: L'Ispettore Barnaby **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: In Onda

21.30 Film: Mother and child (dram., ZDA, '09)

Tele 4

6.00 Festa in piazza **12.20** 19.45 Rubrika: Qui studio a voi studio **18.00** Le ricette di Giorgia **18.20** Rubrika: Tanta salute **19.00** Rubrika: Cartellino rosso **23.00** Deželni dnevnik **23.15** Rotocalco Adnkronos **23.35** Rubrika: Trieste in diretta

Slovenija 1

7.00 Risanke **10.20** Nan.: Polna hiša živali **10.50** Sledi **11.20** Ozare **11.25** Obzorja du-

ha **12.00** Ljudje in zemlja **13.00** Poročila, šport in vremenska napoved **13.25** Na združje! **14.45** Koroški akademski orkester poje gojenjske pesmi **15.15** Film: Čudežni psički **17.00** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **17.15** Nan.: Sodobna družina **17.40** Ugani, kdo pride na večerjo **18.40** Risanke **18.55** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **19.25** Zrcalo tedna **20.05** Dok. serija: Tito, zadnje priče oporoke: 777 sedmice **21.00** Družinske zgodbe **21.55** Dok. serija: Kulturni vrhovi **22.30** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **22.50** Ars 360

23.05 Nan.: Sons of Anarchy

Slovenija 2

6.50 Skozi čas (pon.) **7.00** Globus **7.30** Slovenski magazin **7.55** Turbulenca **8.25** Lynx magazin **8.55** Rad imam nogomet **9.25** 10.25, 13.35, 16.15 Alpsko smučanje: svetovni pokal: veleslalom (M in Ž), 1. in 2. vožnja, prenos **11.30** Športni iziv **12.45** Biathlon: svetovni pokal: skupinski start (M), prenos **13.40** Nordijsko smučanje: svetovni pokal v smučarskih skokih (M), prenos **16.55** Rokomet: evropsko prvenstvo (Ž), finale, prenos **18.20** Plavanje: svetovno prvenstvo v kratkih bazenih, vključitev v prenos iz Carrigrada **20.25** Žrebanje lota **20.30** Eko utrinki **21.00** Dok. feljton: Dobri starci časi **21.30** Dok. odd.: Kultura upora **22.40** Kratki dok. film: Kdo in kaj **23.05** Kratki dok. film: Benjamin

Slovenija 3

6.05 Primorska kronika **6.25** 7.10, 8.10 Žarišče **6.35** Poslanski premislek **6.50** 14.50 Tedenski pregled **7.30** Svet v besedi in sliki **9.25** 13.00 Kronika **9.55** Na tretjem... **11.00** Utrip **11.20** 15.50, 18.35 Svet v besedi in sliki **13.30** Prvi dnevnik **15.05** Na tretjem... **16.05** 18.15 Satirično oko **17.30** Poročila **19.00** Dnevnik **19.55** 22.05 Sporočamo **20.00** Slovenija in Evropa **20.30** Tedenski izbor **21.00** Zrcalo tedna **21.15** Tedenski napovednik

Koper

12.10 Dnevni program **12.25** 13.30 AS: SP VSL (M in Ž), 2. vožnja, neposredni prenos **14.20** Vsedanes - Svet **14.30** Tednik **15.00** »Q« - trendovska oddaja, vodi Lorella Flego **15.45** Sredozemlje **16.30** Eno življenje, ena zgodba **17.25** Potopisi **18.00** Ljudje in zemlja **18.50** Presek **19.00** 22.00, 23.50 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Vzhod-Zahod **19.45** Kino premiere **20.00** Vesolje je... **20.30** Istra in... **21.00** Dok. odd.: Lídviní, moji materi **22.15** Nedeljski športni dnevnik **22.30** Rokomet: EP, finale (Ž) **23.00** Koncert: Greg Koch Trio **0.05** Čezmejna Tv - TDD

Tv Primorka

13.30 17.00 Tv prodajno okno **14.00** Predstava: Sen kresne noči **15.30** Žogarija - Finale **16.00** Brdginci **17.30** Glasbeno popoldne **19.00** Pravljica **19.15** Duhovna misel **19.30** Tedenski pregled, napovedujemo... **20.00** Zgodbe o glasbi z Jožico Svetle **21.20** Bodimo zdravi! **21.50** Primorska znamenja **22.55** Tedenski pregled, sledi Tv prodajno okno, Glasbeni večer, Videostrani

POP Pop TV

7.00 Risane, otroške in zabavne serije **10.40** Nan.: Monk **11.35** Dok. serija: Kamp razvajancev - ZDA **12.30** Dok. serija: Po močnica v petkah **13.00** Resn. serija: Ku-

harski mojster **14.10** Film: Spoznajte Robinsonove (anim., ZDA, '07) **16.00** Serija: Zvit in prebrisani **16.55** Film: Mogočni Ramiani 3 (kom., ZDA) **19.00** 24UR - novice **20.00** Film: Zgodilo se je na Manhattenu (rom., ZDA) **22.00** Film: Ona je prava (rom., ZDA, '96, i. J. Aniston, C. Diaz) **23.50** Film: Dallas 362 (dram., ZDA, '03)

Kanal A

8.20 Film: Punca ali pes? **10.00** ŠKL, Športni magazin **10.55** Astro Tv **12.25** Najbolj nori športi **12.55** Nan.: Nove pustolovščine stare Christine **13.25** Film: Pištote brez nadzora **15.10** Film: Šola snowboarda **16.55** Dok. serija: Šef pod kinko **17.50** Igra: Big Game **18.45** Pazi, kamera! **19.30** Skeči: Norci na delu

20.00 Film: Ocean's Twelve (triler, ZDA, '04, i. G. Clooney, B. Pitt) **22.20** Nad.: Montevideo, bog te je videl **23.15** Film: Senčna preteklosti

RADIO**RADIO TRST A**

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Prenos sv. maše; 9.45 Pregled slovenskega tiska; 10.15 Iz domače zakladnice; 11.10 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in čas; 12.00 Koroški obzornik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.15 Istrska srečanja; 15.30 Z goriške scene; 16.00 Šport in glasba; 17.00 Kralja poročila; 17.30 Z naših prireditev; 19.35 Zaključek oddaja.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

5.00 Jutro na RK; 7.00, 9.00, 19.45 Kronika; 7.30 Kmetijska oddaja; 8.00 Vremenska napoved; 8.30 Jurtranjek; 9.10 Prireditev danes; 9.30 Torlja; 10.30 Poročila; 11.00 Primorski kraji in ljudje; 11.30 Malo za št(t)alo; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Opoldnevnik; 14.30 Na športnih igriščih; 15.30 DIO; 17.30 Vreme in ceste; 19.00 Dnevnik; 20.00 Večnozelene melodije; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Easy come, easy go; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobre jutro; 7.15, 8.15, 8.28, 10.30, 12.00, 12.28, 13.30, 17.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 8.00, 17.45 Pesem tedna; 8.30 Jurtranji dnevnik - Šport Claxon; 9.00 Fonti di acqua viva; 9.30 Sonoramente classici; 10.00 Slovenia in 15 punti da vedere e assaporare; 10.45, 19.15 Sigla single; 11.00 Observatorio; 11.35 Playlist; 12.30 Dogodki dneva; 13.00, 20.30 Tempo scuola; Speciali; La rossa dei venti; Detto tra noi... in musica; 14.00 Per un'ora di radio; 15.00-17.30 Ferry sport; 18.00 Album Charts; 19.30 Večerni dnevnik; 20.00 Pegiz files; 21.30 Sonoricamente Puglia; 23.00 Pic nic electronique; 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

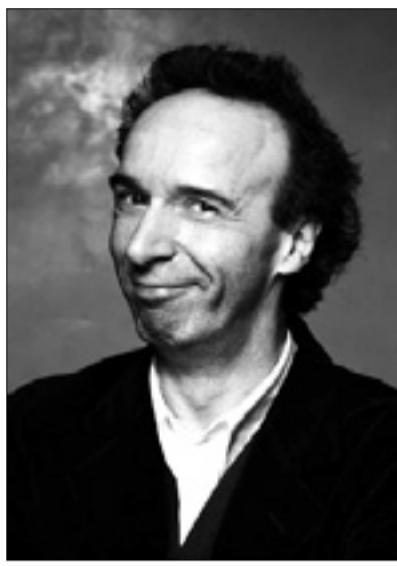
Na kanalu 103

18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.20 Čezmejna Tv: Avditorij 40 let 2 – I hate you when... (N. Derenda, B. Robinšek)
20.30 Deželni Tv Dnevnik, sledi Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.45 Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **12.00** Igra: La prova del cuoco (v. A. Clerici) **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Aktualno: Verdetto finale (v. V. Maya) **15.15** Aktualno: La vita in diretta (v. M. Venier, M. Liorni) **17.00** Dnevnik **18.50** Kviz: L'eredità (v. C. Conti) **20.00** Dnevnik **20.30** Igra: Affari tuoi (v. M. Giusti)

21.10 La più bella del mondo (Rober-to Benigni) **23.20** Aktualno: Porta a porta (v. B. Vespa)

Rai Due

6.40 Risanke: Cartoon Flakes **8.00** Nan.: Mia and Me **8.45** Nan.: La signora West **9.30** Rubrika: Protestantesimo **10.00** Tg2 Insieme **11.00** Variete: I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Odd.: Seltz **14.45** Nan.: Senza traccia **15.30** Nan.: Cold Case – Delitti irrisolti **16.15** Nan.: Numb3rs **17.00** Nan.: Las Vegas **17.45** Dnevnik in športne vesti **18.45** Nan.: Squadra Speciale Cobra **11.19.35** Nan.: Il commissario Rex **20.30** Dnevnik **21.05** Nan.: NCIS – Los Angeles **23.25** Dnevnik **23.40** Odd.: Negramaro sul Due – 10 anni di una storia semplice

Rai Tre

6.00 Aktualno: Rai News Morning News **6.30** Il caffè di Corradino Mineo **7.00** Tgr Buongiorno Italia **7.30** Tgr Buongiorno Regione **8.00** Aktualno: Agorà **9.00** Aktualno: Agorà – Brontolo **10.00** Spaziolibero **10.10** Dok.: La Storia siamo noi **11.00** Rubrika: Codice a barre **11.30** Rubrika: Buongiorno Elisir **12.00** Dnevnik, sledi Tgr Fuori Tg **12.45** Rubrika: Le storie – Diario italiano **13.10** Nad: Lena, amore della mia vita **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **14.50** Aktualno: Tgr Leonardo **15.05** Aktualno: Tgr Piazza Affari **15.10** Nan.: La casa nella prateria **16.00** Rubrika: Cose dell'altro Geo **17.40** Dok.: Geo & Geo **19.00** Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.10** Comiche all'italiana **20.35** Nan.: Un posto al sole

21.05 Film: Ritorno a Cold Mountain (dram., ZDA, '03, i. J. Law, Nicole Kidman) **0.00** Nočni in Deželni dnevnik

Rete 4

6.50 Nan.: T.J. Hooker **7.45** Nan.: Miami Vice **8.40** Nan.: Hunter **9.50** Nan.: Carabinieri **10.50** Aktualno: Ricette di famiglia **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Nan.: Un detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.00** Dnevnik **14.45** Aktualno: Lo sportello del Forum **15.30** Nan.: Rescue Special Operations **16.35** Nan.: My Life **16.55** Film: Agatha Christie – E' troppo facile (krim., ZDA, '82) **18.50** Dnevnik **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nan.: Walker Texas Ranger **21.10** Aktualno: Quinta colonna (v. P. Del Debbio) **23.55** I bellissimi di Rete4

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** Nan.: Happy endings **9.10** Film: La battaglia di Molly (dram., ZDA, '05) **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.10** Nad.: Beautiful **14.10** Nan.: CentoVetrine **14.45** Film: Un uomo da copertina (kom., ZDA, '08) **16.30** Aktualno: Pomeriggio Cinque **18.50** Igra: Avanti un altro! (v. P. Bonolis) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'insolvenza (v. E. Greggio, M. Hunziker)

21.10 Film: Miracolo nella 34ª strada (kom., ZDA, '94) **23.40** Film: La neve nel cuore (kom., ZDA, '05)

Italia 1

6.40 Risanke **8.45** Nan.: E.R. Medici in prima linea **10.30** Nan.: Rookie Blue **12.10** Rubrika: Cotto e mangiato – Il menù del giorno **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Risanke: Futurama **14.10** Risanke: Simpsonovi **14.35** Risanke: What's my destiny Dragon Ball **15.00** Nan.: Fringe **15.50** Nan.: No ordinary family **17.40** Nan.: Buona fortuna, Charlie! **18.30** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.20** Nan.: CSI – Scena del crimine

21.10 Film: V per Vendetta (akc., ZDA, '05, i. N. Portman)

La 7

7.00 Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.55** Aktualno: Coffee Break **11.00** Rubrika: L'aria che tira **12.20** Rubrika: Ti ci porto io... In cucina con Vissani **12.30** 18.20 Dnevnik **14.00** Aktualno: Cristina Parodi Live **16.30** Nan.: Il commissario Cordier **19.15** Odd.: G Day **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: Otto e mezzo **21.10** Film: U-Boot 96 (voj., Nem., '81) **0.20** Aktualno: Omnibus Notte

Tele 4

7.00 Deželni dnevnik **7.25** Aktualno: Salus Tv **7.35** Dok.: Italia da scoprire **8.00** Dok.: Borgo Italia **8.30** Deželni dnevnik **12.45** Aktualno: Musa Tv **13.00** Rubrika: Le ricette di Giorgia **13.20** Dnevnik **13.45** Rubrika: Qui studio a voi stadio **17.00** Dnevnik **17.30** 23.30 Rubrika: Trieste in diretta **19.30** 20.30 Dnevnik **20.00** 21.00 Rubrika: Il giro dello sport **22.45** Occhio azzurro **23.02** Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved

Kanal A

7.10 Risane serije **8.35** Svet **9.05** Nan.: Fra-sier **9.35** Odd.: Čarovnje Chrissa Angel-a **10.00** Nan.: Teksaški mož postave **10.55** Astro TV **12.25** Tv prodaja **13.05** 18.55 Nan.: Na kraju zločina – Miami **14.20** Nan.: Moja super sestra **14.50** Film: Puščavski obračun **16.35** Nan.: Kako sem spoznal va-jino mamo **17.05** Nan.: Alarm za Kobro 11 **18.00** 19.45 Svet, Novice **20.00** Film: Na lo-vi za pravico (akc., ZDA, '91)

21.45 Film: Ameriška pita 4 (kom., ZDA) **23.30** Film: Skovik sove

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 V studiu Boris Devetak in Alenka Florenin; 10.00 Poročila; 10.10 V no-vi dan – Muze umetnosti; 11.00 Studio D; 11.15 Lažni miti o jeziku – Matejka Grgić; 13.30 Kmetijski tehnik (pon.); 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Primorski obzornik; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kul-tura kronika; 17.30 Odprta knjiga: Charles Dickens: Božična pesem v prozi - 6. nad.; 18.00 Jože Peterlin, garaški idealist; 18.40 Ve-ra in naš čas; 19.35 Zaljubek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 5.00 Jutro na RK; 6.45 Kronika; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10 Pregled prireditev; 10.00 Pod dresom; 11.00 Poletna pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Z vročega asfalta; 14.00 Aktualno; 15.30 DIO; 16.20 Pregled prireditev; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Sotočja; 21.00 Gre-mo plesat; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasbeni trenutki.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik, sledi Šport: Bubbling; 8.00-10.30 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.10 Appuntamenti; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.40, 15.00 Pesem tedna; 9.00 La traversa; 9.35, 22.30 Storie di bipe-di umani e non...; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35-12.28, 20.30-22.30 Glocal; 12.30 Dogodki dneva; 13.00 Ballando con Casadei; 13.35 Ora musica; 14.00 Istra - Evropa; 14.35, 22.00 My radio; 15.30 Dogodki dneva; 16.00-18.00 Pomeriggio ore quattro; 18.00 Sconfinando; 19.00 La Via Francigena del Sud; 19.30 Večerni dnevnik; 20.00 My radio; 23.00 Oservatorio; 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.10 Rekreacija; 6.15 112, 113 - nočna kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled slovenskega tiska; 7.40 Varčevalni nasveti; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste, kakšen dan bo danes?; 9.30 Junaki našega časa; 10.10 Med štirimi stenami; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.ih, Iz sporedov; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Eppur si muove; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.40 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 So-točja; 21.05 Naše poti; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Iz sporedov; 22.29 Informativna odd. v angl. In nem.; 22.40 Etnofonija; 23.05 Li-terarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.50, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 19.00, 0.00 Poročila; 6.40 Sportna zgodba; 6.45, 7.30, 8.25 Vremenska napoved; 7.00 Kronika; 8.00, 9.05, 11.00, 11.40 Ime teden; 8.45 Koledar prireditev; 8.50 Napoved sporeda; 9.15, 17.45 Na val na šport; 9.35, 16.33 Popevki teden; 9.50 Botr-stvo; 11.35, 14.20, 17.35 Obvestila; 13.00 Da-nes do 13.00; 13.30 Spored; 14.00 Kulturne; 14.45 Express; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krijeve; 15.30 DIO; 16.45 Twit na i; 17.15 Povzetek imena teden; 18.00 Telstar; 18.50 Spored; 19.00 Radijski dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 19.45 Lon-domat; 20.00 Cederama; 21.00 Razmerja; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 V soju žarometov.

SLOVENIJA 3

6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.20 Spored; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj teden; 11.05 Mojstri samospava; 11.33 Na štirih strnah; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Pogled v znanost; 13.30 Ženske v svetu glasbe; 14.05 Ars humana; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Nove glasbene generacije; 17.30 S knjižnega trga; 18.00 Iz slovenske glasbene ustvarjalnosti; 19.00 Al-legra ma non troppo; 19.15 Spored; 19.30 Mali koncert; 20.05 Koncert Evrorad; 22.05 Radijska igra; 23.00 Jazz avenija; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KORŠKA

6.00-1

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče

Danes, 16. decembra ob 20.30 / Alfred Hitchcock / 39 vstopnic / režija Jaša Jamnik.

Jutri, 17. decembra ob 20.30 / Boštjan Gombač, Ivana Djilas / Poslhu! Recikliramo / režija Ivana Djilas.

V torek, 18. decembra ob 20.30 / Pier Paolo Pasolini / Amado mio / režija Ivan Peternej.

V nedeljo, 30. decembra ob 17.00 / Milan Jesih / Deseti raček / režija Katja Pegean.

Gledališče Rossetti

Dvorana Generali

V petek, 21. decembra ob 21.00 / Alido Giovanni e Giacomo Tour Teatrale 2012-2013 / režija Arturo Brachetti. Ponovitve: v soboto, 22. in v nedeljo, 23. decembra ob 21.00.

Dvorana Bartoli.

Danes, 16. decembra ob 21.00 / Alberto Bassetti / I due fratelli / režija Antonio Calenda. Ponovitve: v torek, 18. v sredo, 19. ob 21.00, v četrtek, 20. ob 17.00, v petek, 21. in v soboto, 22. ob 21.30, v nedeljo, 23. decembra ob 17.00.

Gledališče Orazio Bobbio - La Contrada

Danes, 16. decembra, ob 16.30 / Agata Christie: »Trappola per topi« / režija Stefano Messina / nastopata: Anna Lisa Di Nola in Stefano Messina.

Gledališče Mieha

Jutri, 17. decembra, ob 21.00 / Pupkin kabarett / koledar predstav: 14. in 28. januarja, 11. in 25. februarja, 11. in 25. marca, 8. in 22. aprila ter 6. in 20. maja.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kosovelov dom

V četrtek, 20. decembra ob 20.30 / Špas teater Mengeš: Lado Bizovičar in Jure Karas / Slovenska muska od A do Ž.

NOVA GORICA

SNG Nova Gorica

V četrtek, 20. decembra, ob 20.00 / Ve-

sna Milek, Svetlana Slapšak, Dušan Jovanović: »Krojači sveta - Funeral Fashion Show« / Režija Dušan Jovanović. Ponovitve: v petek, 28. decembra, ob 20.00, v soboto, 29. decembra, ob 20.00 in v ponedeljek, 31. decembra, ob 21.00 (Silvestrska predstava).

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom

V petek, 21. decembra, ob 21.30 / koncert skupine Nobraino.

Gledališče Verdi

Danes, 16. decembra, ob 16.00 / Petr Iljič Čajkovskij: »Trnulčica« / nastopa balet Operе s Kijeva in orkester Gledališča Verdi / ponovitve: v torek, 18. decembra, ob 20.30 in v sredo, 19. decembra, ob 20.30.

Gledališče Rossetti

Dvorana Generali

Danes, 16. decembra, ob 16.00 / Shrek - musical / režija: Ned Gruijc in Claudio Insegno; v produkcijo LV Spettacoli.

Jutri, 17. decembra ob 21.00 / Pooh in concerto / nastopa Ensemble Symphony Orchestra.

V torek, 18. decembra ob 20.30 / Alfred Grünewald in Fritz Löhner-Beda / Ballo al Savoy / režija Andrea Binetti

V sredo, 19. decembra ob 20.30 / Gala Artinscena 2012 / Nastopajo: FVG Mitteleuropa Orchestra, učenci Accademia Internazionale Artinscena, mi-

guel Angel Zotto in skupina Tango por Dos, skupina flamenka Elisabetta Romanelli.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kosovelov dom

V petek, 28. decembra ob 20.00 / Novoletni koncert / Uroš Perić in The Bluenote Quartet.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Jutri, 17. decembra, ob 20.00 Rade Šerbedžija in Zapadni kolodvor.

Arena Stožice

V torek, 30. aprila, ob 21.00 bo koncert nemške skupine Rammstein.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

V tržaškem Skladišču idej - II magazino delle idee (Korzo Cavour): na ogled bo razstava »100 Gromovih umeščin«. Preko sto likovnih del Bogdana Groma, ki izpricujejo mojstrsko veččino v uporabi različnih likovnih sredstev, od klasične risbe, slike, grafike in kiparstva, vse do tapiserij in izvirnih izrezank, ter prodornost v razvijanju specifičnih vsebinskih iztočnic. Razstava bo odprta od 15. decembra do 3. februarja 2013 s sledečim urnikom: torek in sreda od 10.00 do 13.00, četrtek od 10.00 do 13.00 in od 15.00 do 17.00, sobota in nedelja od 10.00 do 13.00 in od 15.00 do 19.00, zaprto ob ponedeljkih.

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapi-darij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjoveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskoga polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentrično uničevalno taborišče, foto-

grafiska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijiškega centra. Vstopna točka je na Seči.

odprta po sledečem urniku: (od ponedeljka do petka) od 9.00 do 12.00 in od 16.00 do 18.00, ter v večernih urah med raznimi kulturnimi prireditvami do ponedeljka, 10. januarja 2013.

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi: je na ogled stalna razstava »Vojsčaki svetega Jurija - Svobodni može, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904.

SLOVENIJA

RAZDRTO

Društvo prijateljev Nanos organizira v prostorih bara Nanos fotografsko razstavo »Islandija« Izidora Gašperlina, katerega je Fotografska zveza Slovenije razglasila za najboljšega fotografa v letu 2011. Razstava bo odprta do konca decembra 2012.

SEČOVLJE

Krajinski park Sečovljske soline: odprto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijiškega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št. 1 (Pucher), 0038665-6725028.

LOKEV

Vojški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00, za najavljenne skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dražica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Špacala: stalna razstava grafik v galeriji Lojzeta Špacala. Urnik: med tednom, od 11.00 do 14.00, v soboto in nedeljo od 10.00 do 17.00, v ponedeljek zaprto.

TIC Štanjel: stalna razstava o življenju in delu arhitekta in urbanista Maksa Fabianija.

AJDOVŠČINA

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

Muzejska zbirka Ajdovščina: odprt v sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 18.00. Za najavljenje skupine je ogled možen tudi izven urnika.

DOBROVO

Goriški muzej - Grad Dobrovo: obvešča, da je na ogled obnovljena zbirka del Zorana Mušiča (stalna postavitev), razstava »Grajska zbirka na Dobrovem - poskus rekonstrukcije« (stalna postavitev) in arheološka razstava »Pivsko posodo iz slovenskih muzejev« od torka do petka med 8.00 in 16.00, sobota, nedelja in prazniki od 12.00 do 16.00.

KROMBERK

Grad Kromberk (muzej): muzej ponovno odprt, od ponedeljka do petka, med 8.00 in 19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih med 13.00 in 19.00; informacije po tel. telefon: 003865-3359811, www.goriskimuzej.si.

BRANIK

Grad odprt: ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljene materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: na gradu Kromberk je na ogled razstava iz zbirke podarjenih del Vladimira Mačkuca z naslovom »Risbe in kipi«; Sv. Gora - zaprta do nadaljnega zaradi popravila prostorov; Grad Dobrovo ob ponedeljkih zaprto, od torka do petka od 8.00 do 16.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13.00 do 17.00; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12.00 do 19.00, ob nedeljah pa od 10.00 do 19.00. Najavljeni skupini si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

SLIKOVNA KRIŽANKA - Slovenski književniki

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI
NA STRANI RADIO IN TV SPORED OV

BERI PRIMORSKI DNEVNÍK	FOTIRNA MAJICA	JAJČNIK	ARABSKI PESNIK IZ ŠESTEGA STOLETJA	FRED ASTAIRE	JUDEŽEV SIN	NEZAUPANJE, DVOM	PRISTANIŠČE NA SICILIJI	TINA TURNER	KEM. ZNAK ZA LITIJI	SATURNOV SATELIT	ITALIJANSKI IGRALEC (MASSIMO)	KROŽNIK JAJČASTE OBLINE	PRODAJALEC MORSKIH ŽIVALI	KISLOST	ROMAN FR. PISATELJA EMILA ZOLAJA	
VOZNIK KOT VALENTINO ROSSI																
AVTORICA KNIGE OTPK SIRENA																
SAMOSTAN BLIZU KOSERIĆA V SRBIJI																
SO TUDI PREBIVALCI TEHERANA																
VCENIŠE PREVOZ, ZAVAROVANJE IN TOVRNINA			NAŠTV VODITELJ IN KABARETIST BAN													
OTOK ČAROVNICE KIRKE			PRIMORSKI DNEVNÍK, TVOJ DNEVNÍK	GLAVNO MESTO GANE												

Dežela, ki je zelo posebna

Protagonisti sprememb

Beri >>>

www.regione.fvg.it/statistica

Dežela in posebni statut

A	V	T	O			
N	O	M	I	J	A	=
O	D	G	O			
V	O	R	N	O	S	T

Posebnost v številkah

Publikacija *Dežela in posebni statut* izpostavlja razločevalne elemente upravljanja dežele s posebnim statutom in podrobno razčlenjuje funkcije, finančni sistem in njegovo avtonomnost na področju prihodkov in izdatkov; iz tega tudi izhajajo prednosti, ki jih ti dejavniki prinašajo lokalni skupnosti.

S številkami je izražena zgodovina naše dežele, od zajetnih tokov izseljevanja prebivalcev, ki so bili zabeleženi v

drugem povojnem obdobju, do tragičnega potresa leta 1976 in poznejše obnove ter do današnjih gospodarskih odnosov s sosednjimi območji.

Analizirane so izvajane funkcije in koristi, ki iz njih pritekajo, katerih cilj je večja učinkovitost sistema, predvsem na nekaterih ključnih področjih javnih storitev dežele, kot so, med drugimi, zdravstvo, delo in infrastrukture.